

Programma EFRO 2021-2027 voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

CCI	2021BE16RFPR001
Title in English	ERDF Programme 2021-2027 of the Brussels Capital Region
Titel in nationale taal (talen)	NL - Programma EFRO 2021-2027 voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest FR - Programme FEDER 2021-2027 de la Région de Bruxelles-Capitale
Versie	1.0
Eerste jaar	2021
Laatste jaar	2027
Subsidiabel vanaf	1-jan-2021
Subsidiabel tot en met	31-dec-2029
Nummer van het besluit van de Commissie	
Datum van het besluit van de Commissie	
NUTS-regio's die onder het programma vallen	BE1 - Région de Bruxelles-Capitale/Brussels Hoofdstedelijk Gewest BE10 - Région de Bruxelles-Capitale/ Brussels Hoofdstedelijk Gewest BE100 - Arr. de Bruxelles-Capitale/Arr. Brussel-Hoofdstad
Betrokken fonds	EFRO

Inhoudsopgave

1. Programmastrategie: belangrijkste ontwikkelingsproblemen en beleidsreacties	7
Tabel 1	16
2. Prioriteiten.....	28
2.1. Prioriteiten, uitgezonderd technische bijstand	28
2.1.1. Prioriteit: P1. Innovatie, digitalisering en concurrentievermogen van ondernemingen ten behoeve van regionale ontwikkeling	28
2.1.1.1. Specific objective: SD1.1. Het ontwikkelen en versterken van de onderzoeks- en innovatiecapaciteit en het invoeren van geavanceerde technologieën (EFRO).....	28
2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen	28
Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening	28
Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening	30
Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening	30
Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v), van de GB-verordening.....	30
Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening.....	31
Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening	31
2.1.1.1.2. Indicatoren	32
Tabel 2: Outputindicatoren	32
Tabel 3: Resultaatindicatoren	33
2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie	34
Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied	34
Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm.....	34
Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus.....	34
Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+	34
Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF.....	34
2.1.1.1.1. Specific objective: SD1.2. Te profiteren van de voordelen van digitalisering voor burgers, bedrijven, onderzoeksorganisaties en overheden (EFRO).....	36
2.1.1.1.1.1. Interventies van de fondsen	36
Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening	36
Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening	37
Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening	37
Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),	38
Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening.....	38
Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening	38
2.1.1.1.1.2. Indicatoren	39
Tabel 2: Outputindicatoren	39
Tabel 3: Resultaatindicatoren	39
2.1.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie	39
Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied	39
Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm.....	40
Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus.....	40
Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+.....	40
Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF.....	40

2.1.1.1. Specific objective: SD1.3. Het versterken van duurzame groei en het concurrentievermogen van kmo's en het creëren van banen in kmo's, onder meer door productieve i (EFRO).....	41
2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen	41
Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening	41
Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening	42
Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening	42
Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),	43
Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening.....	43
Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening	43
2.1.1.1.2. Indicatoren	43
Tabel 2: Outputindicatoren	44
Tabel 3: Resultaatindicatoren	44
2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie	45
Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied	45
Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm.....	45
Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus.....	45
Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+	45
Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF.....	45
2.1.1. Priority: P2. Investerings in het milieu ten behoeve van de inwoners en de regionale ontwikkeling	47
2.1.1.1. Specific objective: SD2.1. Het bevorderen van energie-efficiëntie en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen (EFRO).....	47
2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen	47
Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening	47
Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening	50
Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening	50
Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),	50
Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening.....	51
Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening	51
2.1.1.1.2. Indicatoren	51
Tabel 2: Outputindicatoren	51
Tabel 3: Resultaatindicatoren	52
2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie	52
Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied	52
Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm.....	52
Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus.....	53
Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+	53
Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF.....	53
2.1.1.1. Specific objective: SD2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy (EFRO).....	54
2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen	54
Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening	54
Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening	54

Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordenin	55
Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),	55
Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening.....	55
Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening	55
2.1.1.1.2. Indicatoren	55
Tabel 2: Outputindicatoren	56
Tabel 3: Resultaatindicatoren	56
2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie	56
Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied	56
Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm.....	56
Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus.....	56
Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+	57
Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF.....	57
2.1.1.1. Specific objective: SD2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution (EFRO) ...	58
2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen	58
Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening	58
Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening	59
Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordenin	60
Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),	60
Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening.....	61
Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening	61
2.1.1.1.2. Indicatoren	61
Tabel 2: Outputindicatoren	61
Tabel 3: Resultaatindicatoren	62
2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie	62
Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied	62
Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm.....	63
Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus.....	63
Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+	63
Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF.....	63
2.1.1. Priority: P3. Investerings in huisvesting voor specifieke groepen	65
2.1.1.1. Specific objective: SD4.3. Promoting the socioeconomic inclusion of marginalised communities, low income households and disadvantaged groups, including people with special needs, through integrated actions, including housing and social services (EFRO)	65
2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen	65
Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening	65
Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening	65
Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordenin	66
Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),	66
Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening.....	66

Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening	67
2.1.1.1.2. Indicatoren	67
Tabel 2: Outputindicatoren	67
Tabel 3: Resultaatindicatoren	67
2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie	67
Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied	67
Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm.....	68
Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus.....	68
Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+	68
Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF.....	68
2.1.1.1. Specific objective: SD4.4. Promoting the socio-economic integration of third country nationals, including migrants through integrated actions, including housing and social services (EFRO).....	69
2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen	69
Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening	69
Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening	69
Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening	69
Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),	70
Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening.....	70
Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening	70
2.1.1.1.2. Indicatoren	70
Tabel 2: Outputindicatoren	70
Tabel 3: Resultaatindicatoren	70
2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie	71
Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied	71
Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm.....	71
Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus.....	71
Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+	71
Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF.....	71
2.1.1. Priority: P4. Steun aan het beleid tot uitrusting van de stedelijke ontwikkelingsdynamieken ..	73
2.1.1.1. Specific objective: SD5.1. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental development, culture, natural heritage, sustainable tourism, and security in urban areas (EFRO)	73
2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen	73
Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening	73
Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening	76
Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening	76
Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),	76
Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening.....	77
Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening	77
2.1.1.1.2. Indicatoren	77
Tabel 2: Outputindicatoren	77
Tabel 3: Resultaatindicatoren	77
2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie	78

Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied	78
Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm.....	78
Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus.....	78
Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+	78
Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF.....	79
2.2. Technical assistance priorities	80
3. Financieringsplan.....	81
3.1. Overdrachten en bijdragen: nog niet van toepassing	81
3.2. JTF: toewijzing in het programma en overdrachten : nog niet van toepassing	81
3.3. Overdrachten tussen regiocategorieën als gevolg van de tussentijdse evaluatie: nog niet van toepassing.....	81
3.4. Terugboekingen : nog niet van toepassing.....	81
3.5. Totale financiële toewijzingen per fonds en nationale medefinanciering	81
Tabel 10: Financiële toewijzingen per jaar	81
3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing.....	81
Tabel 11: Totale financiële toewijzingen per fonds en nationale bijdrage	81
4. Randvoorwaarden	83
5. Programma-autoriteiten	101
Referentie: artikel 22, lid 3, punt k), artikel 71 en artikel 84 van de GB-verordening.....	101
Tabel 13: Programma-autoriteiten	101
6. Partnerschap.....	102
7. Communicatie en zichtbaarheid.....	105
8. Gebruik van eenheidskosten, vaste bedragen, vaste percentages en financiering die niet gekoppeld is aan kosten.....	108
Tabel 14: Gebruik van eenheidskosten, vaste bedragen, vaste percentages en niet aan kosten gekoppelde financiering	108
Aanhangsel 1: Uniebijdrage op basis van eenheidskosten, vaste bedragen en vaste percentages : <i>nog niet van toepassing</i>	109
Aanhangsel 2: Uniebijdrage door middel van financiering die niet gekoppeld is aan kosten : <i>nog niet van toepassing</i>	110
Aanhangsel 3 : Lijst met geplande concrete acties van strategisch belang, met een tijdschema.....	111

1. Programmastrategie: belangrijkste ontwikkelingsproblemen en beleidsreacties

Referentie: artikel 22, lid 3, punt a), i)-viii) en x), en artikel 22, lid 3, punt b), van Verordening (EU) 2021/1060 (GB-verordening)

Daar het actieterrein van het operationeel programma (OP) samenvalt met het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG), wordt gestreefd naar een hoge mate van coherentie en complementariteit met de andere (met name gewestelijke) ontwikkelingsbeleidsmaatregelen die op dit gebied betrekking hebben.

Het Gewest heeft zijn strategische benadering voor het gebruik van de fondsen ontwikkeld, rekening houdend met deze elementen, maar ook met:

- de thematische concentratie;
- de beperkte EFRO-middelen die in het kader van het OP beschikbaar zijn in vergelijking met de nationale overheidsuitgaven;
- de noodzaak om de leesbaarheid van de specifieke actie van het programma te waarborgen;
- een voorbereidende diagnose van de interventiecontext van de fondsen voor elke specifieke doelstelling die gezamenlijk wordt uitgevoerd door de beheersautoriteiten van het ESF en het EFRO die in Brussel werkzaam zijn, met het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse en het Brussels Observatorium voor werkgelegenheid en opleidingen (view.brussels);
- de specialisatie van de verschillende structurele en investeringsfondsen;
- formeel en informeel overleg met de bevoegde gewestelijke besturen alsook met de betrokkenheid van de programmeringspartners.

Vanwege het beperkte volume aan beschikbare EFRO-kredieten in verhouding tot de algemene overheidsuitgaven voor de subsidiabele thema's en om versnippering te beperken, is er besloten om de middelen van het OP te concentreren om de resultaatgerichtheid van het programma te maximaliseren en een werkelijk meetbare evolutie van de EFRO-investeringen te produceren.

Een aantal uitdagingen kon dus niet in dit kader worden behouden, daar het OP focust op een beperkt aantal specifieke doelstellingen en, daarbinnen, op een bepaald aantal types van acties, geprioriteerd op basis van de gewestelijke sociaaleconomische en territoriale diagnose, de gewestelijke beleidsverklaring 2019-2024 (GBV) en de specifieke aanbevelingen voor 2019 en 2020 vanwege de Raad aan België en, algemener, het verband met de strategische richtsnoeren in het kader van het Europees Semester.

Bij de opmaak van het programma is ook rekening gehouden met de uitdagingen die in de gewestelijke diagnose worden beschreven wat betreft de sociaaleconomische, territoriale en ecologische herontwikkeling na de covid-19-crisis, teneinde garanties te bieden voor de samenhang van de voor het OP voorgestelde benadering van structurele ontwikkeling met de conjuncturele programma's en acties die op alle niveaus worden uitgevoerd en inzonderheid met de Herstel- en veerkrachtfaciliteit alsook met de reserve voor aanpassing aan de Brexit.

Het OP sluit aan bij de prioriteiten die voor het Brusselse EFRO zijn opgenomen in de partnerschapsovereenkomst en is opgebouwd rond negen relevant geachte specifieke doelstellingen, rekening houdend met:

i) de economische, sociale en territoriale verschillen en ongelijkheden:

Het BHG concentreert een groot deel van de Belgische werkgelegenheid, maar zijn bijdrage tot de rijkdom van het land is verhoudingsgewijs groter dan zijn demografisch gewicht. De inwoners van het Gewest profiteren er echter slechts ten dele van en de sociale indicatoren stagneren of verslechteren zelfs. De verpaupering van de gemeenten in het centrum en het westen van het Gewest (lage inkomens, hoge werkloosheid, dichte en vaak verloederde woonomgeving), gekoppeld aan het feit dat huishoudens met een midden- of hoog inkomen wegtrekken naar de verstedelijkte rand van het Gewest, is een kenmerk dat zelden wordt waargenomen in andere Europese metropolen waar de stadscentra hun aantrekkingskracht hebben behouden. Terwijl het BHG voor de productie van rijkdom (bbp) in de top 5 van de EU staat, is zijn bevolking wat betreft inkomen (BNI) de armste van België.

Deze stedelijke configuratie, in combinatie met de complexe Belgische institutionele context, leidt tot een beperking van de fiscale inkomsten van het BHG, terwijl het niet alleen armere bevolkingsgroepen

moet ondersteunen maar ook een geheel van diensten waarvan ook de bewoners in de verstedelijkte rand deels profiteren. De economische dynamiek van het Gewest, die tertiair is en bestaat uit een weefsel van kmo's en instellingen die hoger gekwalificeerd personeel tewerkstellen dan in de rest van België, komt onvoldoende ten goede aan de inwoners van het Gewest die gemiddeld een minder gekwalificeerd profiel hebben in vergelijking met Wallonië en Vlaanderen.

Tot slot heeft de covid-19-crisis een nieuwe groep mensen in armoede gestort, maar ook de situatie verslechterd van mensen die al vóór de crisis in armoede en onzekerheid verkeerden. De crisis draagt bij tot de instandhouding en versterking van reeds bestaande sociaal-ruimtelijke breuken.

Op basis van deze elementen lijkt het prioritair om in het kader van het OP steun te verlenen aan enerzijds sectoren met een sterke sociale, ecologische en economische impact voor het Gewest en anderzijds inclusieve modellen (sociale innovatie en economie) die in staat zijn de economische activiteit van de meest kwetsbare groepen beter te integreren.

In dit verband wijzen we op de bereidheid van de gewestelijke autoriteiten om de ondernemersactiviteit in deze sectoren aan te moedigen, ook via beheersmodellen zonder winstoogmerk of doel van verrijking; daarmee wordt de tendens gevolgd die wordt gedragen door de ingrijpende hervorming van het begrip onderneming in België tijdens de afgelopen jaren en het economisch belang van ondernemingen die zijn georganiseerd in de vorm van verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's), coöperaties enzovoort. Wat betreft de steun voor innovatie zal steun worden verleend aan initiatieven op het gebied van sociale innovatie die meetbare effecten hebben en tot doel hebben tegemoet te komen aan onbevredigde sociale behoeften en kwetsbare groepen te integreren.

Naast de impact van de genoemde inclusieve modellen op het niveau van de ondernemersactiviteit, vestigen we de aandacht op het streven om de digitale toe-eigening te ontwikkelen, de energieprestaties van sociale woningen te verbeteren (ten voordele van het milieu maar ook van de energiekosten van de gezinnen die er wonen), huisvestingsstructuren te creëren ten behoeve van personen in moeilijkheden en de collectieve voorzieningen te versterken in het kader van de stadsvernieuwingsprogramma's die gericht zijn op delen van het grondgebied waar een sociaal en economisch meer kwetsbare bevolking woont.

Vanuit territoriaal oogpunt zal het EFRO dus gewestelijke programma's (Duurzame wijkcontracten en Stadsvernieuwingscontracten) versterken in gebieden die te kampen hebben met het probleem van de dualisering van het grondgebied. De interventie van het EFRO zal het mogelijk maken om, op basis van de door de actoren en de inwoners vastgestelde behoeften, het aanbod van collectieve voorzieningen te verbeteren (onder meer op het vlak van mobiliteit, opgenomen in de Lokale Mobiliteitscontracten (LMC's) of in de schoolcontracten) ten behoeve van deze inwoners binnen de wijken van de zone voor stadsherwaardering (ZSH). Het OP is ook prioritair gericht op bepaalde interventies in deze wijken (nabije groene ruimten, plaatsen voor digitale toe-eigening ...) en zal toelaten de saneringskredieten te versterken die beschikbaar zijn in de ontwikkelingspolen.

ii) de tekortkomingen van de markt:

Hoewel de uitgaven, wat betreft onderzoek en innovatie, de laatste jaren in het Brussels Gewest zijn gestegen, is de algemene doelstelling van 3% van het bbp moeilijker te realiseren op gewestelijk niveau omwille van het specifieke karakter van het Gewest, waar hoofdzakelijk de tertiaire economie vertegenwoordigd is; het industriële weefsel bevindt zich immers voornamelijk in de periferie. Bovendien is het bbp-niveau van het Gewest erg hoog (zie hierboven). Als gevolg hiervan is de bijdrage van de private investeringen tot het bbp op het grondgebied lager. De EFRO-investering zal dus bijdragen tot een verhoging van de R&D-uitgaven binnen het Gewest.

Op sectoraal niveau zijn in het Gewestelijk Innovatieplan 2021-2027 strategische innovatiedomeinen (SID's) van de slimme specialisatiestrategie vastgesteld om bij het sturen van de investeringen meer bepaald rekening te houden met de tekortkomingen van de markt, door de lacunes in de innovatieketen

in deze verschillende sectoren vast te stellen, in verband waarmee SD 1.1. van het programma de ambitie heeft die te helpen opvullen.

Wat betreft STEAM (sciences, technologies, engineering, arts, mathematics) (wetenschap, technologie, techniek, kunst, wiskunde), er zijn meer dan 13.000 werknemers die rechtstreeks deelnemen aan onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten of diensten leveren die rechtstreeks met die activiteiten in verband staan, maar toch is er een tekort aan kandidaten voor technisch-wetenschappelijke beroepen in die sectoren. Dit is het gevolg van het nijpende gebrek aan ingenieurs, informatici, architecten en hooggekwalificeerde technici in de natuurwetenschappen en de toegepaste wetenschappen; en dit in het bijzonder voor vrouwen. In het kader van de gewestelijke bevoegdheden is het bijgevolg noodzakelijk te investeren in het promoten van deze beroepen en jongeren hiervoor te sensibiliseren.

Wat betreft de steun voor de kmo's hebben de ondernemingen het erg lastig op het vlak van toegang tot financiering, ondanks de aanzienlijke hoeveelheid spaargeld bij de gezinnen. Deze moeilijkheden zijn met name te wijten aan de risicoaversie van traditionele bankinstellingen en, wat betreft de toegang tot krediet, aan de vernauwing van bankkredieten als gevolg van de financiële crisis van 2008. Deze obstakels vindt men zowel in het stadium van de oprichting van ondernemingen terug, als tijdens de activiteit en vooral zko's worden hierdoor getroffen.

Meer in het algemeen worden de Belgische en Brusselse economie gestructureerd door een groeiend aantal ondernemingen die georganiseerd zijn als verenigingen zonder winstoogmerk (vzw). Het Belgisch observatorium van de sociale economie telt in Brussel bijna 5.000 verenigingen, ondernemingen en coöperatieven met een sociaal doel, stichtingen en ziekenfondsen, die goederen en diensten produceren in alle activiteitsdomeinen: persoonlijke dienstverlening, cultuur, duurzame voeding, bouw, huisvesting, opvoeding, enz. Het sociale ondernemerschap in Brussel is een van de grote uitdagingen van de gewestelijke economische transitie; de banken zijn nog terughoudender om in deze ondernemingen te investeren, ook al creëren ze werkgelegenheid, welvaart en positieve externe effecten. Dit programma neemt bijgevolg deze soort ondernemingen op in de subsidies en financiële instrumenten bepaald in SD 1.2 en 1.3.

Om de economische ontwikkeling te behouden en te versterken en de werkgelegenheid van de Brusselaars in hun eigen werkgelegenheidsbekken te bevorderen, moet er in de stad ook een plaats blijven voor de niet-tertiaire economie. Overheidsinterventie is over het algemeen noodzakelijk gezien de grondprijzen, of het nu gaat om de verwerving van bebouwbare oppervlakten (al dan niet in de grond), de ontwikkeling van huisvestingsstructuren, stadsindustrie of het opstarten van bedrijven en winkels. In de huidige context stuit de ontwikkeling van een duurzame stedelijke logistiek op een tekortkoming van de markt, daar de positieve externe effecten van de investeringen op dit gebied niet worden gecompenseerd (vermindering van de congestie en niet-integratie van de kosten van verontreiniging); deze redenering gaat gedeeltelijk ook op voor de milieutransitie in ruime zin van de ondernemingen.

Wat betreft de energie-efficiëntie (SD 2.1.) is de noodzaak om te investeren in de energierenovatie van gebouwen bijzonder groot: 60% van de rechtstreekse CO₂-uitstoot houdt immers verband met residentiële en tertiaire gebouwen (de uitstoot in verband met de industriële productie is in vergelijking zeer laag) en de leeftijd van de Brusselse gebouwen (voornamelijk gebouwd voor 1960) speelt uiteraard een belangrijke rol in het grote volume van deze uitstoot.

Tegenover deze uitdaging heeft het Gewest een renovatiestrategie geplaatst met o.a. een verhoogd investeringsvolume.

iibis) investeringsbehoeften en complementariteit en synergieën met andere vormen van steun:

De benadering van het Gewest voor het OP bestaat erin een onderscheid te maken tussen:

- subsidies - die op voorkeursbasis zullen worden toegekend aan alle soorten begunstigden, met uitzondering van ondernemingen, voor hun eigen behoeften. Kmo's zullen echter gesubsidieerd kunnen

worden op voorwaarde dat ze collectieve, en geen individuele, dynamieken inrichten, die eveneens bijdragen aan meerdere (andere) kmo's;

- financieringsinstrumenten, die in de eerste plaats zullen worden gebruikt om in de financieringsbehoeften van ondernemingen te voorzien. Deze laatste zullen worden ontwikkeld op basis van de dringendste behoeften van de begunstigden (ondernemingen in het geval van SD 1.1. en 1.3.), die niet door de bestaande formules worden gedekt en waarbij rekening wordt gehouden met het bestaande financieringsaanbod. Complementariteit en synergiën maken integraal deel uit van de benadering die wordt gevolgd om de te ondersteunen formules objectief vast te stellen.

iii) de uitdagingen die zijn vastgesteld in de relevante aanbevelingen eigen aan elk land, in de relevante nationale of gewestelijke strategieën van de betrokken lidstaat, met inbegrip van zijn nationaal energie- en klimaatplan, en in relatie tot de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten:

De contextuele elementen in verband met de voor het programma geselecteerde specifieke doelstellingen zijn met name gebaseerd op:

- de landenspecifieke aanbevelingen voor 2019 en 2020;
- de "richtsnoeren inzake investering van de fondsen van het cohesiebeleid 2021-2027 voor België", vastgesteld in het landenrapport (bijlage D, 2019);
- en het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling van het Gewest (GPDO) (en op diverse andere gewestelijke plannen die eruit voortvloeien).

Wat betreft **strategische doelstelling 1** wordt het programma ontwikkeld om de economie te stimuleren (meer bepaald in het kader van SD 1.1. en 1.3.), het herstel te ondersteunen en investeringen te bevorderen. Financiële instrumenten zullen het aanbod van steun voor de cashflow van kmo's en zko's kunnen vervolledigen. Van hun kant zullen de subsidiemechanismen dienen om volwassen publieke investeringsprojecten te versnellen, onder meer ter bevordering van het economisch herstel, efficiënt energiegebruik, de circulaire economie evenals onderzoek en innovatie.

In het licht van de informatie in het landenrapport 2019 voor België (bijlage D), voldoet het OP aan de volgende actieprioriteiten:

1. uitbouwen van de capaciteit van onderzoeksvoorzieningen bij het oriënteren van onderzoek en de commercialisering van hun onderzoeksuitkomsten;
2. het ontstaan van banden en samenwerking tussen onderzoekscentra, universiteiten en kmo's faciliteren;
3. meer inzetten op commercialisering en het maken van de vertaalslag van onderzoek naar concrete producten.

Deze drie actieprioriteiten zijn rechtstreeks opgenomen in de prioriteiten van SD 1.1. en worden aangevuld met twee andere die eveneens betrekking hebben op onderzoek en innovatie:

1. de geïntegreerde samenwerking in nieuwe waardeketens stimuleren: dit element werd opgenomen in de beschrijving van de strategische innovatiedomeinen (SID's) van de slimme specialisatiestrategie 2021-2027;
2. het vermogen van het bedrijfsleven (incl. kmo's) versterken om zich aan te passen aan de digitale transformatie, het potentieel van de digitalisering benutten en de invoering van informatie- en communicatietechnologieën in de openbare en de particuliere sector doen toenemen, met name met het oog op duurzame transitie: naast de investeringen die in het kader van innovatie kunnen worden gefinancierd, met de digitale sector als een van de SID's die in Brussel zijn geïdentificeerd (SD 1.1.) of de steun voor de digitalisering van de kmo's (SD 1.3.), zal SD 1.2. de digitalisering van de overheid financieren (die in bijlage D wordt aangewezen als vrij zwak in vergelijking met het Europees gemiddelde) zodat ze nieuwe diensten kan leveren aan zowel particulieren als ondernemingen. Deze steun voor digitalisering zal het mogelijk maken de administratieve

procedures en beperkingen waarmee kmo's worden geconfronteerd te vergemakkelijken of overheidsinstrumenten aan te bieden voor de gecoördineerde digitale ontplooiing van hun activiteiten (smart city).

Bepaalde prioriteiten hebben meer in het bijzonder betrekking op de kmo's, zoals:

- de toegang van kmo's tot financiering en geavanceerde diensten voor de ondernemingen versterken; er zullen financiële instrumenten worden ontwikkeld, met de middelen van SD 1.1. en 1.3.;
- kmo's helpen en steun bieden aan startende ondernemingen bij het uitwerken van nieuwe bedrijfsmodellen: SD 1.1. zal meer bepaald de ontwikkeling van sociale innovatie of van milieu-innovatieve bedrijfsmodellen ondersteunen terwijl SD 1.3. zal toelaten steun te bieden aan de begeleiding van kmo's in het kader van de ecologische transitie van de ondernemingen of de oprichting van nieuwe bedrijven te bevorderen;
- de vaardigheden en capaciteiten van kmo's en start-ups bij de uitvoer van hun producten en diensten ontwikkelen: wat betreft hun vaardigheden kon SD 1.4. niet worden geselecteerd. Anderzijds zou exportsteun kunnen worden geïntegreerd in de begeleidende maatregelen die in het kader van SD 1.3. aan kmo's worden aangeboden (met name wat betreft de toename van de werkgelegenheid in het Brussels Gewest die de export kan ondersteunen).

Op een globaler niveau herinneren we aan de verhoging van de nationale uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling (O&O), daar het landenrapport 2020 (voor 2018) een percentage van 2,76% van het bbp rapporteerde (tegenover 2,33% vijf jaar eerder): we wijzen er nog even op dat Eurostat een cijfer verwacht van 2,89% voor 2019 en dat de 3% in 2020 overschreden zouden moeten worden. Op het niveau van het huidige programma zullen de middelen die zijn toegewezen aan SD 1.1. (14,5% van de kredieten) bijdragen tot deze inspanning waardoor het gewestelijke niveau in de buurt van het Belgische gemiddelde komt, hoofdzakelijk door een verhoging van de overheidsuitgaven voor onderzoek via subsidies alsook door een verhoging van de particuliere uitgaven, door de financiering met financiële instrumenten te bevorderen.

Op Brussels niveau wordt in het Brussels Energie- en Klimaatplan 2030 (NEKP-BHG) het belang van innovatie in de brede zin van het woord benadrukt als uitdaging voor het BHG, maar wordt ook beoogd digitale soberheid te ondersteunen. Het OP zal derhalve zorgen voor de duurzaamheid en de minimalisering van de milieueffecten van digitale ontwikkelingen.

Het Brussels programma zal geen initiatieven ontwikkelen in verband met de zaken die verband houden met de thema's van SD 1.4., daar ze worden behandeld in het gewestelijk beleid ter zake.

Op het niveau van de gewestelijke strategieën in verband met de geselecteerde SD's vestigen we de aandacht op de volgende zaken:

1. de goedkeuring in juni 2021 van het Gewestelijk Innovatieplan 2021-2025, dat inzonderheid bepaalt welke SID's worden uitgevoerd door meer bepaald SD 1.1.;
2. de goedkeuring in februari 2021 van het Plan voor digitale toe-eigening, dat een kader biedt voor de maatregelen inzake digitale inclusie die het voorwerp zijn van SD 1.2.;
3. de Small Business Act, die voorziet in een geheel van steunmaatregelen voor kmo's in alle fasen van hun bestaan en wat betreft de ondernemingsgeest;
4. de Strategie GO4Brussels 2030 die tot doel heeft het geheel van de gewestelijke economische steun aan bedrijven te oriënteren naar de versterking van de sociaal en ecologisch duurzame modellen, in het bijzonder door het koolstofvrij maken van alle sectoren, de ontwikkeling van de circulaire economie, de digitalisering van de economie en de ontwikkeling van strategische zones ter ondersteuning van het economische beleid; daarbij wordt gefocust op de sectoren die prioritair zijn voor het BHG (cf. SD 1.3.).

Wat betreft **strategische doelstelling 2** leiden dezelfde beschouwingen (wat betreft budget en de focus op leesbare en dus beperkte doelen) tot de uitsluiting van bepaalde thema's (SD's 2.2., 2.3., 2.4., 2.5. en

2.8.), omdat er voor sommige ervan zeer aanzienlijke middelen vereist zouden zijn geweest om een meetbare wijziging teweeg te brengen.

Uitgaande van de geselecteerde SD's stellen we vast dat het landenrapport 2019 (bijlage D) de volgende actieprioriteiten identificeert:

1. bevordering van energie-efficiëntie bij de renovatie van openbare gebouwen of woningen, met bijzondere aandacht voor de meest kansarme groepen: de ontwikkelingen met betrekking tot SD 2.1. zijn specifiek prioritair gericht op zowel openbare gebouwen als sociale woningen (die per definitie door een meer kansarme groep worden bewoond);
2. energie-efficiëntie aanmoedigen in kmo's (met name wanneer deze doelstelling gekoppeld is aan die van armoedebestrijding): deze aanbeveling is niet opgenomen vanwege de budgettaire beperkingen, maar de ontwikkeling van een financieel aanbod ter ondersteuning van de ecologische transitie van bedrijven (met inbegrip van hun energie-efficiëntie) wordt onderzocht in het kader van de ex ante studie over de financiële instrumenten van het programma (SD 1.3.), ter aanvulling van de programma's die door gewestelijke fondsen worden gefinancierd;
3. bevordering van eco-innovatie, circulaire economie en daarmee samenhangende vaardigheden in kleine en middelgrote ondernemingen: SD 1.1. zal met name de ontwikkeling van milieu-innovatieve bedrijfsmodellen ondersteunen, terwijl SD 1.3. zowel de ecologische transitie van kmo's als, algemener, de circulaire economie (met inbegrip van de valorisatie van afvalstoffen en grondstoffen) zal ondersteunen. Er gaan ook aanzienlijke middelen naar de circulaire economie in het kader van SD 2.6. (ditmaal voor de infrastructuren die nodig zijn voor recyclage). Wat betreft afval steekt België ver uit boven het EU-gemiddelde in verband met het circulaire (secundaire) gebruik van materialen. Hoewel het Brussels Gewest momenteel op Europees niveau goed scoort op het gebied van de graad van sortering en recyclage van zijn afval, moet het zijn inspanningen om de recyclage- en opwaarderingsdoelstellingen voor 2035 te halen, voortzetten.

Bovendien heeft de derde Specifieke Aanbeveling (2019) betrekking op het economisch beleid inzake investeringen, onder andere wat betreft de energietransitie en de transitie naar een koolstofarme economie. Er zijn inderdaad aanzienlijke investeringen nodig om de energietransitie te ondersteunen. De renovatie van het oude gebouwenbestand (met name sociale huisvesting, privéwoningen en openbare gebouwen die onder SD 2.1. vallen) zal bijdragen tot de verwezenlijking van de emissiereductiedoelstellingen voor 2030 en 2050.

Los van deze aanbevelingen wordt in het Groene Pact voor Europa (*Green Deal*) onder meer de doelstelling geformuleerd om tegen 2050 op Europees grondgebied tot koolstofneutraliteit te komen. Het relatieve budgettaire belang van SD 2.1. (30% van het programma, de belangrijkste SD in budgettaire termen) beantwoordt aan deze zeer duidelijke ambitie, vanwege het overheersende aandeel van de verwarming van gebouwen (residentieel en tertiair), die alleen al goed is voor 61% van de directe broeikasgasemissies in het BHG (cijfers van 2015). Bovendien blijft het verbruik van fossiele brandstoffen dominant in het Brussels Gewest, met als grootste energieverbruiker de residentiële sector (38% in 2017).

Specifiek met betrekking tot bouw en renovatie roept het Groene Pact op tot betere energieprestaties van gebouwen. In dit verband verbindt het BHG zich ertoe de strategie voor de duurzame renovatie van gebouwen ten uitvoer te leggen en daarbij het tempo van de renovatie op te voeren om het gebouwenbestand tegen 2050 op een hoog niveau van energie-efficiëntie te brengen. De implementatie van deze maatregelen zal investeringen vergen. Ze worden geraamd op € 28,8 miljard van nu tot in 2050. Het OP zal daartoe bijdragen door, onder SD 2.1., de steun voor de financiering van de energierenovatie van gebouwen bij voorrang te richten op openbare gebouwen, collectieve voorzieningen en sociale huisvesting alsook privéwoningen, waarvan 44% als zeer energie-intensief wordt beschouwd.

Naast energie-efficiëntie zullen de nieuwe groeistrategie die wordt aangekondigd in de *Green Deal* en het actieplan ervan ten voordele van de circulaire economie in het OP ten uitvoer worden gelegd in het kader van SD 2.6., die de transitie naar de circulaire economie beoogt te bewerkstelligen via steun voor investeringen, terwijl de SD's 1.1. en 1.3. de innovatie evenals de ecologische en sociale transitie van de bedrijven zullen ondersteunen. Wat betreft de natuurlijke habitat zal de steun voor SD 2.7. toelaten bij te dragen tot het behoud en de ontwikkeling van groene ruimten in een stedelijke omgeving, door de biodiversiteit te versterken.

Bovendien heeft het Gewest in het kader van het NEKP een dubbele koers uitgezet:

1. tegen 2030 leiden alle kwantificeerbare maatregelen van het plan tot een vermindering van de rechtstreekse emissies in de niet-ETS-sector (ETS: emission trading scheme) met 40%;
2. voor 2050 heeft het Gewest zich ertoe verbonden de Europese doelstelling van koolstofneutraliteit te benaderen.

Deze ambities zijn bovendien volledig geïntegreerd in het Klimaattraject (Energie- en Klimaatplan 2030) dat het Gewest in oktober 2019 heeft aangenomen.

Wat betreft SD 2.6. leidt de aanneming in 2016 van het Gewestelijk Plan voor Circulaire Economie (GPCE) tot de ontwikkeling van een vrijwillige en innovatieve aanpak van het beheer van de hulpbronnen: efficiënter gebruik van hulpbronnen, vermindering van verspilling, ervoor zorgen dat het afval van de ene de hulpbron van de andere wordt, verlenging van de levensduur van producten enzovoort. Deze strategie zal in de nabije toekomst worden geactualiseerd en resulteren in een nieuw gewestelijk plan voor duurzame transitie van de economie. Bovendien wordt binnenkort een gewestelijke strategie voor stedelijke netheid ingevoerd waarin de ambities van de Regering zullen worden verduidelijkt. De Regering heeft in de Algemene Beleidsverklaring de volgende doelstellingen vastgelegd: versnelling van de overgang naar de circulaire economie, veralgemening van de ophaling van bioafval, bouw van een biomethanisatie-eenheid en installatie van individuele en collectieve composteringsinstallaties voor de verwerking van bioafval; het EFRO kan bijdragen tot de verwezenlijking hiervan.

Wat betreft SD 2.7. wordt in het Natuurplan dat het Gewest in 2016 heeft goedgekeurd, een visie voorgesteld voor de ontwikkeling van de natuur en de biodiversiteit tegen 2050, met inbegrip van de versterking van de aanwezigheid van de natuur in openbare ruimten; daarbij wordt in het bijzonder gefocust op de gebieden met een tekort aan publiek toegankelijke groene ruimten. Het EFRO zal specifiek bijdragen aan de verwezenlijking van deze doelstelling en zich daarbij met name richten op de meest verstedelijkte gebieden die overeenkomen met de geïdentificeerde gebieden met een tekort aan groen.

In verband met bodemsanering wijst het GPDO op het bestaan van een bodeminventaris en op de noodzaak om te voorzien in financiering voor de behandeling van weesverontreiniging. Gelet op de omvang van het beschreven fenomeen zal het EFRO zijn interventies concentreren op een beperkt aantal doelstellingen, in casu op de renovatie van de prioritaire ontwikkelingspolen die bij voorrang tegemoetkomen aan de in het GPDO geïdentificeerde demografische en economische uitdagingen.

Voor **de laatste drie strategische doelstellingen** werd een beperkt aantal specifieke doelstellingen geselecteerd. In een logica van complementariteit met de nationale begrotingen zullen de richtsnoeren die voor België in bijlage D zijn vermeld, door dit programma dan ook alleen voor de volgende onderdelen worden toegepast:

- verbetering van de diensten voor huisvesting en de sociale diensten voor de integratie van migranten en vluchtelingen, om armoede in de stad en veiligheidsproblemen te bestrijden en de integratie op het gebied van onderwijs en huisvesting te stimuleren: rekening houdend met de beschikbare middelen zal SD 4 zorgen voor de financiering van huisvestings- en opvanginitiatieven, om een antwoord te bieden op bepaalde problemen die werden geïdentificeerd en waarmee specifieke groepen worden geconfronteerd;
- rehabilitatie van achtergestelde stadswijken (in het kader van SD 5.1.).

De andere programma's die actief zijn in het BHG (met steun van het ESF of het ELFPO), vormen een aanvulling op de antwoorden op de acties voor strategische doelstelling 4 die een sterke sociale oriëntatie heeft.

Wat betreft SD 4.3. moet op gewestelijk niveau worden opgemerkt dat de keuze om de middelen te concentreren op woningen en opvang voor noodsituaties, transitwoningen en specifieke behoeften in overeenstemming is met de prioriteiten die zijn vastgesteld in de ordonnantie van 2018 inzake noodhulp en de integratie van daklozen (die een antwoord wil bieden op uiteenlopende situaties, waaronder gevallen die verband houden met noodopvang of opvang voor specifieke groepen - waarop het EFRO zich zal richten). In het algemeen dringt de Algemene Beleidsverklaring 2019-2024 aan op fenomenen

die deze doelgroepen bereiken, zoals slachtoffers van partnergeweld (door zich o.a. te beroepen op de nodige begeleiding maar ook het onthaal van slachtoffers), en geweld tegen bv. LGBTQI+'ers (die, via aangepaste huisvestingsoplossingen schuilplaatsen zouden kunnen vinden tegen deze onveiligheid). Met betrekking tot de in SD 4.4 aangekondigde ambities wil de Algemene Beleidsverklaring waken over het respecteren van de fundamentele rechten en de menselijke waardigheid (waaronder we het recht op huisvesting verstaan) van mensen zonder papieren.

Wat betreft SD 5.1. zal EFRO-steun worden verleend voor de bestaande stadsvernieuwingsprogramma's, de duurzame wijkcontracten en de stadsvernieuwingscontracten, waarvan de deelnemingsvoorwaarden (met deelname van het Gewest, de gemeenten, vertegenwoordigers van de bewoners en de wijken) zijn vastgesteld in de ordonnantie inzake stadsherwaardering.

iv) uitdagingen op het gebied van administratieve capaciteit en bestuur en vereenvoudigingsmaatregelen:

Wat betreft de administratieve capaciteit vormen budgettaire beperkingen een obstakel voor een belangrijke uitbreiding van het personeelskader van de beheersautoriteit, maar er zullen mogelijkheden worden onderzocht voor administratieve vereenvoudiging (met name via de opties inzake vereenvoudigde kosten die kunnen worden gekozen, ten voordele van de initiatiefnemers van projecten maar ook van de administratie) en voor interne organisatie.

iv) a) een geïntegreerde benadering om een antwoord te bieden op de demografische uitdagingen:

Met een bevolkingsgroei van 26,11% in de afgelopen 20 jaar (tegen 8,57% voor het hele land), die verband houdt met internationale immigratie, een tekort aan interne migratie maar ook een positief natuurlijk evenwicht, moeten het Gewest en zijn overheden blijven investeren om aan de bevolking een bevredigend niveau van dienstverlening te bieden. In dit kader zal het OP investeren in de dynamieken van stadsrenovatie die zullen worden ondersteund onder SD 5.1. en die gericht zullen zijn op de ontwikkeling van collectieve voorzieningen die tegemoetkomen aan de behoeften van de bevolking, in het kader van geïntegreerde plaatselijke benaderingen (Duurzame wijkcontracten, Stadsvernieuwingscontracten).

Naast de algemene bevolkingsgroei wordt de demografische evolutie gekenmerkt door een stijging met 21,4% bij jongeren onder 15 tijdens het laatste decennium, een tendens naar verjonging die de prognoses over verschillende decennia bevestigen. Bij de te ondersteunen collectieve voorzieningen zal dus rekening moeten worden gehouden met de behoeften van een jonge bevolking (kinderdagverblijven, scholen, sportinfrastructuur enzovoort).

v) lessen getrokken uit ervaringen in het verleden:

Een eerste evaluatie van het OP 2014-2020 heeft toegelaten een aantal vaststellingen te doen, met name wat betreft de noodzaak om het aantal uitdagingen te beperken, de horizontale beginselen beter te verdelen en te zorgen voor een selectie die beter aansluit bij de - inzonderheid cijfermatige - ambities die in het programma zijn vastgesteld. Deze pistes zijn opgenomen in het programma of zullen worden omgezet in het kader van de uitvoering ervan.

Wat betreft de horizontale beginselen zullen de kandidaten van de projectoproepen meer in detail worden geïnformeerd over verwachtingen met betrekking tot elk van de beginselen en kan hun worden gevraagd ten aanzien van die beginselen een zelfdiagnose te verrichten. Na afloop van de selectie kan de beheersautoriteit steun verlenen.

Wat betreft de selectie wordt in de evaluatie met name gewezen op de te grote diversiteit van de causale ketens die kunnen worden ingeschakeld en derhalve op het te grote aantal thema's op basis waarvan projecten kunnen worden geselecteerd, waardoor de leesbaarheid van de actie van het programma zeer moeilijk wordt ten voordele van zijn prioriteiten. Naast de beperking van de toegangspoorten in het OP

2021-2027 zullen de kandidaten in het kader van de programmering worden uitgenodigd om bij voorrang te focussen op de geïdentificeerde ontbrekende schakels en de projecten op te nemen in de bestaande dynamieken en in het programma zelf. In het kader van de selecties zal duidelijker worden beschreven hoe de projecten zullen toelaten een antwoord te bieden op elk van de in het programma beschreven ambities.

vi) gewestelijke beginselen die van toepassing zijn op alle beoogde prioriteiten en specifieke doelstellingen:

De door het programma ondersteunde acties zullen het *additionaliteitsbeginsel* moeten toepassen: om te vermijden dat het louter om toevalstreffers gaat die gegenereerd worden door de financiering in het kader van het Programma moeten de projecten erop toezien de reële toegevoegde waarde van de fondsen wordt aangetoond. Daartoe kunnen ze het autofinancieringsstekort aantonen (en dus de onmogelijkheid om het project te leiden zonder EFRO-financiering) of de impact en de toegevoegde resultaten beklemtonen, die zonder het Programma niet mogelijk zouden zijn geweest.

Om het EFRO toe te laten op een gedifferentieerde en meer ambitieuze manier tewerk te laten gaan, moeten de oproepen en de selectie van operaties erop toezien *een vernieuwende aanpak* aan te moedigen (in termen van de aanbevolen oplossing en de concrete uitvoering).

De originele en aanvullende benaderingen moeten door hun bijdragen, resultaten en open aanpak ook geïntegreerd worden:

- in de strategie van dit programma;
- in de Brusselse ecosystemen waarin de acties kaderen.

De financiering zal betrekking hebben op acties die op het grondgebied van Brussel worden uitgevoerd en die positieve externe effecten voor dit grondgebied hebben.

Aangezien de gegarandeerde financiering van het Programma in principe zal zijn beperkt tot 2029 moeten de geselecteerde projecten de duurzaamheid van de investering of het genereren van een hefboomeffect na die periode garanderen.

1. Programmastrategie: belangrijkste ontwikkelingsproblemen en beleidsreacties

Tabel 1

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
<p>1. Een concurrerender en slimmer Europa door de bevordering van innovatieve en slimme economische transformatie en regionale ICT-connectiviteit (BD 1) door:</p>	<p>SD1.1. Het ontwikkelen en versterken van de onderzoeks- en innovatiecapaciteit en het invoeren van geavanceerde technologieën</p>	<p>Het Gewest beoogt prioritair een verbetering van de veerkracht en de welvaart van de Brusselse economie (duurzaamheid, kwaliteitsvolle jobs, welzijn van de burgers), door bij te dragen aan de sociale en ecologische transitie via innoverende oplossingen als antwoord op de voornaamste maatschappelijke uitdagingen.</p> <p>In het Gewestelijk Innovatieplan wordt de nadruk gelegd op zowel de innovatieactoren die zich kunnen ontwikkelen als het hefboomeffect dat zij kunnen hebben op zowel het economisch weefsel (kmo's) als op milieu- of sociaal vlak. Het EFRO kan aan deze dynamiek bijdragen, met name door de nodige investeringen te ondersteunen (om de leemten in de innovatieketens op te vullen) en door het voor innovatieprocessen noodzakelijke financiële aanbod te ontwikkelen.</p> <p>Deze processen verdienen steun, zowel om het economisch potentieel van kmo's te ontwikkelen, om bedrijfsmodellen milieuvriendelijker te maken als om een sociale innovatie voor te stellen, i.e. die ten goede komt aan de integratie van de meest kwetsbare groepen of als antwoord op sociale behoeften.</p> <p>Ook de innovatiegeest kan worden ondersteund, op basis van initiatieven die op dit gebied werkelijk structureel zijn, met name bij jongeren, de vernieuwers van morgen. Daar vrouwen ondervertegenwoordigd zijn in de onderzoekswereld (36% van het totale aantal onderzoekers in het BHG in 2017) en in het hoger</p>

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
		<p>onderwijs voor wetenschaps- en technische studies (STEM), zal bijzondere nadruk worden gelegd op het bereiken van dit publiek.</p> <p>De door het EFRO ondersteunde investeringen moeten het mogelijk maken het Gewest te ondersteunen bij zijn doelstelling de norm van 3% investeringen in R&I te behalen met betrekking tot zijn bbp, bij te dragen aan een hoger percentage vrouwen op dit domein, ondernemingen te ondersteunen in de valorisering en commercialisering van de onderzoeksresultaten, het naar het vierschroevenmodel georganiseerd onderzoek te ondersteunen om een antwoord te bieden op maatschappelijke uitdagingen en sociale en ecologische vernieuwing aan te moedigen. Zo zullen belangrijke middelen naar het creëren van nieuwe infrastructuren gaan om excellente projecten op te zetten binnen de innovatiepools om het ecosysteem in zijn geheel te versterken.</p>
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>SD1.2. Te profiteren van de voordelen van digitalisering voor burgers, bedrijven, onderzoeksorganisaties en overheden</p>	<p>De exponentiële groei van de digitale technologie in de economie heeft geleid tot een aanzienlijk aanbod op het niveau van de kmo's. In dit stadium hebben overheidsinstanties het soms nog moeilijk om digitale oplossingen te ontwikkelen die nochtans van groot nut kunnen zijn voor burgers, bedrijven en overheidsinstanties zelf.</p> <p>De digitale transitie draagt ertoe bij van Brussel een Smart City te maken, wat het welzijn van de burgers doet toenemen, voor hen opportuniteiten mogelijk maakt op professioneel vlak, de interacties met de besturen vergemakkelijkt en de economische dynamiek stimuleert. In dat opzicht is het noodzakelijk de toegankelijkheid en de digitale basiscompetenties van de burgers op een globale en voortdurende manier te verhogen.</p>

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
		<p>Bovendien heeft de pandemie het belang belicht van digitale transitie voor heel de bevolking, voor ondernemingen en besturen maar daardoor kwam ook de digitale kwetsbaarheid van een deel van de bevolking tot uiting, die geen toegang heeft tot alle bestaande diensten. Het is van essentieel belang te vermijden dat deze kloof dieper wordt.</p> <p>Door aanzienlijke middelen te concentreren op dit thema, beoogt het programma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reële steun te bieden aan de digitale projecten van overheidsinstanties, door nieuwe oplossingen te ontwikkelen die aansluiten bij hun activiteiten, voor ondernemingen en burgers, <p>de klemtoon te leggen op de processen van digitale toe-eigening, die door de geraadpleegde programmeringspartners alom worden gewenst: naast de onbetwistbare voordelen die digitalisering biedt, moeten de fenomenen van digitale uitsluiting worden beperkt opdat de innovatie ten goede zou komen aan een zo groot mogelijk aantal mensen.</p>
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>SD1.3. Het versterken van duurzame groei en het concurrentievermogen van kmo's en het creëren van banen in kmo's, onder meer door productieve investeringen</p>	<p>Investeringen in steun voor kmo's blijven een belangrijke uitdaging voor het Gewest. De crisis van 2020 heeft het economisch weefsel verzwakt en het herstel vereist een gericht en doeltreffend investeringsbeleid waarbij men vooral verder op een structurele manier moet investeren om de Brusselse werkgelegenheid te verhogen en een milieutransitie van de productieve sectoren mogelijk te maken, in een economie die overheerst wordt door de tertiaire sector.</p>

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
		<p>In dat kader zijn sommige sectoren of benaderingen geïdentificeerd om steun te krijgen om zo de Brusselse economie in de dragende domeinen verder te steunen, ofwel wat betreft het volume activiteiten en jobs, de positieve evolutie en opportuniteiten voor de Brusselse werknemers, of nog wat betreft de economische transitie, strategische keuzes voor Brussel en de demografische evolutie. Het doel is te anticiperen op de ontwikkeling en de omvorming van activiteitensectoren die veelbelovend zijn voor de Brusselse economie en die te begeleiden, om het creëren van arbeidsplaatsen voor Brusselaars te bevorderen dankzij het EFRO.</p> <p>De investeringen zullen de vorm aannemen van begeleidingsacties van kmo's waardoor het oprichten van ondernemingen wordt gestimuleerd en geactiveerd, maar er kan ook worden geïnvesteerd in huisvesting ten voordele van kmo's om hun oprichting en groei op het stedelijke grondgebied te vergemakkelijken. Alle steunmaatregelen samen bevorderen de processen van groei van de werkgelegenheid in kmo's, de oprichting van nieuwe kmo's of hun ecologische transitie.</p> <p>Naast deze steunmaatregelen zullen financiële instrumenten worden ontwikkeld om tegemoet te komen aan de verschillende financieringsbehoeften van de Brusselse ondernemers, om hun bedrijf op te zetten of om hen in staat te stellen de investeringen te doen die nodig zijn voor een ecologische transitie van hun activiteiten.</p>

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
<p>2. Een groenere, koolstofarme transitie naar een koolstofneutrale economie en een veerkrachtig Europa door de bevordering van een schone en rechtvaardige energietransitie, groene en blauwe investeringen, de circulaire economie, klimaatmitigatie en -adaptatie, risicopreventie en -beheer, en duurzame stedelijke mobiliteit (BD 2) door:</p>	<p>SD2.1. Het bevorderen van energie-efficiëntie en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen</p>	<p>De klimaatuitdaging is zowel op Europees als op Brussels niveau duidelijk vastgesteld. Gelet op de noodzaak om de uitstoot van broeikasgassen in het algemeen en van CO2 in het bijzonder te beperken, bepaalt het Energie-en Klimaatplan 2030 (NEKP-BHG) dat het Gewest zich positioneert op korte termijn als een ambitieuze bijdrager tot de Belgische doelstelling om de uitstoot tegen 2030 te verminderen, en op lange termijn met het oog op de Europese doelstelling van koolstofneutraliteit tegen 2050.</p> <p>Het NEKP-BHG onderstreept dat de bouwsector niet alleen de grootste bron van directe broeikasgasemissies in Brussel is (60% van de rechtstreekse emissies is afkomstig van de residentiële gebouwen en van de tertiaire sector), maar ook dat deze sector in grote mate gebruik maakt van fossiele brandstoffen (steenkool, stookolie en aardgas) om te voorzien in het grootste deel van zijn warmtebehoefte (verwarming, sanitair warm water en koken), en dat er dan ook krachtige maatregelen moeten worden genomen om de emissies van deze installaties terug te dringen, parallel met maatregelen ter bevordering van energiezuinigheid.</p> <p>Ondanks het belang van de middelen die aan deze SD worden toegekend, blijft het investeringsvolume relatief beperkt in vergelijking met de realisatiemogelijkheden en het programma zal dus focussen op twee belangrijke doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De overheid, die volgens het NEKP-BHG een voorbeeldfunctie moet vervullen. Uit het plan blijkt o.a. een jaarlijkse

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
		<p>investeringsbehoefte van 3% van de totale grondoppervlakte (157.660 m²) van gebouwen die in het bezit zijn van of gebruikt worden door de lokale overheden, maar ook dat de gemeenten onvoldoende zijn uitgerust om tegemoet te komen aan de verwachtingen om de ecologische voetafdruk te verminderen (wat bijzondere bekwaamheden vereist), de woningsector, via enerzijds de sociale huisvesting, waarvan 44% als "zeer energie-intensief" moet worden beschouwd, wat naast de emissies ook belangrijke uitgaven met zich meebrengt voor de in principe kwetsbare gezinnen, en anderzijds de privéwoningen, die voor de uitdaging van een massale renovatie staan, in een context waarbij 85% van de 573.276 Brusselse woningen nog voor de jaren '60 gebouwd zijn, 30% van de gebouwen in Brussel totaal niet geïsoleerd zijn, 55% van de woningen onder een mede-eigendom vallen en 60% van de Brusselaars huurders zijn, en zich onder die huurders de meest kwetsbare bevolkingsgroepen bevinden.</p>
<p>2. Een groenere, koolstofarme transitie naar een koolstofneutrale economie en een veerkrachtig Europa door de bevordering van een schone en rechtvaardige energietransitie, groene en blauwe investeringen, de circulaire economie,</p>	<p>SD2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy</p>	<p>Om de ambitieuze doelstellingen inzake recycling en hergebruik van materialen te halen, moet niet alleen de hoeveelheid niet-selectieve inzameling worden verminderd maar moet ook de kwaliteit en de kwantiteit van de openbare selectieve</p>

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
klimaatmitigatie en -adaptatie, risicopreventie en -beheer, en duurzame stedelijke mobiliteit (BD 2) door		<p>inzameling worden verhoogd en moet de valorisatieketen van het afval worden uitgebouwd. Het doel is ook bij te dragen tot een economische activiteit die banen genereert voor de Brusselaars en die in overeenstemming is met de principes van de circulaire economie.</p> <p>Het Gewest - dat het percentage huishoudelijk afval dat wordt klaargemaakt voor hergebruik en recyclage over de periode 2013-2017 (het laatste beschikbare statistische jaar) heeft verhoogd van 39,9% tot 43,5% - beschikt over meerdere jaren ervaring op het vlak van recyclage en hergebruik, met de eerste initiatieven die werden ondersteund door de EFRO-programmering 2007-2013 en die vervolgens werden versterkt tijdens de periode 2014-2020, maar ook na de lancering van meerdere “Allianties Werkgelegenheid-Milieu” en de ondersteuning sinds 2016 van een ambitieus Gewestelijk Programma voor Circulaire Economie (GPCE). Dit Programma bevestigt, naast de structurerende initiatieven van deze nieuwe economische sectoren, dat zij mogelijk maken wat volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de milieudoelstellingen tot economische kansen omvormen, - de economie opnieuw in Brussel vestigen om lokaal te produceren wanneer dat mogelijk is, verplaatsingen te verminderen, het gebruik van het grondgebied te optimaliseren en toegevoegde waarde voor de Brusselaars te scheppen, - bijdragen aan de jobcreatie. <p>Terwijl in het kader van SD 1.3. steun kan worden verleend aan bedrijven om de opkomst van nieuwe circuits voor afvalverwerking en terugwinning van</p>

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
		hulpbronnen te stimuleren, lijkt het erop dat steun voor investeringen in infrastructuur via SD 2.6. de economische actoren in staat zou stellen gebruik te maken van moderne en efficiënte hulpmiddelen, met name om de fasen van verwerking, behandeling en revisie van materialen te vergemakkelijken.
2. Een groenere, koolstofarme transitie naar een koolstofneutrale economie en een veerkrachtig Europa door de bevordering van een schone en rechtvaardige energietransitie, groene en blauwe investeringen, de circulaire economie, klimaatmitigatie en -adaptatie, risicopreventie en -beheer, en duurzame stedelijke mobiliteit (BD 2) door	SD2.7. Het verbeteren van de bescherming en het behoud van natuur, biodiversiteit en groene infrastructuur, ook in stedelijke gebieden, en het verminderen van alle vormen van verontreiniging	De nood aan beschikbare groene ruimten in de nabijheid van woningen, die al jarenlang als een belangrijke behoefte voor het welzijn van de inwoners van een hoofdzakelijk stedelijke regio wordt beschouwd, werd nog duidelijker tijdens de perioden van lockdown als gevolg van de pandemie. De situatie op gewestelijk niveau varieert naargelang de wijken; in sommige wijken, vooral in het meest verstedelijkte deel van de stad, zijn er helaas helemaal geen groene ruimten: zo herinnert het Natuurplan 2016 aan het volgende: "In de eerste kroon daalt het percentage groenbedekking per woonblok vaak tot onder de 30%, zelfs tot onder de 10% in het stadscentrum". Er moet een inspanning worden geleverd om de ontwikkeling van groene ruimten van goede kwaliteit te ondersteunen, specifiek ten voordele van minder bedeelde wijken, waarbij er ook voor moet worden gezorgd dat ze werkelijk toegankelijk zijn voor zowel de Brusselaars als toeristen of mensen die korte tijd in de stad verblijven. Het Natuurplan heeft bovendien de ambitie vastgelegd dat elke Brusselaar moet beschikken over een toegankelijke en aangename groene ruimte van meer dan een hectare op minder dan 400 m van zijn woonst, en van minder dan een hectare op minder dan 200 m, en er zou dus prioriteit moeten worden gegeven aan deze "socio-ecologische

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
		<p>ongelijkheid" die in het Plan tot uiting is gekomen..</p> <p>Naast deze elementen is het behoud of de omvorming van deze gebieden tot groene ruimten overigens een middel om de ondoorlaatbaarheid van de bodem te beperken, de biodiversiteit te bevorderen en koelte-eilanden te creëren in stedelijke gebieden waar de temperatuur in de zomer 10° hoger kan zijn dan in de aangrenzende landelijke of beboste gebieden.</p> <p>Naast deze prioriteit kan deze SD haar middelen aanwenden om het probleem van de bodemverontreiniging in Brussel te helpen oplossen, die kunnen bestaan uit een rem op ontwikkelingsinitiatieven (huisvesting, voorzieningen, economische functies, groene ruimten). Gezien de beperkte beschikbare middelen en de prioriteit die ze op het gebied van ontwikkeling uit principe vormen, zal de SD haar actie beperken tot de sanering van de weesverontreiniging (die 75% van de vervuiling vormt op gewestelijk vlak) in de ontwikkelingspolen die in het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling als prioritair zijn aangeduid.</p>
<p>4. Een socialer en inclusiever Europa door uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten (BD 4) door</p>	<p>SD4.3. Het bevorderen van de sociaal-economische inclusie van gemarginaliseerde gemeenschappen, huishoudens met een laag inkomen en achterstandsgroepen, waaronder mensen met speciale behoeften, door middel van geïntegreerde acties met betrekking tot onder meer huisvesting en sociale diensten</p>	<p>Hoewel de overheden erin slagen een vrij gevarieerd aanbod van sociale zorg en ondersteunende diensten in het Brussels Gewest (waar één bewoner op drie onder de armoededrempel leeft) te ondersteunen, hebben ze het moeilijker om in infrastructuur te investeren en dit bovendien te doen ten behoeve van de groepen die specifieke noden ondervinden: de behoeften aan infrastructuur of voorzieningen van de</p>

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
		<p>bewoners van een wijk kunnen bijvoorbeeld op lokaal niveau worden aangepakt in het kader van de stadsvernieuwingsprogramma's, en dit zal ook gebeuren in het kader van SD 5.1., daar de problemen van bepaalde groepen mensen moeilijker aan te pakken zijn op het niveau van een lokale ontwikkelingsstructuur, in het bijzonder in de context van gesloten enveloppes zoals die van de stadsvernieuwingsprogramma's.</p> <p>Een duidelijke en afzonderlijke begrotingslijn zou het mogelijk maken het aanbod aan huisvestings- en opvanginfrastructuur te versterken voor bepaalde categorieën kwetsbare personen: mensen met een handicap, jongeren op de dool en/of die met hun gezin hebben gebroken, mensen met fysieke, psychologische of economische problemen (o.a. slachtoffers van huiselijk geweld), mensen in precare situaties.</p> <p>Gezien de beperkte middelen die beschikbaar zijn, zal deze begrotingslijn alleen gericht zijn op de huisvestingsinfrastructuur die nodig is; op die manier kan worden vermeden dat het budget te zeer wordt versnipperd over minder meetbare investeringen.</p>
<p>4. Een socialer en inclusiever Europa door uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten (BD 4) door</p>	<p>SD4.4. Het bevorderen van de sociaal-economische integratie van onderdanen van derde landen, inclusief migranten, door middel van geïntegreerde acties, met betrekking tot onder meer huisvesting en sociale diensten</p>	<p>Onder de doelgroepen die bijzonder kwetsbaar zijn op het vlak van huisvesting en opvang, vormen de dakloze migranten een groep voor wie de overheid een gestructureerd humanitair antwoord moet bieden.</p> <p>De laatste jaren werden voorlopige oplossingen uitgewerkt om tegemoet te komen aan de moeilijkheden van een groep mensen die niet als vluchteling zijn erkend, die niet noodzakelijk een asielaanvraag hebben ingediend (en daarom geen oplossing of steun op het vlak van huisvesting</p>

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
		ontvingen, want die zijn voorbehouden aan migranten), die wel een aanvraag hebben ingediend maar wachten op een antwoord, of die werden afgewezen maar in beroep zijn gegaan. De ervaringen van ondernemingen zijn in het algemeen geconcentreerd op humanitaire noodlogies (beperkt in de tijd en gemeenschappelijk), op sites voor voorlopige bezetting of in hotels.
5. Een Europa dat dicht bij de burger staat door bevordering van de duurzame en geïntegreerde ontwikkeling van alle soorten gebieden en lokale initiatieven (BD 5) door	SD5.1. Het bevorderen van een geïntegreerde en inclusieve sociale, economische en ecologische ontwikkeling, cultuur, natuurlijk erfgoed, duurzaam toerisme en veiligheid in stedelijke gebieden	Aangezien de geïntegreerde sociale, economische en ecologische ontwikkeling de kern vormt van het Brusselse gewestelijke stadsvernieuwingsbeleid, lijkt het interessant gebruik te maken van deze lokale dynamieken om de investering te versterken. De noden aan collectieve voorzieningen in deze wijken werden zowel benadrukt door de overheden (die, o.a. binnen de gewestelijke taskforce voorzieningen, het belang van de noden in deze wijken hebben geïdentificeerd) als bij overlegmomenten georganiseerd in het kader van duurzame wijk- of stadsvernieuwingscontracten. In zijn eerste balans (februari 2020) stelde de taskforce een bevolkingsgroei (en dus nood aan een uitbreiding van de voorzieningen) vast tot 2025, maar eveneens een grotere ongelijke verdeling van de voorzieningen op het terrein: op het gebied van kinderdagverblijven en schoolgebouwen zijn de centrale wijken minder goed bedeed, terwijl de gebieden die als prioritair worden beschouwd voor de ontwikkeling van recreatieruimten relatief samenvallen met de ZSH. De SD 5.1. maakt het mogelijk een investeringsbegrotingslijn te ondersteunen om

Beleidsdoelstelling	Specifieke doelstelling	Motivering (samenvatting)
		<p>investeringen te bevorderen in infrastructuur waarvoor dat nodig wordt geacht op het lokale of bovenlokale niveau: wanneer de beoogde schaal het toelaat kunnen op het niveau van het SVC iets belangrijkere voorzieningen als nuttig worden beschouwd voor bewoners van een groter gebied. Naast het algemene belang om het dienstenaanbod te verhogen, houden de investeringen in dit kader een belangrijk en voortdurend overleg in tussen de overheden, de bevolking en het middenveld, en maken ze het bijgevolg mogelijk de investeringen in de vastgelegde behoeften samen te brengen.</p>

2. Prioriteiten

Referentie: artikel 22, lid 2 en lid 3, punt c), van de GB-verordening

2.1. Prioriteiten, uitgezonderd technische bijstand

2.1.1. Prioriteit: P1. Innovatie, digitalisering en concurrentievermogen van ondernemingen ten behoeve van regionale ontwikkeling

2.1.1.1. Specific objective: SD1.1. Het ontwikkelen en versterken van de onderzoeks- en innovatiecapaciteit en het invoeren van geavanceerde technologieën (EFRO)

2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), i), iii), iv), v), vi) en vii), van de GB-verordening

Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening

Om de pertinentie van de steunverlening door het EFRO in het kader van SD1 te waarborgen, heeft het Gewest zijn slimme specialisatiestrategie (S3) in 2021 geactualiseerd. De steunverlening van het EFRO zal in lijn zijn met de gewestelijke strategie zoals die is gedefinieerd in het Gewestelijk Innovatieplan 2021-2027 en de geïdentificeerde strategische innovatiedomeinen (SID's).

Deze SID's worden gedefinieerd in het Gewestelijk Innovatieplan (GIP). Voor elk van de SID's geeft het GIP overigens ook een reeks voorbeelden van projecten - die bedoeld zijn ter illustratie en inspiratie van de actoren van het ecosysteem, en die de reikwijdte van de gedefinieerde SID's geenszins willen beperken.

Om een versnippering van middelen te vermijden die nefast zou zijn voor de zichtbaarheid van het operationele programma, zal de specifieke bijdrage van het EFRO aan de slimme specialisatiestrategie aangetoond moeten worden tijdens de hele aanvraagprocedure, de selectie van de projecten en de uitvoering. In het kader van het OP van het EFRO moeten de acties die worden ondersteund in de vorm van subsidies in het kader van SD 1.1. zowel bijdragen aan de ontwikkeling van een SID als gericht zijn op een van de hieronder gedefinieerde soorten acties. Er moet op worden gewezen dat deze soorten acties met elkaar kunnen worden gecombineerd - met name voor projecten die betrekking hebben op zowel sociale als milieu-innovaties:

1. De OOI-infrastructuur ondersteunen en ontwikkelen, en de investeringen mogelijk maken die nodig zijn voor een kwalitatieve sprong van het Gewest binnen de strategische innovatiedomeinen. Gelet op de noden en de kostprijs van de investeringen, zal dit soort actie het belangrijkste zijn voor de beschikbare financiering in het kader van SD 1.1. en de projecten zullen dan ook moeten aantonen dat zij concreet bijdragen aan de kwalitatieve sprong van de betrokken sector, vanuit een uitmuntendheidslogica. De EFRO-financiering heeft in dit verband betrekking op materiële investeringen: uitrusting, productiemiddelen, onderzoeks- en innovatie-infrastructuur, gerechtvaardigd door een strategie van uitmuntendheid;

2. de ondersteuning versterken voor coöperatieve en cocreatieve toegepaste onderzoeksprojecten (living labs/fablabs, experimentele platformen, enz.) die verschillende actoren, waaronder universiteiten, hogescholen, bedrijven, overheidsinstellingen, ziekenhuizen en burgers, samenbrengen; volgens de logica van de "viervoudige helix" die de overheid, de bedrijfswereld, de academische wereld en het maatschappelijke middenveld samenbrengt;
3. steun verlenen aan projecten ter begeleiding en ondersteuning van sociale innovatie die zich richten op kmo's en die gericht zijn op grote maatschappelijke uitdagingen (inspelen op onbevredigde sociale behoeften en integratie van kwetsbare groepen: personen die moeilijk kunnen integreren, schoolverlaters, mensen die leiden aan analfabetisme, aan een handicap of die geconfronteerd worden met sociale en economische onzekerheid), binnen bestaande kmo's of proefprojecten voor de oprichting van kmo's;
4. steun verlenen aan projecten ter begeleiding en ondersteuning van innovatie die de voorbeeldigheid van de kmo's op milieuvlak bevorderen en die gericht zijn op de ecologische en circulaire transitie van bestaande bedrijven, of de ontwikkeling van ecologisch innovatieve bedrijfsmodellen;
5. ondersteuning bieden aan de mobilisatie en uitwerking in het kader van de beleidslijnen van de resultaten van academisch en universitair onderzoek dat bijdraagt tot de productie van specifieke kennis die nuttig is om antwoorden aan te dragen voor uitdagingen in de Brusselse context.

Er valt op te merken dat deze soorten acties onderling gecombineerd kunnen worden, met name voor projecten die zowel onder de acties beschreven onder 3. als onder 4. vallen, en dat de verwijzing naar kmo's betrekking heeft op kleine en middelgrote ondernemingen ongeacht hun rechtsvorm (met inbegrip van ondernemingen die georganiseerd zijn in de vorm van een vzw).

Begunstigden die in aanmerking komen voor deze soorten acties zijn alle universiteiten, hogescholen, onderzoeksinstanties, laboratoria, overheidsdiensten, ziekenhuizen en vzw's op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hoewel kmo's in sommige gevallen als uiteindelijke begunstigden van de acties kunnen worden beschouwd, zullen de acties zelf door de bovengenoemde categorieën actoren worden gedragen. Individuele kmo's kunnen enkel ondersteuning krijgen op voorwaarde dat ze een collectieve in plaats van een individuele dynamiek in het leven roepen, die ook meerdere andere kmo's ten goede komt. Individuele kmo's komen ook in aanmerking voor de financiële instrumenten die in het kader van de specifieke doelstelling zijn opgezet (zie hieronder).

Overeenkomstig de richtlijnen (2021/C 417/01) van de Commissie betreffende de afsluiting van operationele programma's zullen de in het kader van het operationele programma 2014-2020 geselecteerde investeringsprojecten kunnen worden gefaseerd en hun uitgaven kunnen worden ondersteund door deze SD in de mate waarin ze bijdragen aan een van de soorten acties die voor deze doelstelling werden bepaald.

In overeenstemming met het GIP, waarvan het vierde zwaartepunt het belang onderstreept van bewustmaking van wetenschap, technologie en innovatie als maatregel ter ondersteuning van de OOI van het Gewest, lijkt het van essentieel belang om de wetenschappelijke kijk van burgers te ontwikkelen en te versterken, om jonge mensen van alle achtergronden warm te maken voor onderzoek en innovatie om een antwoord te kunnen bieden op de uitdagingen van morgen, met name in de STEM-domeinen - waarin nog te weinig mensen afstuderen, vooral dan vrouwen. In het licht hiervan is een laatste soort actie gericht op:

6. het ondersteunen van de ontwikkeling van een gewestelijke infrastructuur die jongeren bewust moet maken van wetenschap en een wetenschappelijke, onderzoeks- en innovatiegeest moet stimuleren, om een grotere instroom voor wetenschappelijke beroepen te leveren en, op middellange en lange termijn, tot de uitbouw van onderzoeks- en innovatiecapaciteiten.

De soorten acties van SD 1.1. die in het kader van de financiële instrumenten voor directe financiering van kmo's worden overwogen, worden hieronder in het desbetreffende hoofdstuk beschreven.

Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening

De belangrijkste doelgroepen (belast met de uitvoering van de projecten ten gunste van de uiteindelijke begunstigden) zijn alle universiteiten, hogescholen, onderzoekscentra, laboratoria, kmo's, overheidsdiensten, ziekenhuizen, vzw's en burgers op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De uiteindelijke begunstigden zijn kmo's (met inbegrip van ondernemingen die de vorm hebben van een vzw), overheidsinstanties (met het doel hen te begeleiden naar meer innovatieve praktijken) en burgers.

Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening

In het kader van de selectie- en uitvoeringsregels van de projecten zal in het bijzonder rekening worden gehouden met deze dimensies.

Gezien de ondervertegenwoordiging van vrouwen in innoverende sectoren zal bij de uitvoering van deze specifieke doelstelling bijzondere aandacht worden besteed aan de gelijkheid van vrouwen en mannen - met name om door middel van bewustmakingsinitiatieven op het vlak van wetenschap, vrouwen te stimuleren om te kiezen voor een baan in de wetenschappelijke en technologische sector.

In het kader van de financiële instrumenten die binnen deze SD worden ontwikkeld, en aangezien ze rechtstreeks van invloed zijn op ondernemers, zal tijdens de analyseopdracht worden nagegaan of het mogelijk is rekening te houden met verschillende dimensies van gelijke kansen (waaronder gender budgeting).

De sociale innovatieprojecten zullen bovendien trachten om antwoorden te geven op vragen die verder reiken dan de genderproblematiek alleen (door innovatie met name ten dienste te stellen van de integratie van kansarmen).

Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v), van de GB-verordening

De acties die in het kader van SD1.1. worden ondersteund, zijn gericht op investeringen in het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening

Hoewel er in het kader van SD1.1 formeel geen interregionale, grensoverschrijdende of transnationale actie is gepland, zal het Gewest (via Innoviris) de zichtbaarheid van de regionale OOI en zijn ecosysteem ter bevordering van wetenschap en technologie versterken door actief deel te nemen aan internationale evenementen of deze zelf te organiseren; ook zal worden gekeken hoe de zichtbaarheid van het Brussels Science Promotion netwerk op nationaal en internationaal niveau kan worden vergroot. Om de synergieën en de kennisoverdracht in het kader van de Europese territoriale samenwerking (transnationaal en interregionaal) te versterken, zal het Gewest verder bijzondere aandacht besteden aan de mobilisatie van de door het OP van het EFRO gefinancierde Brusselse actoren in deze programma's - met name om de resultaten van de door het EFRO gefinancierde projecten op het gebied van innovatie te verspreiden of om bepaalde aspecten van de Brusselse projecten aan te vullen door er ideeën van elders in op te nemen.

In de context van Horizon Europe heeft Innoviris zijn acties aangepast voor het nieuwe GIP en heeft het daarin zijn deelname in de partnerschappen Key Digital Technologies, Innovative SMEs, Driving Urban Transitions en EuroHPC opgenomen, aangezien de doelstellingen van deze initiatieven overeenstemmen met de strategische innovatiedomeinen van het Gewest. Verder heeft Innoviris, in samenwerking met de andere Belgische entiteiten, het interregionale programma BEL COO opgezet, dat ook in het GIP 2021-2027 is opgenomen als een actie die is gewijd aan interregionale samenwerking. Bovendien zal Innoviris zijn deelname aan verschillende internationale netwerken, met name TAFTIE, EUREKA, EUROCITIES, ERRIN, en ICLEI, voortzetten en versterken. Verwacht wordt dat de door het OP van het EFRO gefinancierde innovatieprojecten zullen bijdragen tot de deelname van het Brussels Gewest aan deze netwerken en programma's.

Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening

Om de middelen optimaal te benutten en zich rechtstreeks te richten tot ondernemingen die actief zijn in de Gewestelijke domeinen van slimme specialisatie (of sectoren die noodzakelijk worden geacht voor hun doeltreffende ontwikkeling), wordt voorgesteld om een of meerdere financiële instrumenten aan te wenden in antwoord op het eerste luik van de analyseopdracht (globale ex ante analyse) die zwakke plekken op de markten en de meest dringende noden van de ondernemingen in kaart heeft gebracht.

Dit/Deze financiële instrument(en) is (zijn) gericht op de ondersteuning van de valorisatie van onderzoek en innovatie, en de commercialisering ervan (al dan niet vanuit de academische wereld), met name door ondersteuning van jonge ondernemingen. Om deze instrumenten te ontwikkelen, zal de analyseopdracht (globale ex ante analyse) na een benchmarkingfase nog de voorwaarden voor de toekenning van dit of deze instrumenten moeten bepalen waarbij de reglementaire voorschriften inzake ex ante evaluatie zullen worden gevolgd.

Aangezien de financiële instrumenten rechtstreeks van invloed zijn op ondernemers, zal tijdens de analyseopdracht worden nagegaan of het mogelijk is rekening te houden met verschillende dimensies van gelijke kansen (waaronder gender budgeting).

2.1.1.1.2. Indicatoren

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening en artikel 8 van de EFRO en CF-verordening

Tabel 2: Outputindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Mijlpaal (2024)	Streefcijfer (2029)
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO01	Ondersteunde ondernemingen (waarvan: micro-, klein, middelgroot, groot)	ondernemingen	0,00	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO02	Ondernemingen ondersteund door subsidies	ondernemingen	0,00	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO03	Ondernemingen ondersteund door financieringsinstrumenten	ondernemingen	0,00	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO04	Ondernemingen met niet-financiële steun	ondernemingen	0,00	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO05	Nieuwe ondernemingen die worden ondersteund	ondernemingen	0,00	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO06	Onderzoekers werkzaam in ondersteunde onderzoeksfaciliteiten	jaarlijkse VTE's	0,00	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO07	Onderzoeksorganisaties die deelnemen aan gezamenlijke onderzoeksprojecten	Onderzoeksinstellingen	0,00	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO08	Nominale waarde van onderzoeks- en innovatieapparatuur	euro	0,00	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO10	Ondernemingen die samenwerken met onderzoeksorganisaties	ondernemingen	0,00	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RBC01	Bewustgemaakte jongeren voor wetenschappelijke beroepen	Jongeren	0,00	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RBC02	Ondersteunde KMO's georganiseerd als verenigingen zonder winstoogmerk	VZW	0,00	1,00

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening

Tabel 3: Resultaatindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangs- of referentiewaarde	Referentiejaar	Streefcijfer (2029)	Gegevensbron	Opmerkingen
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCRRMS	Jongeren gesensibiliseerd voor wetenschappelijke uitdagingen, onderwerpen en beroepen	jongere	0,00	2021	1,00	Opvolgingssysteem	
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCR02	Particuliere investeringen voor gelijke delen als overheidssteun (waarvan: subsidies, financieringsinstrumenten)	euro	0,00	2021	1,00	Financieële intermediair	
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCR03	Kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) die product- of procesinnovatie introduceren	ondernemingen	0,00	2021	1,00	Opvolgingssysteem	
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCR04	Kmo's die innovatie op het gebied van marketing of bedrijfsorganisatie introduceren	ondernemingen	0,00	2021	1,00	Opvolgingssysteem	
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RBC-RCR3b	Kmo's georganiseerd als vereniging zonder winstoogmerk die vernieuwingen invoeren wat betreft producten of werkwijzen	VZW	0,00	2021	1,00	Opvolgingssysteem	
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RBC-RCR4b	Kmo's georganiseerd als vereniging zonder winstoogmerk die vernieuwingen invoeren wat betreft commercialisering of organisatie	VZW	0,00	2021	1,00	Opvolgingssysteem	

2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), viii), van de GB-verordening

Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	01. Subsidie	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	02. Ondersteuning met financieringsinstrumenten: eigen vermogen of quasi-eigenvermogen	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	03. Ondersteuning met financieringsinstrumenten: lening	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	04. Ondersteuning met financieringsinstrumenten: garantie	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	05. Ondersteuning met financieringsinstrumenten: Subsidies binnen een financieringsinstrument	1,00
P1	SD1.1	Totaal			5,00

Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	26. Andere benaderingen - Steden, dorpen en voorsteden	17 586 197,00
P1	SD1.1	Totaal			17 589 197,00

Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheiddimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	02. Gendermainstreaming	1,00
P1	SD1.1	EFRO	Meer ontwikkeld	03. Genderneutraal	1,00
P1	SD1.1	Totaal			2,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: SD1.2. Te profiteren van de voordelen van digitalisering voor burgers, bedrijven, onderzoeksorganisaties en overheden (EFRO)

2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), i), iii), iv), v), vi) en vii), van de GB-verordening

Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening

Met deze SD wil het Brussels Gewest de capaciteit van de overheden om zich aan te passen aan de digitale transformatie versterken, het potentieel van de digitalisering benutten en de toepassing van informatietechnologieën bevorderen om nieuwe diensten te verlenen aan zowel burgers als bedrijven. Deze ondersteuning voor digitalisering zal het mogelijk maken de administratieve procedures te vergemakkelijken en de beperkingen waarmee burgers of kmo's worden geconfronteerd op te heffen of overheidsinstrumenten aan te bieden voor de gecoördineerde digitale ontplooiing van hun activiteiten (smart city). De toe-eigening van deze digitale ontwikkelingen zal ertoe bijdragen dat Brussel een Smart City wordt die het welzijn van de burgers verhoogt, hen beroepsmogelijkheden biedt, interacties met administraties vergemakkelijkt en de economische dynamiek stimuleert. Vanuit dit perspectief, en met het oog op de vastgestelde digitale kloof, is het ook nodig om de toegankelijkheid en de digitale basisvaardigheden van de burgers te verbeteren.

Daarom worden er voor deze SD twee soorten acties voorgesteld:

1. De SD zal hoofdzakelijk ondersteuning bieden aan de digitale ontwikkeling door gewestelijke en lokale overheidsdiensten, alsook door diensten van collectief of sociaal belang (universiteiten, ziekenhuizen, vzw's, die opdrachten uitvoeren namens overheidsdiensten, enz.) van diensten, producten en processen die aansluiten bij de volgende thema's:

- diensten voor de bevolking en sociale diensten;
- diensten en ondersteuning voor ondernemingen (waaronder ook ondernemingen die de vorm hebben van een vzw) en bedrijven;
- mobiliteit (*Mobility as a Service*) en duurzame stedelijke logistiek;
- afvalbeheer en -inzameling en afvalstromen;
- beheer van bouwplaatsen;
- afgifte van vergunningen;
- e-gezondheid;
- media, zakelijk en recreatief toerisme, evenementen en cultuur;
- versnelling van de digitale transitie in scholen;
- smart city en betere gegevensuitwisseling.

Deze opsomming - die niet exhaustief is - maakt deel uit van een doelstelling inzake connectiviteit van de openbare dienstverlening.

De ontwikkeling van nieuwe digitale oplossingen (met inbegrip van ondersteuning en begeleiding voor gebruikers en beheerders om deze nieuwe producten onder de knie te krijgen) zal gebeuren op gewestelijke schaal of zal, in het kader van meer lokale projecten, een replicatiebeleid ontwikkelen en uitvoeren die verder gaat dan de strikt lokale of aan één entiteit gekoppelde schaal.

Bij de selectie van concrete acties zullen criteria worden gehanteerd die verband houden met duurzaamheid en de minimalisatie van de impact van de digitale ontwikkelingen op het milieu, alsook met de toegankelijkheid ervan voor de burgers. De selectie zal ook het open source karakter van de ontwikkelde digitale oplossingen en de verzamelde gegevens aanmoedigen om het digitale ecosysteem en de transparantie te bevorderen.

2. Bijkomend zal het OP ook initiatieven ondersteunen die verband houden met de digitale toe-eigening, d.w.z. acties ter ondersteuning van burgers die moeilijkheden hebben met het gebruik van digitale middelen (onder andere om hen te begeleiden bij administratieve procedures), bij voorrang in kansarme wijken. De acties moeten gericht zijn op ondersteuning van doelgroepen die een aanpak nodig hebben die is afgestemd op hun specifieke situatie en behoeften, in overeenstemming met de prioritaire doelgroepen die in het Gewestelijke Plan voor Digitale Toe-eigening zijn vastgesteld (werkzoekenden, jongeren, ouderen, mensen met een beperking, mensen in een preciaire situatie, vrouwen). De acties kunnen tegelijk betrekking hebben op aspecten die verband houden met:

- de zogenaamde digitale kloof "van de eerste graad", i.e. de materiële dimensie. Die heeft betrekking op de tekorten op het vlak van middelen, uitrusting en toegang;
- De digitale kloof van de tweede graad, i.e. acties die gericht zijn op ondersteuning en opleiding met het oog op een volwaardig gebruik van digitale technologie, wat voordelen voor de gebruiker kan opleveren.

De ondersteuning voor uitrusting en ondersteuning voor deze soort actie gebeurt bij voorkeur in de vorm van eenheidskosten, forfaitaire bedragen of vaste tarieven.

Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening

De voornaamste doelgroepen (verantwoordelijk voor de uitvoering van de projecten ten behoeve van de uiteindelijke begunstigden) zijn de gewestelijke en lokale overheidsdiensten, alsook de diensten van collectief of sociaal belang (universiteiten, ziekenhuizen, vzw's , enz.) die opdrachten voor rekening van de overheidsdiensten uitvoeren. De uiteindelijke begunstigden zijn overheidsinstanties, ondernemingen en burgers.

Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening

Hoewel Brusselse gezinnen algemeen genomen goed mee zijn met de digitale ontwikkeling, zijn bepaalde socio-economische groepen, zoals mensen met de laagste inkomens en een laag opleidingsniveau, werkzoekenden en inactieven, alsook ouderen echter minder betrokken bij de digitale transformatie. De covidcrisis heeft duidelijk gemaakt hoe belangrijk de digitale transitie is voor de hele bevolking, het bedrijfsleven en de overheid. Tijdens de lockdown was

de digitale technologie voor de meeste burgers van het Brusselse Gewest de enige manier om sociale relaties te onderhouden, hun beroep uit te oefenen, online cursussen te volgen, te solliciteren naar een baan of in contact te komen met de overheidsdiensten. Voor mensen met een digitale achterstand was de toegang tot deze diensten echter beperkt of onmogelijk. Het is van essentieel belang om te voorkomen dat deze ongelijkheden toenemen. Daarom zullen er voortaan initiatieven rond digitale toe-eigening worden ondersteund via acties om het publiek dat moeite heeft met e-governance te begeleiden, bij voorrang in kansarme buurten.

Er zal rekening gehouden worden met de gelijkheid van kansen (inclusief de gelijkheid tussen mannen en vrouwen) bij de ontwikkeling van diensten en toepassingen, alsook bij de toegang van het publiek tot de uitrusting die via deze doelstelling wordt verworven. Algemeen genomen zal in het kader van de selectie- en uitvoeringsregels van de projecten in het bijzonder rekening worden gehouden met deze dimensies.

De toegankelijkheid voor mensen met een handicap tot de digitale oplossingen die met steun van deze SD worden ontwikkeld, zal moeten worden gewaarborgd en er zal dan ook vanaf het allereerste begin van het ontwerp van deze oplossingen rekening mee worden gehouden. Er zal voor deze kwesties een specifieke begeleiding worden opgenomen in elke geïmplementeerde oplossing. .

Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),

De acties die in het kader van SD1.2. worden ondersteund, zijn gericht op investeringen in het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Initiatieven die verband houden met digitale toe-eigening zullen echter met voorrang worden ondersteund in kansarme wijken.

Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening

Er is in het kader van SD1.2 geen enkele interregionale, grensoverschrijdende of transnationale actie gepland.

Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening

Volgens de algemene logica van het programma waarbij de financiële instrumenten bij voorrang gaan naar ondernemingen en de subsidies naar andere soorten begunstigden is geen enkel financieel instrument gepland krachtens de SD 1. 2. Gezien het openbare karakter van de begunstigden van dit soort voorgestelde acties en vermits de subsidie geen ontvangsten oplevert, lijkt de invoering van een instrument om andere investeringen te financieren geen toegevoegde waarde te hebben voor de beoogde aanpak. Bovendien vestigen we er de aandacht op dat indien bepaalde investeringen netto ontvangsten zouden kunnen opleveren (die dan moeten worden afgetrokken van de subsidie), de invoering van een instrument om andere investeringen te financieren, voor een onbepaalde termijn en enkel op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, geen toegevoegde waarde lijkt te hebben voor de beoogde aanpak.

2.1.1.1.2. Indicatoren

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening en artikel 8 van de EFRO en CF-verordening

Tabel 2: Outputindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Mijlpaal (2024)	Streefcijfer (2029)
P1	SD1.2	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO14	Openbare instellingen ondersteund om digitale diensten, producten en processen te ontwikkelen	openbare instellingen	0,00	1,00

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening

Tabel 3: Resultaatindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangs- of referentiewaarde	Referentiejaar	Streefcijfer (2029)	Gegevensbron	Opmerkingen
P1	SD1.2	EFRO	Meer ontwikkeld	RCR11	Gebruikers van nieuwe en verbeterde openbare digitale diensten, producten en processen	gebruikers/jaar	0,00	2021	1,00	Opvolgingssysteem	

2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), viii), van de GB-verordening

Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P1	SD1.2	EFRO	Meer ontwikkeld	016. ICT-oplossingen, e-diensten, toepassingen van de overheid	1,00
P1	SD1.2	EFRO	Meer ontwikkeld	017. ICT-oplossingen, e-diensten, toepassingen van de overheid, overeenkomstig criteria op het gebied van broeikasgasemissiereductie of energie-efficiëntie	1,00

P1	SD1.2	EFRO	Meer ontwikkeld	018. IT-diensten en toepassingen voor digitale vaardigheden en digitale inclusie	1,00
P1	SD1.2	Totaal			3,00

Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P1	SD1.2	EFRO	Meer ontwikkeld	01. Subsidie	18 192 617,00
P1	SD1.2	Totaal			18 192 617,00

Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P1	SD1.2	EFRO	Meer ontwikkeld	26. Andere benaderingen - Steden, dorpen en voorsteden	18 192 617,00
P1	SD1.2	Totaal			18 192 617,00

Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P1	SD1.2	EFRO	Meer ontwikkeld	02. Gendermainstreaming	1,00
P1	SD1.2	EFRO	Meer ontwikkeld	03. Genderneutraal	1,00
P1	SD1.2	Totaal			2,00

2.1.1.1. Specific objective: SD1.3. Het versterken van duurzame groei en het concurrentievermogen van kmo's en het creëren van banen in kmo's, onder meer door productieve i (EFRO)

2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), i), iii), iv), v), vi) en vii), van de GB-verordening

Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening

Op basis van de vaststellingen die worden gedaan in de strategie van het Programma, zal het Gewest het EFRO inschakelen om verder ondersteuning te bieden aan de Brusselse economie in de sectoren met een groot potentieel, hetzij in termen van activiteiten- en banenvolume, hetzij op het vlak van positieve evoluties en kansen voor Brusselse werknemers, maar ook op het vlak van economische transitie, strategische keuzes voor Brussel en de demografische evolutie van het Gewest. Het doel bestaat erin om te anticiperen op en ondersteuning te bieden aan de ontwikkeling en transformatie van activiteitensectoren met veel potentieel voor de Brusselse economie, om zo de creatie van werkgelegenheid voor de Brusselaars te bevorderen. De subsidies die worden toegekend onder SD1.3 zijn bijgevolg bedoeld om activiteiten te ondersteunen die aan de volgende drie cumulatieve criteria voldoen:

A. de activiteiten moeten verband houden (en meetbare resultaten opleveren in verband) met ***minstens een van de volgende doelstellingen***:

- de oprichting van kmo's bevorderen,
- de ecologische transitie van kmo's bevorderen,
- de groei van tewerkstelling in kmo's bevorderen,

B. De ondersteuning moet betrekking hebben op ***een van deze soorten*** acties:

- acties die bijdragen aan de **begeleiding** van kmo's,
- **investering en onderdak** (inclusief bouw/renovatie van infrastructuur) ten voordele van kmo's. Eventuele aankopen van grond voorafgaand aan en noodzakelijk voor deze investeringen kunnen worden geïntegreerd in dergelijke investeringen in het kader van door openbare exploitanten uitgevoerde operaties.

C. Met het oog op een concentratie van de middelen en met het oog op de sectoren met potentieel voor het Gewest, zullen de acties rechtstreeks betrekking hebben op de ***ontwikkeling van één (of meerdere) van de volgende sectoren, industrieën of benaderingen***:

- sectoren van de circulaire economie (inclusief de sectoren voor het hergebruik van afval en hulpbronnen);
- digitaal ecosysteem;
- gezondheidsecosystemen;

- sociale economie¹;
- horeca, stadslandbouw en korte ketens;
- handel, ambachten en stadsindustrie;
- media, cultuur, recreatief en zakelijk toerisme (MICE).
- ondersteuning van duurzame mobiliteit en stedelijke logistiek.

Om de selectie van projecten voor deze SD te oriënteren rond de concrete behoeften op het vlak van activiteiten, zal een door de Beheersautoriteit gepubliceerde richtlijn de situatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van elk van deze sectoren beschrijven, samen met de lacunes op de markt en de investeringsbehoeften, om op die manier duidelijk te maken welke investeringen nuttig of noodzakelijk zijn, zowel voor de kandidaat-operatoren van projectoproepen, als voor de instanties die belast zijn met de selectie van de projecten.

Overeenkomstig de richtlijnen (2021/C 417/01) van de Commissie betreffende de afsluiting van operationele programma's zullen de in het kader van het operationele programma 2014-2020 geselecteerde investeringsprojecten kunnen worden gefaseerd en hun uitgaven kunnen worden ondersteund door deze SD in de mate waarin ze bijdragen aan een van de soorten acties die voor deze doelstelling werden bepaald.

De soorten acties van SD 1.3. die in het kader van de financiële instrumenten voor financiering van ondernemingen worden overwogen, worden hieronder in het desbetreffende hoofdstuk beschreven.

Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening

Hoewel kmo's als uiteindelijke begunstigden van de activiteiten wordt beschouwd, zullen de activiteiten zelf worden gedragen door regionale en plaatselijke overheidsdiensten en door diensten van collectief of sociaal belang die opdrachten namens overheidsdiensten uitvoeren, in het kader van hun activiteiten ter ondersteuning van kmo's.

Individuele kmo's kunnen enkel ondersteuning krijgen op voorwaarde dat ze een collectieve in plaats van een individuele dynamiek in het leven roepen, die ook meerdere andere kmo's ten goede komt. Zo moet de financiering van een investering of van een nieuwe of gerenoveerde opvangcapaciteit verplicht voordeel brengen aan meerdere ondernemingen. Individuele kmo's komen ook in aanmerking voor de financiële instrumenten die in het kader van de specifieke doelstelling zijn opgezet (zie hieronder).

Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening

Algemeen genomen zal in het kader van de selectie- en uitvoeringsregels van de projecten in het bijzonder rekening worden gehouden met deze dimensies.

¹ Ondernemingen die hun activiteiten uitvoeren in het kader van sociaal en democratisch ondernemerschap, uitdrukkelijk een sociaal oogmerk nastreven dat het algemene belang beoogt en dat verplicht moet worden vermeld in hun statuten, en waarvan een aanzienlijk deel van hun winst moet worden besteed aan dit sociale doel.

Aangezien de financiële instrumenten rechtstreeks van invloed zijn op ondernemers, zal tijdens de analyseopdracht specifiek worden nagegaan of het mogelijk is rekening te houden met verschillende dimensies van gelijke kansen (met inbegrip van (gender budgeting)).

Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),

De acties die in het kader van SD1.3. worden ondersteund, zijn gericht op investeringen in het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening

Er is in het kader van SD1.3 geen enkele interregionale, grensoverschrijdende of transnationale actie gepland.

Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening

Om de middelen optimaal te benutten en de ondernemingen rechtstreeks te bereiken, wordt overwogen om, parallel aan het subsidieplan van SD 1.3, een of meer financiële instrumenten in het leven te roepen naar aanleiding van het eerste deel van de analyseopdracht dat de lacunes van de markt en de meest dringende behoeften van de ondernemingen onderzoekt, in het kader van de volgende categorieën van acties :

- ondersteuning bij de oprichting en ontwikkeling van zko's: achtergestelde groepen en groepen die moeilijkheden ondervinden om bij een bank een klassiek krediet aan te gaan met behulp van microkredieten en kredieten aanmoedigen om een eigen zko op te starten en uit te bouwen en daarbij eventueel voorzien in begeleidende maatregelen;
- ondersteuning bij de oprichting en ontwikkeling van coöperaties en sociale ondernemingen, ondersteund door begeleidende maatregelen.

Om deze instrumenten te ontwikkelen, zal de opdracht tot een ex ante analyse de voorwaarden voor de toekenning ervan bepalen. De sociale en milieu-impact van de in het kader van deze financiële instrumenten geselecteerde dossiers zal in ogenschouw worden genomen op een gelijkaardige manier als die van de investeringsstrategie van Finance & Invest.

Aangezien de financiële instrumenten rechtstreeks betrekking hebben op de ondernemers, zal tijdens de analyseopdracht worden nagegaan of het mogelijk is rekening te houden met verschillende dimensies van gelijke kansen (met inbegrip van gender budgeting).

2.1.1.1.2. Indicatoren

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening en artikel 8 van de EFRO en CF-verordening

Tabel 2: Outputindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Mijlpaal (2024)	Streefcijfer (2029)
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO01	Ondersteunde ondernemingen (waarvan: micro-, klein, middelgroot, groot)	ondernemingen	0,00	1,00
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO02	Ondernemingen ondersteund door subsidies	ondernemingen	0,00	1,00
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO03	Ondernemingen ondersteund door financieringsinstrumenten	ondernemingen	0,00	1,00
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO04	Ondernemingen met niet-financiële steun	ondernemingen	0,00	1,00
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO05	Nieuwe ondernemingen die worden ondersteund	ondernemingen	0,00	1,00
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	RBC02	Ondersteunde KMO's georganiseerd als verenigingen zonder winstoogmerk	VZW	0,00	1,00

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening

Tabel 3: Resultaatindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangs- of referentiewaarde	Referentiejaar	Streefcijfer (2029)	Gegevensbron	Opmerkingen
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	RCR01	Banen gecreëerd in ondersteunde entiteiten	jaarlijkse VTE's	0,00	2021	1,00	Opvolgingssysteem	
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	RCR17	Nieuwe ondernemingen die op de markt overleven	Ondernemingen	0,00	2021	1,00	Opvolgingssysteem	
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	RCR18	Kmo's die na de opstart de diensten van starterscentra gebruiken	ondernemingen/jaar	0,00	2021	1,00	Opvolgingssysteem	

2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), viii), van de GB-verordening

Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	01. Subsidie	1,00
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	02. Ondersteuning met financieringsinstrumenten: eigen vermogen of quasi-eigenvermogen	1,00
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	03. Ondersteuning met financieringsinstrumenten: lening	1,00
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	04. Ondersteuning met financieringsinstrumenten: garantie	1,00
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	05. Ondersteuning met financieringsinstrumenten: Subsidies binnen een financieringsinstrument	1,00
P1	SD1.3	Totaal			5,00

Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	26. Andere benaderingen - Steden, dorpen en voorsteden	14 554 094,00
P1	SD1.3	Totaal			14 554 094,00

Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheiddimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	02. Gendermainstreaming	1,00
P1	SD1.3	EFRO	Meer ontwikkeld	03. Genderneutraal	1,00
P1	SD1.3	Totaal			2,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P2. Investerings in het milieu ten behoeve van de inwoners en de regionale ontwikkeling

2.1.1.1. Specific objective: SD2.1. Het bevorderen van energie-efficiëntie en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen (EFRO)

2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), i), iii), iv), v), vi) en vii), van de GB-verordening

Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening

De activiteiten die in het kader van SD2.1. worden ondersteund, moeten investeringen in energie bevorderen door te streven naar:

1. De energierenovatie van de infrastructuur van de gewestelijke en lokale overheden: met deze actie kan de financiering worden bevorderd van alle mogelijke investeringen die energiebesparingen in openbare gebouwen die eigendom zijn van regionale en lokale overheden mogelijk maken. De betrokken gebouwen kunnen van elk type zijn (administratie, collectieve voorzieningen, enz.), maar in de selecties kan een onderscheid worden gemaakt tussen de gebouwen naargelang hun bestemming. Bij de selectie zal prioritair gefocust worden op werkzaamheden die de gebouwen meer in overeenstemming brengen met de prestaties die tegen 2050 worden verwacht.

Naast de financiering van deze eigenlijke werken financiert de distributienetbeheerder (Sibelga) een specifieke, operationele en geïndividualiseerde begeleidingsopdracht. We vestigen er de aandacht op dat deze financiering voor precieze operaties een versterking zal betekenen van de actiemiddelen in verband met de overheidsopdracht van begeleiding van de energetische doeltreffendheid van de gewestelijke en lokale overheidsdiensten, beschreven in artikel 24bis van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en ² toevertrouwd aan de intercommunale Sibelga.³ Om de leesbaarheid van het programma en de aanvulling van de middelen te garanderen zal deze steun enkel betrekking hebben op de begeleiding van EFRO-investeringen. Maar deze begeleiding zal steunen op het gestructureerde dienstenaanbod van het programma Renoclick, een partnerschap tussen Leefmilieu Brussel en Sibelga (bovendien ondersteund door het PHV), dat de lokale en gewestelijke overheidsdiensten een geïntegreerde dienstverlening aanbiedt op het gebied van informatieverstrekking, advies, hulp bij het identificeren van mogelijkheden, technische en administratieve ondersteuning, maar ook wat betreft de organisatie van een aankoopcentrale voor energie-investeringen.

²We vestigen er de aandacht op dat deze tekst (*gewestelijke wet*) momenteel wordt gewijzigd.

³ Intercommunale waarvan het kapitaal voor 100% eigendom is van de Brusselse gemeenten en toegewezen in artikel 6 van deze ordonnantie. We vestigen er bovendien de aandacht op dat artikel 24bis, §2 uitdrukkelijk voorziet in de terbeschikkingstelling van aanvullende middelen voor het klimaatfonds.

Gezien het hefboomeffect dat deze begeleidende activiteit kan hebben op de investeringen door de betrokken overheden, en gelet op de opvolging van een geheel aan bouwplaatsen die deze operator bovendien in deze context kan ontwikkelen, zal de begeleidingsactiviteit beschouwd worden als een concrete actie van strategisch belang⁴ (in de betekenis van Verordening (EU) 2021/1060).

2. De energierenovatie van collectieve voorzieningen die door de overheid worden georganiseerd: de acties die in het kader hiervan worden ondernomen, hebben betrekking op de energierenovatie van gebouwen die worden gebruikt als collectieve voorzieningen die eigendom zijn van de overheid, met uitzondering van de in punt 1 bedoelde gebouwen. De gebouwen die in aanmerking komen voor ondersteuning in het kader hiervan zijn degene die beantwoorden aan de definitie die wordt gehanteerd door de taskforce Gewestelijke Voorzieningen ("infrastructuren die nuttig zijn voor de gemeenschap [en] als voornaamste doelstelling hebben dat ze een dienst van algemeen belang bieden aan een breed publiek (de financiële toegankelijkheid voor iedereen moet gewaarborgd zijn) door tegemoet te komen aan de diverse behoeften van de inwoners: cultuur, sport, gezondheid, onderwijs, kinderopvang [(waaronder in het bijzonder kinderdagverblijven)], overheidsdiensten, mobiliteit, enz. In deze structuren moet de bevordering van het algemeen belang de bovenhand hebben, waarbij het winstoogmerk ondergeschikt moet zijn". De "overheden" in de zin van deze categorie zijn overheidsinstanties, maar ook andere spelers die dergelijke diensten verstrekken (universiteiten, vzw's die opdrachten vervullen voor rekening van overheidsdiensten en die diensten verlenen aan burgers of bedrijven).

Bij de selectie zal prioritair gefocust worden op werkzaamheden die de gebouwen meer in overeenstemming brengen met de prestaties die tegen 2050 worden verwacht.

3. De verbetering van de energieprestaties van de bestaande sociale huurwoningen en bescheiden huurwoningen: de investeringen (werken en vooronderzoeken) en de begeleiding (inclusief sociaal-technische begeleiding) die met deze investeringen gepaard gaan, zullen hoofdzakelijk gebruikt worden voor de financiering van grootschalige renovaties en renovaties van de bouwschil van sociale huurwoningen en bescheiden huurwoningen in de betekenis van artikel 2, §2 (1° en 2°) van de Brusselse Huisvestingscode. Aangezien dergelijke investeringen noodzakelijkerwijs meerjarig van aard zijn, zal er bij het selectieproces in het bijzonder op worden gelet dat projecten worden geselecteerd die de verwachte resultaten binnen de termijnen van het programma kunnen opleveren. Hoewel er momenteel algemene financieringsmechanismen bestaan voor de renovatie van sociale woningen (met name het vierjarenplan voor de sociale woningsector), moet de injectie van extra middelen voor energieprestaties het mogelijk maken om ambitieuze projecten te ondersteunen. Deze ambitie moet gebaseerd zijn op een in vergelijking aantrekkelijk financieringsaanbod (soorten en mate van ondersteuning...) voor de actoren van de sector, zodat zij geneigd zullen zijn om deze middelen te gebruiken om hun investeringen uit te voeren, maar door hogere ambities te stellen. Naast voorwaarden voor de ondersteuning en de doelstellingen om het verbruik te beperken, blijkt dat energie-renovaties zeldzame gelegenheden bieden om opnieuw te gaan nadenken over een aantal ruimere aspecten van de duurzaamheid van de betrokken woningen.

⁴ "Een concrete actie die een significante bijdrage levert aan de verwezenlijking van de doelstellingen van een programma en dat onderworpen is aan specifieke monitoring- en communicatiemaatregelen".

4. Proefprojecten die de renovatie van collectieve woningen beogen (mede-eigendommen, met bijzondere focus op huishoudens met een laag inkomen) of de gegroepeerde renovatie op wijk-schaal van privéwoningen: de gefinancierde acties moeten de massale opschaling beogen die erin bestaat renovatie niet langer individueel, per gebouw en per dak, te bekijken, maar renovaties te groeperen om de inspanningen te delen. Ze zullen investeringssteun uitbouwen voor de verwezenlijking van de werken, alsook begeleiding bij die investering bieden. Ze zullen ook moeten bewijzen reproduceerbaar te zijn om zo bij te dragen aan de versnelde renovatie van de privégebouwen op gewestelijke schaal.

We willen er ook op wijzen dat de acties die worden gefinancierd in het kader van de punten 1, 2, 3 en 4 moeten resulteren in een verbetering van de energieklassen van de betrokken gebouwen (de financiering kan worden verhoogd naargelang het aantal klassen dat door deze verbetering wordt gestegen).

Om de ontwikkeling aan te moedigen van projecten die noodzakelijk zijn maar mogelijk minder efficiënt wat betreft de winst per gespendeerde euro, kunnen bij de selectie van projecten voor deze acties middelen worden voorbehouden voor energetisch zeer zwakke openbare gebouwen ("thermische zeven").

5. De financiële ondersteuning voor de aanleg van warmtenetwerken op locaties van groot collectief belang, in aanbouw of renovatie: de ontwikkeling van warmtenetwerken is relatief gezien nog weinig ontwikkeld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de aanmoediging van dit model kan worden overwogen door financiële steun van het programma voor concrete activiteiten, waarbij de netwerken gecombineerd worden met installaties met een hoge energieprestatie. Het belang van de bevordering van de ontwikkeling van warmtenetten ligt immers in een geïntegreerde aanpak van de energiedistributie, in zoverre deze gecombineerd wordt met het gebruik van een ambitieuze technologie die op kleinere schaal vaak moeilijker te ontwikkelen is. De investeringen die onder deze rubriek vallen, zullen dus de investering in de netwerken zelf financieren, maar ook de implementatie van de daaraan gekoppelde oplossingen voor de bevoorrading in hernieuwbare energie of warmtekrachtkoppeling). Meer in het algemeen moeten de projecten die ondersteund worden, aantonen dat deze oplossing, vanuit vergelijkend oogpunt, belangrijk is (en indien mogelijk ook dat ze mogelijk kan worden gerepliceerd).

Overeenkomstig de richtlijnen (2021/C 417/01) van de Commissie betreffende de afsluiting van operationele programma's zullen de in het kader van het operationele programma 2014-2020 geselecteerde investeringsprojecten kunnen worden gefaseerd en hun uitgaven kunnen worden ondersteund door deze SD in de mate waarin ze bijdragen aan een van de soorten acties die voor deze doelstelling werden bepaald.

We vestigen er de aandacht op dat de Brusselse EFRO-programmatie 2014-2020 geëxperimenteerd heeft met steun voor de in 1. en 2. beschreven doelgroepen. De aanpak van dit programma verschilt echter van de aanpak van het vorige, want de tegemoetkomingen zullen o.a. worden toegespitst op grote investeringen (die erop gericht zijn de gebouwen waarover het gaat in de richting te krijgen die verwacht wordt tegen 2050).

[1] We vestigen er de aandacht op dat deze tekst (gewestelijke wet) momenteel wordt gewijzigd.

[2] Intercommunale waarvan het kapitaal voor 100% eigendom is van de Brusselse gemeenten en toegewezen in artikel 6 van deze ordonnantie. We vestigen er bovendien de aandacht op dat artikel 24bis, §2 uitdrukkelijk voorziet in de terbeschikkingstelling van aanvullende middelen voor het klimaatfonds.

[3] “Een concrete actie die een significante bijdrage levert aan de verwezenlijking van de doelstellingen van een programma en dat onderworpen is aan specifieke monitoring- en communicatiemaatregelen”.

Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening

Het hoofddoel van de acties die in het kader van deze specifieke doelstelling worden ontwikkeld, bestaat erin om de energieprestaties van openbare gebouwen en woningen te verbeteren.

Naast dit ecologische voordeel zullen de gemaakte investeringen ook een effect hebben op de energie-uitgaven van de begunstigde overheidsinstanties en de bewoners van de gerenoveerde sociale en privéwoningen.

Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening

Gezien de uiteenlopende aard van de gebouwen die ondersteund kunnen worden, kunnen deze overwegingen mogelijk worden geïntegreerd in functie van de aard en het doel van de gebouwen die steun krijgen (bijvoorbeeld in de vorm van aanbevelingen voor deze gebouwen).

Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),

De acties die worden ondersteund in het kader van SD2.1. zijn gericht op investeringen in het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar de acties die worden beschreven onder punt 5 kunnen worden ondersteund in strategische zones van het grondgebied (ontwikkelingspolen) om dergelijke grootschalige investeringen te stimuleren op locaties die meer in het algemeen van strategisch belang zijn.

Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening

Er is in het kader van SD2.1 geen enkele interregionale, grensoverschrijdende of transnationale actie gepland.

Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening

Gezien de complexiteit die gepaard gaat met het opzetten van financiële instrumenten die enerzijds aantrekkelijk zijn voor de investeerders en anderzijds mogelijk ook interessant kunnen zijn voor de begunstigde overheidsinstanties, en gezien de nood aan werkelijke identificatie en coördinatie van de vraag om dergelijke instrumenten aan te bieden aan begunstigten (overheidsinstanties en maatschappijen voor sociale huisvesting) of voor woningen van het bestaande particuliere vastgoedbestand die vallen onder het stelsel van de mede-eigendom, waarin gezinnen met een laag inkomen wonen, zullen dergelijke instrumenten niet rechtstreeks worden ontwikkeld.

Oplossingen die gericht zijn op een pooling van de behoeften zouden, na de tussentijdse evaluatie, voor bepaalde van die doelgroepen kunnen worden ontwikkeld met de nog beschikbare middelen. Het doel zou zijn een meerwaarde te geven aan het algemene financieringsaanbod dat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kan worden ontwikkeld, door zo nodig financiële producten te ontwikkelen die dit aanbod aanvullen met solide financieringsoplossingen, rekening houdend met de investeringservaringen die met name in het kader van het begin van de programmeringsperiode zijn opgedaan.

2.1.1.1.2. Indicatoren

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening en artikel 8 van de EFRO en CF-verordening

Tabel 2: Outputindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Mijlpaal (2024)	Streefcijfer (2029)
P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO18	Woningen met verbeterde energieprestatie	woningen	0,00	444,00
P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO19	Openbare gebouwen met verbeterde energieprestatie	vierkante meter	0,00	46 050,00
P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO20	Nieuw aangelegde en verbeterde leidingen van de stadsverwarmings- en stadskoelingsnetten	km	0,00	1,89

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening

Tabel 3: Resultaatindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangs- of referentiewaarde	Referentiejaar	Streefcijfer (2029)	Gegevensbron	Opmerkingen
P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RRC26	Jaarlijks primair energieverbruik (waarvan: woningen, openbare gebouwen, ondernemingen, andere)	MWh/jaar	24.972,00	2022	7.008,00	Opvolgingssysteem	
P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RRC29	Geraamde broeikasgasemissies	ton CO2-equivalent/jaar	4.100,00	2022	1 151,00	Opvolgingssysteem	

2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), viii), van de GB-verordening

Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	042. Renovatie ten behoeve van energie-efficiëntie van bestaande woningen, demonstratieprojecten en ondersteunende maatregelen, overeenkomstig criteria op het gebied van energie-efficiëntie	15 318 183,85
P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	045. Renovatie ten behoeve van energie-efficiëntie of maatregelen inzake energie-efficiëntie van openbare infrastructuur, demonstratieprojecten en ondersteunende maatregelen, overeenkomstig criteria op het gebied van energie-efficiëntie	17 138 125,69
P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	046. Steun voor entiteiten die diensten verrichten die bijdragen aan een koolstofarme economie en veerkracht bij klimaatverandering, met inbegrip van bewustmakingsmaatregelen	799 795,07
P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	055. Hoogefficiënte warmte-krachtkoppeling, efficiënte stadsverwarming en -koeling met geringe emissies tijdens de levenscyclus	3 129 130,19
P2	SD2.1	Totaal			36 385 235,00

Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	01. Subsidie	36 385 235,00
P2	SD2.1	Totaal			36 385 235,00

Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	26. Andere benaderingen - Steden, dorpen en voorsteden	36 385 235,00
P2	SD2.1	Totaal			36 385 235,00

Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)

Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P2	SD2.1	EFRO	Meer ontwikkeld	03. Genderneutraal	36 385 235,00
P2	SD2.1	Totaal			36 385 235,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: SD2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy (EFRO)

2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), i), iii), iv), v), vi) en vii), van de GB-verordening

Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening

Deze specifieke doelstelling heeft betrekking op de uitdaging van de overgang naar een circulaire economie door een verhoging van de capaciteiten voor sortering/recyclage via volgende soorten acties:

- 1) Versterking van de ontbrekende (infrastructurele) logistieke ketens in het BHG op basis van inzameling, sortering en hergroepering, evenals voorbereiding op recyclage en hergebruik;
- 2) Investering in de ontwikkeling van het netwerk van recyclageparken (alle stromen), lokale recyclageparken en kringloopwinkels/recyclagecentra/materiaalbanken (verkoop van gerecycleerde producten en voorwerpen);
- 3) Oprichting van platformen voor het overbrengen, verzamelen, sorteren, ontmantelen, behandelen en reviseren van hulpbronnen/afval/materialen (bouw- en afbraakmaterialen) met het oog op hun hergebruik;
- 4) De ontwikkeling van gewestelijke infrastructuren ter verbetering van de opwaardering van organisch afval (biomethaniseringseenheid en compostcentra).
- 5) Investerings in verband met lokale strategieën voor circulariteit gekoppeld aan de uitvoering van ontwikkelingsplannen.

Overeenkomstig de verordening financiert het EFRO geen investeringen in installaties voor de verwerking van restafval (niet-selectief ingezameld afval of resten van selectieve inzameling), tenzij de investering gericht is op technologieën om materialen uit restafval terug te winnen met het oog op de circulaire economie.

Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening

De doelgroepen voor deze SD zijn gewestelijke en lokale overheidsdiensten, alsook diensten van collectief of maatschappelijk belang die opdrachten uitvoeren voor rekening van overheidsdiensten in het kader van hun activiteiten op het vlak van inzameling, sortering, overbrenging, recycling, terugwinning (inclusief energieretrouwning) en hergebruik en wederverkoop van materialen.

Ter herinnering: deze SD is slechts gericht op een deel van de steun van het Programma voor de circulaire economie. Steun aan ondernemingen die actief zijn in de sectoren van de circulaire economie (waaronder de sectoren voor het hergebruik van afval en hulpbronnen) komt alleen in aanmerking in het kader van SD 1.3. Steun voor innovatie in deze sector wordt op zijn beurt uitsluitend verleend in het kader van SD1.1.

Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening

Algemeen genomen zal in het kader van de selectie- en uitvoeringsregels van de projecten in het bijzonder rekening worden gehouden met deze dimensies.

Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),

De acties die worden ondersteund in het kader van SD2.6. zijn gericht op investeringen in het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met uitzondering van investeringen in verband met lokale strategieën voor circulariteit gekoppeld aan de uitvoering van ontwikkelingspolen, die uitsluitend in aanmerking komen op het grondgebied van die polen, zoals bepaald in het GPDO.

Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening

Er is in het kader van SD2.6 geen enkele interregionale, grensoverschrijdende of transnationale actie gepland.

Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening

Volgens de algemene logica van het programma waarbij de financiële instrumenten bij voorrang gaan naar ondernemingen en de subsidies naar andere soorten begunstigden is geen enkel financieel instrument gepland krachtens de SD 2.6. We vestigen er tevens de aandacht op dat de middelen van deze doelstelling het mogelijk moeten maken belangrijke potentiële investeringen te doen, bedoeld om de circulaire economie in een bepaald gebied te verhogen. Terwijl bepaalde investeringen netto-ontvangsten zouden kunnen opleveren (die dan moeten worden afgetrokken van de subsidie), lijkt de invoering van een instrument om andere investeringen te financieren, voor een onbepaalde termijn en enkel op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, geen toegevoegde waarde te hebben voor de beoogde aanpak om het volume herbruikbaar afval te verhogen.

2.1.1.1.2. Indicatoren

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening en artikel 8 van de EFRO en CF-verordening

Tabel 2: Outputindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Mijlpaal (2024)	Streefcijfer (2029)
P2	SD2.6	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO34	Bijkomende capaciteit voor afvalrecycling	ton/jaar	0,00	3.000,00

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening

Tabel 3: Resultaatindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangs- of referentiewaarde	Referentiejaar	Streefcijfer (2029)	Gegevensbron	Opmerkingen
P2	SD2.6	EFRO	Meer ontwikkeld	RRC47	Gerecyclede afvalstoffen	ton/jaar	0,00	2022	1.500,00	Opvolgingssysteem	

2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), viii), van de GB-verordening

Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P2	SD2.6	EFRO	Meer ontwikkeld	01. Subsidie	12 128 411,60
P2	SD2.6	Totaal			12 128 411,60

Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P2	SD2.6	EFRO	Meer ontwikkeld	26. Andere benaderingen - Steden, dorpen en voorsteden	12 128 411,60
P2	SD2.6	Totaal			12 128 411,60

Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P2	SD2.6	EFRO	Meer ontwikkeld	03. Genderneutraal	12 128 411,60
P2	SD2.6	Totaal			12 128 411,60

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: SD2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution (EFRO)

2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), i), iii), iv), v), vi) en vii), van de GB-verordening

Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening

In het kader van deze specifieke doelstelling zullen maatregelen ontwikkeld worden voor:

1. De sanering van verontreinigde terreinen in de ontwikkelingspolen om die beschikbaar te maken "als groene ruimte of voor activiteiten voor de gemeenschap": de financiering in het kader van deze actie is bedoeld om de uitvoering mogelijk te maken van werkzaamheden (en vooronderzoeken) voor de behandeling van weesverontreiniging van de bodem, uitgevoerd om risico's voor de volksgezondheid en het milieu weg te nemen. De operatoren moeten saneringskosten uitsluiten die volgens het principe "de vervuiler betaalt" toegeschreven kunnen worden. Deze werkzaamheden moeten betrekking hebben op terreinen die gelegen zijn in de prioritaire ontwikkelingspolen van het GDPO en die na de sanering bestemd zullen zijn voor de aanleg (bevestigd door een actieplan) van groene ruimten of activiteiten voor de gemeenschap. Duurzaamheidscriteria, met name om de impact van de sanering op het milieu te beperken (afvoer van grond, enz.) en de informatie die de studies opleveren (index van de bodemkwaliteit), zullen ervoor zorgen dat de organisatie van de gesaneerde zones in goede banen wordt geleid.

In vergelijking met de programmering 2014-2020 mag de financiering in het kader van dit soort acties niet worden gekoppeld aan de voorafgaande sanering van een EFRO-operatie die in het kader van een andere doelstelling wordt gefinancierd: het gaat er hier om, op bepaalde ruimten van het grondgebied, terreinen toegankelijk te maken voor ontwikkeling, maar in een ruimere context dan enkel het EFRO-programma. Bij de saneringsprojecten zullen bovendien de overheidspromotoren in kwestie betrokken worden.

De financiering van investeringen na de sanering komt in het kader van deze SD alleen in aanmerking voor groene ruimten die kunnen worden gefinancierd in het kader van acties die worden ontwikkeld voor een van de soorten acties die zijn vastgelegd in punt 2.

2. De "bescherming van natuur en biodiversiteit, groene infrastructuur", in de vorm van:

2.1. Steun, in gebieden met een tekort, aan de meest verstedelijkte gebieden en de ontwikkelingspolen, voor:

- 2.1.1. De aanleg van openbare groene ruimten (met inbegrip van nabijgelegen groene ruimten) die openstaan voor een groot publiek en die geïntegreerd zijn in de specifieke lokale stedelijke dynamiek: de groene ruimten die in het kader van deze acties worden ontwikkeld, zullen steunen op de stedelijke dynamiek van de betrokken wijken en zullen ervoor zorgen dat ze tegemoet komen aan de op dit niveau vastgestelde behoeften. Ze zullen in de eerste plaats tegemoet komen aan de behoeften van de bewoners, door natuurlijke en gezellige ruimten aan te bieden

(waarin, indien nodig, recreatieve infrastructuur, drinkfonteinen, enz. worden opgenomen), en door, via de aanwezigheid van begroeide en doorlaatbare bodems, het effect van stedelijke warmte-eilanden in de meest verstedelijkte gebieden van het gewest mee te beperken;

2.1.2. Vergroening van collectieve ruimtes: dergelijke acties (die mikken op speelplaatsen, ...) vormen een aanvulling op de initiatieven die het gewest sinds 2014 heeft ondernomen en de investeringen die sinds 2021 op dit gebied worden ondersteund. Naast de ambitie op het vlak van biodiversiteit hebben dergelijke initiatieven een positief effect op de doorlaatbaarheid van (meestal geasfalteerde) bodems en op natuureducatie van jongs af aan;

2.1.3. De aanleg van groenvoorzieningen op plaatsen die na de sanering van verontreinigde grond beschikbaar komen: een zone die wordt gesaneerd in het kader van de sanering van verontreinigde grond zoals bedoeld onder punt 1, kan worden omgevormd tot een openbare groene ruimte, mits ook aan de in punt 2.1.1 genoemde voorwaarden wordt voldaan;

2.2. Ondersteuning voor de aanleg, de verbetering en de bescherming van groene ruimten met een gewestelijke dimensie: de groene ruimten waarvoor deze soort ondersteuning bestemd is, hebben tot doel groene ruimten met een hoge milieukwaliteit te ontwikkelen, maar ook de aantrekkelijkheid van deze ruimten te vergroten.

Projecten die ondersteund worden in het kader van dit type actie en die in Natura 2000-gebieden worden ontwikkeld, moeten ervoor zorgen dat ze binnen het vastgelegde prioritaire actiekader opereren en dat ze voldoen aan de specifieke voorwaarden die zijn voorzien in het toepasselijke Europese kader.

Bij de acties voor de ontwikkeling van groene infrastructuur zal er met name voor gezorgd worden dat de problematiek van de ondoordringbaarheid van de bodem wordt geïntegreerd in deze investeringen en dat deze dimensie wordt weerspiegeld in de voorgestelde keuzes.

Overeenkomstig de richtlijnen (2021/C 417/01) van de Commissie betreffende de afsluiting van operationele programma's zullen de in het kader van het operationele programma 2014-2020 geselecteerde investeringsprojecten kunnen worden gefaseerd en hun uitgaven kunnen worden ondersteund door deze SD in de mate waarin ze bijdragen aan een van de soorten acties die voor deze doelstelling werden bepaald.

Wat de eventuele informatie van de Programmering 2014-2020 betreft, de evaluatie van gelijkaardige projecten kon nog niet uitgevoerd worden en hun vooruitgang maakt het nog niet mogelijk algemene conclusies te trekken voor het huidige programma.

Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening

De onder punt 1 opgesomde acties zijn prioritair gericht op de prioritaire ontwikkelingspolen, om de aantrekkelijkheid voor investeringen (als groene ruimte of voor activiteiten voor de gemeenschap) in deze zones te versterken. Afhankelijk van de aanwending van de investeringen en na de voltooiing ervan, zouden nieuwe doelgroepen indirect moeten kunnen profiteren van de saneringsmaatregelen.

Naast de positieve impact op het milieu (met name de biodiversiteit) moeten de projecten die worden ondersteund in het kader van de onder punt 2.1 opgesomde acties in de eerste plaats tegemoetkomen aan de behoeften aan groene ruimte van de bewoners van de betrokken wijken (of gebruikers van de vergroende openbare ruimten), terwijl de projecten die worden ondersteund in het kader van de onder punt 2.2 opgesomde acties tot doel hebben groene ruimten aan te bieden die mogelijk aantrekkelijk zijn voor de hele bevolking (gezinnen, mensen op doorreis, pendelaars, toeristen...). Er moet worden nagedacht over de aard en het gebruik van deze ruimten door jongeren om ze aantrekkelijker te maken voor deze doelgroep.

Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordenin

Wat investeringen na de sanering van verontreinigde terreinen betreft, zal in het actieplan voor de herinrichting en het hergebruik van het terrein worden gespecificeerd hoe deze investeringen ervoor zullen zorgen dat de gelijkheidsdimensie, de inclusiedimensie en de non-discriminatie-dimensie in de uitvoering worden geïntegreerd.

Wat de groene ruimten betreft die ondersteund worden in het kader van deze SD, moet hun toegankelijkheid de jure en de facto ook op de ruimst mogelijke manier worden gewaarborgd, met name door na te denken over de reële mix van ruimten, over de toegang en het gebruik voor personen met beperkte mobiliteit of met een handicap, en over de betrokkenheid van het personeel dat met het beheer belast is, bij het antwoord op deze kwesties.

Algemeen genomen zal in het kader van de selectie- en uitvoeringsregels van de projecten in het bijzonder rekening worden gehouden met deze dimensies.

Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),

De saneringsacties (1.) zullen uitsluitend worden uitgevoerd op te saneren terreinen in de prioritaire ontwikkelingspolen die in het GPDO zijn bepaald. Het GPDO (https://perspective.brussels/sites/default/files/documents/gpdo_2018_nl.pdf), zoals door de Regering goedgekeurd op 12 juli 2018 (en dat per definitie zal evolueren), stelt met name 12 prioritaire interventiegebieden voor die speciale investeringen verdienen om hun ontwikkelingspotentieel op korte en middellange termijn te realiseren. De overheidsinvesteringen zijn geconcentreerd in deze prioritaire polen. De urbanisatie van deze ontwikkelingspolen zal worden gerealiseerd door de uitwerking van een richtplan van aanleg (RPA), een nieuwe strategisch verordeninginstrument voor de gewestplanning. Dit nieuwe instrument is opgenomen in de hervorming van het BWRO."

Acties "ter bescherming van de natuur en de biodiversiteit, groene infrastructuur" die vallen onder punt 2.1, kunnen worden ontwikkeld:

- 1) in gebieden met een tekort: deze gebieden worden volgens het Gewestelijk Natuurplan gedefinieerd als "gebieden met een tekort aan voor het publiek toegankelijke groene ruimten" en zijn als zodanig opgenomen in het cartografische geodata-instrument (<https://geodata.environment.brussels/client/view/becceff2-0e92-4c38-b8ed-26513e4b95e5>);
- 2) in de meest verstedelijkte gebieden: in dit geval bestrijkt het grondgebied de zone voor stedelijke herwaardering zoals gedefinieerd in het GDPO;
- 3) in de ontwikkelingspolen: het grondgebied bestrijkt de in het GDPO vastgelegde polen.

Acties "ter bescherming van de natuur en de biodiversiteit, groene infrastructuur" die vallen onder punt 2.2 (steun voor de aanleg, opwaardering en bescherming van groene ruimten met een regionale dimensie) kunnen in het hele gewest worden ontwikkeld.

Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening

Er is in het kader van SD2.7 geen enkele interregionale, grensoverschrijdende of transnationale actie gepland.

Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening

De acties die in het kader van deze specifieke doelstelling worden ontwikkeld, zullen uitsluitend door middel van subsidies worden gefinancierd. Gezien de kredieten die voor deze specifieke doelstelling beschikbaar zijn, is het niet in het belang om een deel van deze kredieten te gebruiken om specifieke mechanismen voor leningen of financiële waarborgen te ontwikkelen voor projecten voor de sanering of ontwikkeling van groene ruimten. We vestigen er bovendien de aandacht op dat mogelijke ingebruiknames na sanering van de grond divers zijn, en slechts een klein deel daarvan zou, na het bebouwen na de sanering - en dus op een later tijdstip - kunnen zorgen voor inkomsten.

Aangezien men groene ruimten duidelijk voor zoveel mogelijk inwoners wil openstellen, zullen de inkomsten waarschijnlijk nul zijn.

2.1.1.1.2. Indicatoren

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening en artikel 8 van de EFRO en CF-verordening

Tabel 2: Outputindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Mijlpaal (2024)	Streefcijfer (2029)
------------	-------------------------	-------	----------------	----	-----------	-------------	-----------------	---------------------

P2	SD2.7	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO36	Groene infrastructuur die wordt ondersteund voor andere doeleinden dan klimaatadaptatie	hectare	0,00	5,87
P2	SD2.7	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO37	Oppervlakte van Natura 2000-gebieden die vallen onder beschermings- en herstelmaatregelen	hectare	0,00	0,10
P2	SD2.7	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO38	Oppervlakte van ondersteunde gesaneerde bodem	hectare	0,00	3,42

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening

Tabel 3: Resultaatindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangs- of referentiewaarde	Referentiejaar	Streefcijfer (2029)	Gegevensbron	Opmerkingen
P2	SD2.7	EFRO	Meer ontwikkeld	RCR52	Gesaneerde bodem gebruikt voor groengebieden, sociale huisvesting, economisch of ander gebruik	hectare	0,00	2022	2,73	Opvolgingssysteem	
P2	SD2.7	EFRO	Meer ontwikkeld	RCR95	Inwoners die toegang hebben tot nieuwe of verbeterde groene infrastructuur	personen	0,00	2022	300.000,00	Opvolgingssysteem	

2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), viii), van de GB-verordening

Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P2	SD2.7	EFRO	Meer ontwikkeld	073. Sanering van bedrijfsterreinen en verontreinigde grond	1 364 446,00
P2	SD2.7	EFRO	Meer ontwikkeld	074. Sanering van bedrijfsterreinen en verontreinigde grond overeenkomstig de criteria op het gebied van energie-efficiëntie	454 815,00
P2	SD2.7	EFRO	Meer ontwikkeld	079. Bescherming van natuur, biodiversiteit, natuurlijk erfgoed, hulpbronnen en groene en blauwe infrastructuur	4 244 944,00

P2	SD2.7	Totaal			6 064 205,00
----	-------	--------	--	--	--------------

Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P2	SD2.7	EFRO	Meer ontwikkeld	01. Subsidie	6 064 205,00
P2	SD2.7	Totaal			6 064 205,00

Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P2	SD2.7	EFRO	Meer ontwikkeld	26. Andere benaderingen - Steden, dorpen en voorsteden	6 064 205,00
P2	SD2.7	Totaal			6 064 205,00

Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)

Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P2	SD2.7	EFRO	Meer ontwikkeld	03. Genderneutraal	6 064 205,00
P2	SD2.7	Totaal			6 064 205,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P3. Investerings in huisvesting voor specifieke groepen

2.1.1.1. Specific objective: SD4.3. Promoting the socioeconomic inclusion of marginalised communities, low income households and disadvantaged groups, including people with special needs, through integrated actions, including housing and social services (EFRO)

2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), i), iii), iv), v), vi) en vii), van de GB-verordening

Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening

Deze specifieke doelstelling is gericht op de ontwikkeling van nieuwe woon- of verblijfplaatsen in voorzieningen voor verschillende doelgroepen:

- personen met een handicap (waaronder mensen met autisme),
- jonge kinderen en jongeren die op straat rondzwerven en/of gebroken hebben met hun familie,
- mensen die kampen met situaties van fysieke, psychologische (verslavingen, ...), economische ontredde (onder meer slachtoffers van intrafamiliaal geweld),
- kansarmen.

Gezien de beperkte middelen voor deze specifieke doelstelling, zou de selectie van de activiteiten gebaseerd kunnen worden op een of meerdere projectoproepen die gericht zijn op specifieke doelgroepen binnen deze categorieën.

De financiering kan het aantal plaatsen vergroten door aanpassing van bestaande structuren (uitbreiding van het gebouw, herconfiguratie om de capaciteit te verhogen, enz.) of via nieuwe structuren, waarbij ervoor gezorgd moet worden dat aan alle vereiste normen inzake opvang en omkadering wordt voldaan.

De investeringen zullen worden aangewend voor geïntegreerde acties die door de begunstigde operatoren worden ondernomen en moeten als zodanig deel uitmaken van een algemeen project voor de integratie van de beoogde doelgroep (dat buiten het programma om wordt gefinancierd), dat ten minste gericht is op sociale ondersteuning (maar dat ook betrekking kan hebben op het onderwijs, de opleiding, de tewerkstelling of de gezondheid van de begunstigten).

De soort woning of onderkomen (individueel, gezin, collectief, noodopvang...) en de begeleidingsvorm kunnen worden aangepast in functie van de beoogde doelgroep, de relevante normen of het opvangproject.

Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening

De beoogde doelgroepen zijn:

- personen met een handicap (waaronder autisme),
- jonge kinderen en jongeren die op straat rondzwerven en/of gebroken hebben met hun familie,
- mensen die kampen met situaties van fysieke, psychologische, economische ontredde (onder meer slachtoffers van intrafamiliaal geweld).
- kansarmen.

Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordenin

Deze specifieke doelstelling is er precies op gericht om de inclusie van kwetsbare groepen voor wie conventionele huisvestingsoplossingen niet of slecht aan hun behoeften voldoen, te bevorderen door huisvestingsoplossingen te ontwikkelen die aan hun situatie zijn aangepast. Deze groepen worden geconfronteerd met een of meerdere vormen van discriminatie of hebben af te rekenen met een of meerdere bijzondere moeilijkheden en de loutere beschikbaarheid van gewone of niet-omkaderde woningen komt niet tegemoet aan hun complexere behoeften.

Niet alleen moeten de operatoren die verantwoordelijk zijn voor deze projecten netto nieuwe woonplaatsen creëren; ze moeten ook aangeven hoe zij deze integratie willen realiseren, door met name een beroep te doen op de in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aanwezige sociale actoren en door het ondersteuningskader te beschrijven dat (buiten het financiële kader van de projecten die door deze SD worden ondersteund) zal worden aangeboden aan de toekomstige bewoners van de gecreëerde woningen.

Algemeen genomen zal in het kader van de selectie- en uitvoeringsregels van de projecten in het bijzonder rekening worden gehouden met deze dimensies.

Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),

Acties in het kader van deze specifieke doelstelling kunnen in het hele gewest worden uitgevoerd.

Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening

Er is in het kader van SD4.3 geen enkele interregionale, grensoverschrijdende of transnationale actie gepland.

Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening

De acties die in het kader van deze specifieke doelstellingen worden ontwikkeld, zullen uitsluitend door middel van subsidies worden gefinancierd: de beoogde huisvestings- of opvangoplossingen richten zich op een doelpubliek dat bijzonder kwetsbaar is en zullen dus geen ontvangsten genereren die een financieel instrument kunnen financieren.

2.1.1.1.2. Indicatoren

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening en artikel 8 van de EFRO en CF-verordening

Tabel 2: Outputindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Mijlpaal (2024)	Streefcijfer (2029)
P3	SD4.3	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO65	Capaciteit van nieuwe of gemoderniseerde sociale huisvesting	personen	0,00	107,00

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening

Tabel 3: Resultaatindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangs- of referentiewaarde	Referentiejaar	Streefcijfer (2029)	Gegevensbron	Opmerkingen
P3	SD4.3	EFRO	Meer ontwikkeld	RCR67	Jaarlijks aantal gebruikers van nieuwe of gemoderniseerde sociale huisvesting	gebruikers/jaar	0,00	2022	86,00	Opvolgingssysteem	

2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), viii), van de GB-verordening

Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

P3	SD4.3	EFRO	Meer ontwikkeld	126. Huisvestingsinfrastructuur (andere dan voor migranten, vluchtelingen en personen die internationale bescherming genieten of daarom verzoeken)	3 638 523,00
P3	SD4.3	Totaal			3 638 523,00

Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P3	SD4.3	EFRO	Meer ontwikkeld	01. Subsidie	3 638 523,00
P3	SD4.3	Totaal			3 638 523,00

Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P3	SD4.3	EFRO	Meer ontwikkeld	26. Andere benaderingen - Steden, dorpen en voorsteden	3 638 523,00
P3	SD4.3	Totaal			3 638 523,00

Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P3	SD4.3	EFRO	Meer ontwikkeld	01. Genderstreefdoelen	909 630,00
P3	SD4.3	EFRO	Meer ontwikkeld	03. Genderneutraal	2 728 893,00
P3	SD4.3	Totaal			3 638 523,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: SD4.4. Promoting the socio-economic integration of third country nationals, including migrants through integrated actions, including housing and social services (EFRO)

2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), i), iii), iv), v), vi) en vii), van de GB-verordening

Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening

Deze specifieke doelstelling heeft tot doel om voor het Brusselse grondgebied oplossingen voor tijdelijke en noodopvang voor dakloze migranten en vluchtelingen te voorzien. De migratiecrisis van 2015 heeft duidelijk gemaakt dat het noodzakelijk en belangrijk is dat de basishulp voor deze groep wordt gestructureerd, hulp die in eerste instantie door verschillende organisaties is opgezet en vervolgens met name door de Brusselse autoriteiten is ondersteund.

De financiering in het kader van deze specifieke doelstelling is erop gericht om op een permanente en duurzame manier tijdelijke opvangplaatsen te creëren voor personen die omwille van hun (met name administratieve) situatie niet of nog niet in federale opvangcentra terecht kunnen.

Ondanks het tijdelijke karakter van de opvang zal de ontwikkeling van een project in het kader van deze doelstelling ervoor zorgen dat, naast de huisvesting zelf, meer algemene integratie- en begeleidingsmaatregelen voor de doelgroep worden ontwikkeld, die minstens sociale bijstand omvatten (maar die bijvoorbeeld ook een impact kunnen hebben op de gezondheid of het onderwijs van deze mensen).

Een project van dit type werd tot nu toe nog niet gefinancierd door het Brusselse EFRO, maar de visie op de behoeften op het terrein kon onder meer ondersteunen worden dankzij gesprekken met operatoren die betrokken zijn bij het project voor gezondheidsdiensten dat in het kader van het Programma 2014-2020 is ontwikkeld.

Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening

De doelgroepen zijn dakloze migranten en vluchtelingen.

Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening

Deze specifieke doelstelling is in het bijzonder gericht op dakloze migranten en vluchtelingen. De financiering in het kader van deze specifieke doelstelling is in de eerste plaats gericht op tijdelijke huisvesting voor deze doelgroep, maar moet worden gezien binnen een breder kader van sociale begeleiding van de betrokken personen.

Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),

Acties in het kader van deze specifieke doelstelling kunnen in het hele gewest worden uitgevoerd.

Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening

Er is in het kader van SD4.4 geen enkele interregionale, grensoverschrijdende of transnationale actie gepland.

Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening

De acties die in het kader van deze specifieke doelstellingen worden ontwikkeld, zullen uitsluitend door middel van subsidies worden gefinancierd: de beoogde huisvestings- of opvangoplossingen richten zich op een doelpubliek dat bijzonder kwetsbaar is en zullen dus geen ontvangsten genereren die een financieel instrument kunnen financieren.

2.1.1.1.2. Indicatoren

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening en artikel 8 van de EFRO en CF-verordening

Tabel 2: Outputindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Mijlpaal (2024)	Streefcijfer (2029)
P3	SD4.4	EFRO	Meer ontwikkeld	RBC03	Capaciteit van tijdelijke opvangvoorzieningen (nieuw of verbeterd) voor migranten	Bedden	0,00	300,00

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening

Tabel 3: Resultaatindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangs- of referentiewaarde	Referentiejaar	Streefcijfer (2029)	Gegevensbron	Opmerkingen
P3	SD4.4	EFRO	Meer ontwikkeld	RBCRC	Jaarlijks aantal gebruikers van nieuwe of verbeterde	Gebruikers per jaar	0	2022	240	Opvolgingssysteem	

					tijdelijke opvangvoorzieningen voor migranten							
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), viii), van de GB-verordening

Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P3	SD4.4	EFRO	Meer ontwikkeld	125. Huisvestingsinfrastructuur voor migranten, vluchtelingen en personen die internationale bescherming genieten of daarom verzoeken	1 819 261,00
P3	SD4.4	Totaal			1 819 261,00

Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P3	SD4.4	EFRO	Meer ontwikkeld	01. Subsidie	1 819 261,00
P3	SD4.4	Totaal			1 819 261,00

Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P3	SD4.4	EFRO	Meer ontwikkeld	26. Andere benaderingen - Steden, dorpen en voorsteden	1 819 261,00
P3	SD4.4	Totaal			1 819 261,00

Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P3	SD4.4	EFRO	Meer ontwikkeld	03. Genderneutraal	1 819 261,00
P3	SD4.4	Totaal			1 819 261,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P4. Steun aan het beleid tot uitrusting van de stedelijke ontwikkelingsdynamieken

2.1.1.1. Specific objective: SD5.1. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental development, culture, natural heritage, sustainable tourism, and security in urban areas (EFRO)

2.1.1.1.1. Interventies van de fondsen

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), i), iii), iv), v), vi) en vii), van de GB-verordening

Bijbehorende typen acties – artikel 22, lid 3, punt d), i), van de GB-verordening en artikel 6 van de ESF+-verordening

De middelen die door het OP in het kader van deze SD worden voorzien, zijn bedoeld als aanvulling op de gewestelijke participatieve programma's voor stedelijke herwaardering. De “organieke ordonnantie houdende organisatie van de stedelijke herwaardering van 6 oktober 2016” (gewestelijke wetgeving) bepaalt de interventiemodaliteiten van **duurzame wijkcontracten** (programma's voor "stedelijke herwaardering op lokale schaal, die zich uitstrekken over het gehele of een deel van het grondgebied van één enkele gemeente) en **Stadsvernieuwingscontracten** (programma's voor "stedelijke herwaardering op gewestelijke schaal, die zich uitstrekken over het gehele of een deel van het grondgebied van verschillende gemeenten) en benadrukt het inherente participatieve karakter ervan.

De ordonnantie stelt dat deze programma's worden uitgevoerd binnen de zone voor stedelijke herwaardering (ZSH), d.w.z. de zone waar het Gewest zijn interventies concentreert in een gebied met een tekort aan collectieve voorzieningen en met een hogere bevolkingsdichtheid, een lager mediaan inkomen en een hoger werkloosheidspercentage dan gemiddeld. Deze programma's voor stedelijke herwaardering hebben met name tot doel om de levensomstandigheden en -kwaliteit van de bewoners te verbeteren en om een stedelijke perimeter volledig of ten dele te herstructureren om de economische, maatschappelijke en milieugebonden stadsfuncties te ontwikkelen of te bevorderen, desgevallend door de opwaardering van de architecturale en culturele kenmerken, met het oog op een duurzame ontwikkeling.

Gelet op hoe de duurzame wijkcontracten (DWC) en stadsvernieuwingscontracten (SVC) volgens de ordonnantie zijn opgebouwd, blijkt dat elk contract kan worden beschouwd als een territoriale strategie in de betekenis van artikel 28, c) van de Verordening.

De ordonnantie laat toe te bevestigen dat

-voor elk contract een geografische zone wordt bepaald: de operaties van de DWC's en SVC's hangen respectievelijk samen met "in aanmerking komende" en "operationele" perimeters (territoriaal afgebakend) die zich verplicht binnen de "zone voor stadsherwaardering" (ZSH) moeten bevinden zoals bepaald door de ordonnantie.

-een analyse van de behoeften en van de potentiële ontwikkeling van de zone, met inbegrip van de economische, sociale en ecologische koppelingen wordt verwezenlijkt op de schaal van de contracten:

o "[Voor de duurzame wijkcontracten (DWC)] voert de gemeente een stedenbouwkundige, socio-economische en milieustudie uit van een perimeter die in aanmerking komt met als doel om de te behandelen doelstellingen en prioriteiten in het kader van de stedelijke herwaardering te omschrijven, vertrekkende van de bestaande feitelijke en rechtstoestand zoals deze naar voren komt in de informatie waarover zij beschikt."

o Het Brussels Planningsbureau (perspective.brussels) wordt belast met het uitvoeren van dergelijke analyses om "onderzoeksgebieden waarin het het meest opportuun lijkt om stadsvernieuwingscontracten tot stand te brengen en uit te voeren" vast te leggen, waarvan de programma's "een analyse van de volledige impact van het ontwerp van stadsvernieuwingscontract, de prioriteiten ervan en de lijst met de prioritaire en aanvullende operaties" zullen omvatten en die onderworpen zullen zijn aan een milieueffectenrapport (MER).

-een beschrijving wordt gegeven van een geïntegreerde aanpak die het mogelijk maakt tegemoet te komen aan de opgelijste behoeften en ontwikkelingsmogelijkheden van de zone: elk DWC stelt in een geïntegreerd contractformaat de geografische en stedenbouwkundige gegevens met betrekking tot de beoogde operaties, de uitvoeringsplanning en de financiering voor ... Voor de SVC's is voorzien in een operationele diagnose die de betrokken eigendommen, de in het kader van het algemeen nut gerechtvaardigde onteigeningen en de beschrijvende fiches van de beoogde operaties en acties identificeert;

-er een beschrijving wordt gegeven van de deelname van partners bij de uitwerking en de invoering van de strategie:

o de wijkcommissie (WCO), het participatieorgaan van een DWC, moet "een betere afweging van de behoeften van de inwoners van de herwaarderingzone verzekeren, door zowel hun vertegenwoordiging in de wijkcommissie als hun betrokkenheid vanaf het begin van de denkoefening betreffende de uitwerking van het duurzame wijkcontract". Dit wordt aangevuld met de algemene wijkvergadering ("informeel voorlichtingsorgaan waarvan de deelname vrijwillig is, na oproep door de gemeente") die eveneens een participerende rol speelt.

o de algemene vergadering van een volledige perimeter van een SVC is de "informatie- en participatie instantie waarin de inwoners en de sociale, culturele en economische actoren van de gehele perimeter bijeenkomen". Ze wordt bijeengeroepen om kennis te nemen van de "uitdagingen van het stadsvernieuwingscontract [en te worden geïnformeerd] over de procedure die zal worden gevolgd voor de uitwerking en de uitvoering van het programma" (en in voorkomend geval om wijzigingen van het programma te bevorderen na evaluatie).

Een Gewestelijk comité voor regionale ontwikkeling (GCTO), samengesteld uit effectieve leden aangevuld met deskundigen, is eveneens speciaal opgericht voor elk SVC, van bij het begin van de opstartfase van het ontwerpprogramma, overeenkomstig artikel 44 van de ordonnantie houdende organisatie van de stedelijke herwaardering en de artikelen 21 tot 23 van het BBHR SVC, om zijn advies te geven over zowel de diagnose als over de projecten en de wijzigingen tijdens de uitwerking. Het komt meerdere keren samen, zowel in de opstartfase als in de uitwerkings- en uitvoeringsfase van het SVC.

In een logica van complementariteit met de gewestelijke kredieten en gezien het tekort aan collectieve voorzieningen in de ZSH, zal de financiering in het kader van deze specifieke doelstelling het mogelijk maken om de investeringskredieten die voor deze twee soorten contracten beschikbaar zijn, te verhogen

zodat het aanbod van voorzieningen - waaronder met name mobiliteit, opgenomen in de Lokale mobiliteitscontracten (LMC's) of de integratie van de onderwijsinstellingen in de stad, verbonden aan de Schoolcontracten - in de betrokken zones kan worden vergroot.

Aangezien elk contract (voor een duurzame wijk of voor stadsvernieuwing) kan worden beschouwd als een geïntegreerde territoriale strategie, zullen de autoriteiten en operatoren die belast zijn met de uitvoering ervan, moeten aantonen in hoeverre het contract voldoet aan de voorwaarden die zijn vastgelegd in artikel 29 van Verordening (EU) 2021/1060 van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen.

Contracten waarvoor deze vereiste is aangetoond, zullen kunnen worden uitgebreid via een aanvulling op het programma van het contract, met het oog op de financiering via deze specifieke doelstelling:

- "wijkvoorzieningen", voor de duurzame wijkcontracten;
- "supralokale voorzieningen" voor de stadsvernieuwingscontracten.

Bij de keuze van de bijkomende voorziening(en) voor een contract, moet rekening worden gehouden met het beschikbare aanbod van voorzieningen in de betrokken zone, maar ook met de behoeften die als prioritair worden beschouwd op het gebied van voorzieningen voor de wijk (op basis van de beschikbare **territoriale diagnoses** en de participatie). Het onderzoek naar deze behoeften zal de algemene bevolking overstijgen en zal zich toespitsen op de specifieke behoeften, belangen en problemen van eenoudergezinnen, jongeren en vrouwen. Dit onderzoek moet toelaten om, in de mate van het mogelijke, eventuele onevenwichten voor deze doelgroepen in de betrokken wijken recht te zetten door middel van duurzame investeringen.

De investeringen in voorzieningen die in het kader van de contracten op basis van participatie en partnerschap zijn vastgesteld, zullen worden voorgelegd aan de beheersautoriteit, die kan bevestigen dat zij aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden voldoen en ze vervolgens als projecten kan selecteren.

De term "collectieve voorzieningen" die in het kader van deze SD ondersteund moeten worden, is gebaseerd op de definitie van de taskforce Gewestelijke voorzieningen: *"Collectieve voorzieningen zijn infrastructuren die nuttig zijn voor de samenleving. Ze voorzien in een collectieve behoefte en bieden een aanbod voor een breed publiek (ze moeten voor iedereen financieel toegankelijk zijn): cultuur, sport, gezondheid, opvoeding, kinderopvang, openbare diensten, mobiliteit, enz. In deze structuren moet de bevordering van het algemeen belang de bovenhand hebben, waarbij het winstoogmerk ondergeschikt moet zijn"*.

Overeenkomstig de richtlijnen (2021/C 417/01) van de Commissie betreffende de afsluiting van operationele programma's zullen de in het kader van het operationele programma 2014-2020 geselecteerde investeringsprojecten kunnen worden gefaseerd en hun uitgaven kunnen worden ondersteund door deze SD in de mate waarin ze bijdragen aan een van de soorten acties die voor deze doelstelling werden bepaald.

Gezien de gewestregering het gewestelijke Brusselse beleid inzake stedelijke herwaardering wil uitbreiden, met name via het EFRO, zullen de financieringen in het kader van SD 5.1 worden beschouwd als activiteiten van strategisch belang.

Terwijl de opeenvolgende Brusselse operationele programma's allemaal projecten hebben ondersteund die ontwikkeld werden in het kader van stedelijke heroplevingsdynamieken (en o.a. van wijkcontracten) wil dit Programma de partners een reële autonomie geven bij de bepaling van de prioriteiten voor de bevolking.

Belangrijkste doelgroepen – artikel 22, lid 3, punt d), iii), van de GB-verordening

De doelgroepen van deze Specifieke Doelstelling zijn de bewoners van de betrokken perimeters van de duurzame wijkcontracten of stadsvernieuwingscontracten in kwestie en de projecten dienen dus prioritair te beantwoorden aan hun behoeften.

Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie – artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening

Algemeen genomen zal in het kader van de selectie- en uitvoeringsregels van de projecten in het bijzonder rekening worden gehouden met deze dimensies. De investeringen die worden ondersteund, moeten een zo groot mogelijke toegankelijkheid garanderen en de keuze van de investeringen moet gebaseerd zijn op een onderzoek van het aanbod van openbare voorzieningen in het betrokken gebied, met inbegrip van een duidelijke identificatie van het aanbod vanuit een genderperspectief. Waar sprake is van een onevenwichtigheid, zullen de voorgestelde projecten ervoor moeten zorgen dat het vastgestelde tekort wordt aangepakt.

Beoogde specifieke gebieden, inclusief het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v),

De investeringen in het kader van deze specifieke doelstelling zullen worden gerealiseerd binnen de definitieve perimeters van de reeksen duurzame wijkcontracten of binnen de totale perimeter van de stadsvernieuwingscontracten die door de regering zijn geselecteerd. Overeenkomstig de ordonnantie houdende organisatie van de stedelijke herwaardering moeten deze gebieden gelegen zijn in de Zone voor Stedelijke Herwaardering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Deze zone, die een kader biedt voor het beleid inzake herwaardering van het grondgebied, is door de regering vastgesteld met inachtneming van de volgende cumulatieve voorwaarden, vastgesteld op het niveau van de statistische sectoren:

- 1° een mediaan inkomen dat lager ligt dan het gewestelijke mediaan inkomen, in voorkomend geval in de mate bepaald door de Regering;
- 2° een bevolkingsdichtheid die hoger ligt dan het gewestelijke gemiddelde, in voorkomend geval in de mate bepaald door de Regering;
- 3° een werkloosheidsgraad die hoger ligt dan het gewestelijke gemiddelde, in voorkomend geval bepaald door de Regering.

Interregionale, grensoverschrijdende en transnationale acties – artikel 22, lid 3, punt d), vi), van de GB-verordening

Er is in het kader van SD5.1 geen enkele interregionale, grensoverschrijdende of transnationale actie gepland.

Gepland gebruik van financieringsinstrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), vii), van de GB-verordening

De acties die in het kader van deze specifieke doelstelling worden ontwikkeld, zullen uitsluitend door middel van subsidies worden gefinancierd: de financiële toegankelijkheid van allen moet worden gewaarborgd voor elke ondersteunde collectieve voorziening, de investeringen zouden geen of slechts geringe ontvangsten mogen genereren. Het opzetten van een financieel instrument bestemd voor de voorzieningen van renovatiemaatregelen blijkt bijgevolg niet relevant te zijn.

2.1.1.1.2. Indicatoren

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening en artikel 8 van de EFRO en CF-verordening

Tabel 2: Outputindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Mijlpaal (2024)	Streefcijfer (2029)
P4	SD5.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO74	Inwoners die vallen onder projecten in het kader van strategieën voor geïntegreerde territoriale ontwikkeling	personen	0,00	506,00
P4	SD5.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RCO112	Belanghebbenden die betrokken zijn bij de voorbereiding en uitvoering van strategieën voor geïntegreerde territoriale ontwikkeling	deelnames van institutionele belanghebbenden	0,00	1,00
P4	SD5.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RBC04	Aantal voorzieningen gefinancierd in het kader van geïntegreerde ontwikkelingsstrategieën	Eenheid	0,00	13,00

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), ii), van de GB-verordening

Tabel 3: Resultaatindicatoren

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangs- of referentiewaarde	Referentiejaar	Streefcijfer (2029)	Gegevensbron	Opmerkingen
------------	-------------------------	-------	----------------	----	-----------	-------------	-------------------------------	----------------	---------------------	--------------	-------------

P4	SD5.1	EFRO	Meer ontwikkeld	RBCRCR5.1	Aantal operationele voorzieningen gefinancierd in het kader van geïntegreerde territoriale ontwikkelingsstrategieën	Eenheid	0,00	2022	13,00	Opvolgingssysteem	
----	-------	------	-----------------	-----------	---	---------	------	------	-------	-------------------	--

2.1.1.1.3. Indicatieve uitsplitsing van de programmamiddelen (EU) per type interventie

Referentie: artikel 22, lid 3, punt d), viii), van de GB-verordening

Tabel 4: dimensie 1 – interventiegebied

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P4	SD5.1	EFRO	Meer ontwikkeld	169. Initiatieven voor territoriale ontwikkeling, met inbegrip van het voorbereiden van territoriale strategieën	10 915 570,00
P4	SD5.1	Totaal			10 915 570,00

Tabel 5: dimensie 2 – financieringsvorm

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P4	SD5.1	EFRO	Meer ontwikkeld	01. Subsidie	10 915 570,00
P4	SD5.1	Totaal			10 915 570,00

Tabel 6: dimensie 3 – territoriale uitvoeringsmechanismen en territoriale focus

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P4	SD5.1	EFRO	Meer ontwikkeld	25. Andere benaderingen - Stads wijken	10 915 570,00
P4	SD5.1	Totaal			10 915 570,00

Tabel 7: dimensie 6 – secundaire thema's ESF+

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
------------	-------------------------	-------	----------------	------	-----------------

Tabel 8: dimensie 7 – gendergelijkheidsdimensie ESF+, EFRO, Cohesiefonds en JTF

Prioriteit	Specifieke doelstelling	Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag (in EUR)
P4	SD5.1	EFRO	Meer ontwikkeld	03. Genderneutraal	10 915 570,00
P4	SD5.1	Totaal			10 915 570,00

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.2. Technical assistance priorities

3. Financieringsplan

Referentie: artikel 22, lid 3, punt g), i), ii) en iii), artikel 112, leden 1, 2, en 3, en de artikelen 14 en 26 van de GB-verordening

3.1. Overdrachten en bijdragen: ***nog niet van toepassing***

3.2. JTF: toewijzing in het programma en overdrachten : ***nog niet van toepassing***

3.3. Overdrachten tussen regiocategorieën als gevolg van de tussentijdse evaluatie: ***nog niet van toepassing***

3.4. Terugboekingen : ***nog niet van toepassing***

3.5. Totale financiële toewijzingen per fonds en nationale medefinanciering

Regulation Referentie: artikel 22, lid 3, punt g), i), van de GB-verordening en de artikelen 3, 4 en 7 van de JTF-verordening.

Tabel 10: Financiële toewijzingen per jaar

Fonds	Regiocategorie	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Totaal
							Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	
EFRO*	Meer ontwikkeld	17 326 302,00	17 326 302,00	17 326 302,00	17 326 302,00	17 326 302,00	8 663 151,00	8 663 152,00	8 663 151,00	8 663 152,00	121 284 116,00
Totaal EFRO		17 326 302,00	17 326 302,00	17 326 302,00	17 326 302,00	17 326 302,00	8 663 151,00	8 663 152,00	8 663 151,00	8 663 152,00	121 284 116,00
Totaal		17 326 302,00	17 326 302,00	17 326 302,00	17 326 302,00	17 326 302,00	8 663 151,00	8 663 152,00	8 663 151,00	8 663 152,00	121 284 116,00

3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing

Referentie: artikel 22, lid 3, punt g), ii), en lid 6, en artikel 36 van de GB-verordening

Tabel 11: Totale financiële toewijzingen per fonds en nationale bijdrage

Specifieke beleids doelstelling nummer	Prioriteit	Grondslag voor berekening van de steun van de Unie	Fonds	Regiocategorie*	Uniebijdrage (a)=(b)+(c)+(i)+(j)	Uitsplitsing van de Uniebijdrage				Nationale bijdrage (d)=(e)+(f)	Indicatieve uitsplitsing van de nationale bijdrage		Totaal (g)=(a)+(d)	Medefinancieringspercentage (h)=(a)/(g)
						EU-bijdrage		Flexibiliteitsbedrag			Publiek (e)	Particulier (f)		
						zonder technische bijstand uit hoofde van artikel 36, lid 5 (b)	voor technische bijstand uit hoofde van artikel 36, lid 5 (c)	zonder technische bijstand uit hoofde van artikel 36, lid 5 (i)	voor technische bijstand uit hoofde van artikel 36, lid 5 (j)					
1	P1	Publiek	EFRO	Meer ontwikkeld	50 332 908,00	41 683 568,00	1 458 925,00	6 947 261,00	243 154,00	75 499 362,00	75 499 362,00	125 832 270,00	40,00	
2	P2	Publiek	EFRO	Meer ontwikkeld	54 577 852,00	45 199 049,00	1 581 967,00	7 533 175,00	263 661,00	81 866 778,00	81 866 778,00	136 444 630,00	40,00	

Specifieke beleids doelstelling nummer	Prioriteit	Grondslag voor berekening van de steun van de Unie	Fonds	Regiocategorie*	Uniebijdrage (a)=(b)+(c)+(i)+(j)	Uitsplitsing van de Uniebijdrage				Nationale bijdrage (d)=(e)+(f)	Indicatieve uitsplitsing van de nationale bijdrage		Totaal (g)=(a)+(d)	Medefinancieringspercentage (h)=(a)/(g)
						EU-bijdrage		Flexibiliteitsbedrag			Publiek (e)	Particulier (f)		
						zonder technische bijstand uit hoofde van artikel 36, lid 5 (b)	voor technische bijstand uit hoofde van artikel 36, lid 5 (c)	zonder technische bijstand uit hoofde van artikel 36, lid 5 (i)	voor technische bijstand uit hoofde van artikel 36, lid 5 (j)					
4	P3	Publiek	EFRO	Meer ontwikkeld	5 457 785,00	4 519 905,00	158 197,00	753 317,00	26 366,00	8 186 678,00	8 186 678,00		13 644 463,00	40,00
5	P4	Publiek	EFRO	Meer ontwikkeld	10 915 570,00	9 039 810,00	316 393,00	1 506 635,00	52 732,00	16 373 356,00	16 373 356,00		27 288 926,00	40,00
Totaal			EFRO	Meer ontwikkeld	121 284 115,00	100 442 332,00	3 515 482,00	16 740 388,00	585 913,00	181 926 174,00	181 926 174,00		303 210 289,00	40,00
Algemeen totaal					121 284 115,00	100 442 332,00	3 515 482,00	16 740 388,00	585 913,00	181 926 174,00	181 926 174,00		303 210 289,00	40,00

* Voor het EFRO en het ESF+: minder ontwikkeld, overgang en meer ontwikkeld en, in voorkomend geval, speciale toewijzing voor ultraperifere en noordelijke dunbevolkte gebieden. Voor het Cohesiefonds: n.v.t. Voor technische bijstand hangt de toepasselijkheid van de regiocategorieën af van de selectie van een fonds.

4. Randvoorwaarden

Referentie: artikel 22, lid 3, punt i), van de GB-verordening

Tabel 12: Randvoorwaarden

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
1. Doeltreffende toezichtmechanismen van de markt voor overheidsopdrachten			Ja	Monitoringmechanismen voor alle overheidsopdrachten en de aanbesteding ervan in het kader van de fondsen overeenkomstig de Uniewetgeving inzake aanbestedingen. Dit vereiste omvat: 1. Regelingen om te zorgen voor de verzameling van doeltreffende en betrouwbare gegevens over procedures voor overheidsopdrachten boven de EU-drempels overeenkomstig de rapportageverplichtingen van de artikelen 83 en 84 van Richtlijn 2014/24/EU, en de artikelen 99 en 100 van Richtlijn 2014/25/EU.	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst
				2. Regelingen om ervoor te zorgen dat de gegevens ten minste de volgende elementen omvatten: a. Kwaliteit en intensiteit van de concurrentie: namen van de winnende inschrijvers, aantal initiële inschrijvers en contractuele prijs b. Informatie over de definitieve prijs na voltooiing en over de deelname van kmo's als rechtstreekse inschrijvers indien	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
				de nationale systemen dergelijke informatie verstrekken			
				3. Regelingen om te zorgen voor de monitoring en de analyse van de gegevens door de bevoegde nationale autoriteiten in overeenstemming met artikel 83, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 99, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst
				4. Regelingen om de resultaten van de analyse beschikbaar te maken voor het publiek in overeenstemming met artikel 83, lid 3, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 99, lid 3, van Richtlijn 2014/25/EU	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst
				5. Regelingen om ervoor te zorgen dat alle informatie die wijst op vermoedelijke manipulatie wordt meegedeeld aan de bevoegde nationale instanties in overeenstemming met artikel 83, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 99, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst
2. Middelen en capaciteit voor de effectieve toepassing van de staatssteunregels			Ja	De beheersautoriteiten hebben de instrumenten en de capaciteit om de naleving van de staatssteunregels te controleren: 1. Voor ondernemingen in moeilijkheden en ondernemingen die aan een terugvorderingsverplichting zijn onderworpen.	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
				2. Door toegang tot deskundig advies en richtsnoeren inzake staatssteun die worden verstrekt door deskundigen van lokale of nationale instanties.	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst
3. Effectieve toepassing en uitvoering van het EU-Handvest van de grondrechten			Ja	Er is voorzien in doeltreffende mechanismen om de naleving van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie ("het Handvest") te waarborgen, waaronder: 1. Regelingen om ervoor te zorgen dat programma's die worden ondersteund door de fondsen en de uitvoering ervan de relevante bepalingen van het Handvest naleven.	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst
				2. Regelingen voor rapportage aan het monitoringcomité over gevallen van door de fondsen gesteunde acties die niet conform zijn met het Handvest en klachten met betrekking tot het Handvest die zijn ingediend volgens de overeenkomstig artikel 69, lid 7, van de GB-verordening ingestelde regelingen.	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst
4. Uitvoering en toepassing van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap			Ja	Er is voorzien in een nationaal kader voor de uitvoering van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCPRD), met onder meer:	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
(UNCRPD) in overeenstemming met Besluit 2010/48/EG van de Raad.				1. Meetbare doelstellingen, gegevensverzameling en toezichtmechanismen.			
				2. Regelingen om ervoor te zorgen dat het beleid, de wetgeving en de normen inzake toegankelijkheid naar behoren tot uiting komen in de voorbereiding en de uitvoering van de programma's.	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst
				3. Regelingen voor rapportage aan het monitoringcomité over gevallen van door de fondsen gesteunde acties die niet conform zijn met het UNCRPD en klachten met betrekking tot het UNCRPD die zijn ingediend volgens de overeenkomstig artikel 69, lid 7, ingestelde regelingen.	Ja	Cf. Partnerschapsovereenkomst	Cf. Partnerschapsovereenkomst
1.1. Goede governance van de nationale of regionale strategie voor slimme specialisatie	EFRO	SD1.1. Het ontwikkelen en versterken van de onderzoeks- en innovatiecapaciteit en het invoeren van geavanceerde technologieën	Ja	Strategieën voor slimme specialisatie worden ondersteund door: 1. Actuele analyse van problemen met de verspreiding van innovatie en met digitalisering.	Ja	https://innoviris.brussels/sites/default/files/documents/innoviris_gewestelijk_innovatieplan_gip_digital_nl.pdf	[1 000] Deze analyse maakte deel uit van de voorbereiding van het Gewestelijk Innovatieplan 2021-2027, gebaseerd op een ex post analyse van het GIP 2016-2020. In het vorige GIP werd een aantal belemmeringen voor innovatie en de verspreiding ervan geïdentificeerd, en dit heeft geleid tot de lancering van verscheidene acties die erop gericht zijn de hele innovatieketen te bestrijken en nieuwe actoren te betrekken. Het nieuwe GIP wil voortbouwen op deze vooruitgang en die toepassen op de SID's die werden vastgesteld op basis van een uitgebreide analyse van het sociaal-economische weefsel van

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
							Brussel. Deze strategische innovatiedomeinen zijn: klimaat, efficiënt gebruik van hulpbronnen, slimme stadsstromen, gepersonaliseerde en geïntegreerde gezondheid en zorg, alsook twee ondersteunende SID's: digitale technologieën en diensten, en wetenschap en samenleving. Voor elk van deze domeinen is er een lijst van acties die erop gericht zijn om OOI te versterken om zo maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Er zijn ook acties gepland voor de ontwikkeling van programma's ter ondersteuning van OOI.
				2. Bestaan van bevoegde regionale/nationale instelling of instantie belast met het beheer van de strategie voor slimme specialisatie	Ja	https://innoviris.brussels/sites/default/files/documents/innoviris_gewestelijk_innovatieplan_gip_digital_nl.pdf	Innoviris is het Instituut ter bevordering van Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie van Brussel Het instituut ressorteert onder de bevoegdheid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Innoviris is verantwoordelijk voor het definiëren van de Brusselse Slimme specialisatiestrategie (S3). Verder is het instituut verantwoordelijk voor de ontwikkeling, uitvoering en monitoring van het Gewestelijk Innovatieplan (GIP). Met de S3 als uitgangspunt, vormt het GIP het referentiekader voor het regionale onderzoeks- en innovatiebeleid. De EFRO-directie van de GOB is op haar beurt verantwoordelijk voor het opstellen van het operationele programma. De stuurgroep van de doelstelling 1.3. van de Go4Brussels-strategie zal worden uitgebreid met actoren van de acties van het GIP en zal jaarlijks samenkomen. Om de samenhang met de EFRO-programmering te garanderen, zal de

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
							EFRO-directie de vergaderingen van het stuurcomité als waarnemer bijwonen. Innoviris en de EFRO-directie, die allebei onder de bevoegdheid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering vallen, werken nauw samen om ervoor te zorgen dat het operationele programma volledig in overeenstemming is met de prioriteiten die zijn vastgesteld in de slimme specialisatiestrategie.
				3. Instrumenten voor toezicht en evaluatie om de voortgang te meten in de richting van de doelstellingen van de strategie	Ja	https://innoviris.brussels/sites/default/files/documents/innoviris_gewestelijk_innovatieplan_gip_digital_nl.pdf	De opvolging van het regionale onderzoeks- en innovatiebeleid en de evaluatie van de geboekte vooruitgang bij de verwezenlijking van de doelstellingen en acties die in het GIP 2021-2027 zijn vastgelegd, zullen uitgaan van drie soorten indicatoren: - de belangrijkste stappen van de uitvoering; - de verwezenlijkingsindicatoren van de acties; - de resultaatsindicatoren. Deze indicatoren zullen worden gegroepeerd in een bordtabel die wordt beheerd door Innoviris en op basis waarvan een jaarlijkse stand van zaken zal worden opgesteld. Die informatie zal worden meegedeeld aan de Raad voor het Wetenschapsbeleid, aan de stuurgroep van doelstelling 1.3 van Go4Brussels en aan de bevoegde minister, en zal publiek worden gemaakt via de kanalen van Innoviris. Daarnaast zal de Brusselse Hoofdstedelijke Regering in de loop van 2024 een tussentijdse evaluatie van het GIP uitvoeren en eventuele nodige aanpassingen voorstellen. De Raad voor

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
							het Wetenschapsbeleid zal voor die evaluatie worden geraadpleegd en Brupartners (Economische en Sociale Raad) zal op de hoogte worden gehouden.
				4. Functioneren van de samenwerking tussen belanghebbenden ("ondernemingsgezind ontdekkingsproces").	Ja	https://innoviris.brussels/sites/default/files/documents/innoviris_gewestelijk_innovatieplan_gip_digital_nl.pdf	Het proces voor het bepalen van de nieuwe S3 en het GIP is gebaseerd op een zeer brede inclusieve, interactieve en iteratieve cocreatie, met een sterke betrokkenheid van de "viervoudige helix" en een bijzondere focus op de vraag en de eindgebruikers. De strategie wordt dus volledig herwerkt, met bijzondere aandacht voor een bepaald aantal maatschappelijke uitdagingen. Het proces is dus in de eerste plaats bedoeld om te bepalen waar, met wie en hoe het Brusselse innovatie-ecosysteem (op zijn minst gedeeltelijke) antwoorden op die uitdagingen kan bieden in de vorm van innovatieve oplossingen en hoe het de maatschappelijke transities kan versnellen die nodig zijn voor de toekomst van het BHG. Dit proces omvatte een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van het innovatie-ecosysteem en het sociaal-economische weefsel, een reeks verkennende gesprekken met een tiental Brusselse deskundigen en belanghebbenden, en ook een burgerenquête die meer dan 615 reacties heeft opgeleverd.
				5. Acties die nodig zijn voor de verbetering van de nationale of regionale onderzoeks- en innovatiesystemen, waar nodig.	Ja	https://innoviris.brussels/sites/default/files/documents/innoviris_gewestelijk_innovatieplan_gip_digital_nl.pdf	Het Gewestelijk Innovatieplan telt 4 strategische assen die er allemaal op gericht zijn om het gewestelijke OOI-systeem te verbeteren. De derde as "Transversale programma's en methoden" is echter specifiek gewijd aan de reflectie over de impact van de

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
							OOI-instrumenten, de verbetering van de ex post evaluatie van de instrumenten en de ontwikkeling van programma's die een ondersteuning van de hele innovatieketen mogelijk maken, de mogelijkheid van valorisatie van onderzoek versterken en ook disruptieve innovatie mogelijk maken.
				6. Waar relevant, acties om de industriële transitie te steunen.	Ja	https://innoviris.brussels/sites/default/files/documents/innoviris_gewestelijk_innovatieplan_gip_digital_nl.pdf	Innoviris is een partner die actief betrokken is bij de ontwikkeling van de nieuwe Gewestelijke Economische Transitie strategie, waarin het industrieplan is opgenomen, en verleent de nodige ondersteuning aan de industriële reconversie door middel van gerichte O&I-acties. Innoviris heeft met name een OOI-programma gefinancierd dat is gewijd aan de groene, menselijke en intelligente industrie, overeenkomstig de wens die is vastgelegd in de gewestelijke beleidsverklaring om te investeren in de ontwikkeling van nieuwe duurzame productiewijzen in een stedelijke omgeving. Bovendien beschouwt het nieuwe GIP de ontwikkeling van Industrie 4.0 als een van de sleutelementen die een antwoord kunnen bieden op de economische en sociale uitdagingen. Zo vormt een versterking van de circulaire productiecapaciteit, de ambachten en de korte en lokale ketens een van de hoekstenen van het nieuwe GIP. De overstap naar duurzamere productiewijzen is een prioriteit in de industriële transitie zoals die in het GIP is geconcipieerd.

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
				7. Maatregelen met het oog op betere samenwerking met partners buiten een bepaalde lidstaat in prioritaire gebieden die worden gesteund door de strategie voor slimme specialisatie.	Ja	https://innoviris.brussels/sites/default/files/documents/innoviris_gewestelijk_innovatieplan_gip_digital_nl.pdf	Een van de strategische assen van het GIP 2016-2020 was gewijd aan de versterking van interregionale en Europese partnerschappen, en daarom heeft Innoviris projectbeheerders ondersteund die wilden toetreden tot een partnerschap in de programma's ERA-NET, Eurostars, AAL en ECSEL. In de context van Horizon Europe heeft Innoviris zijn acties aangepast voor het nieuwe GIP en heeft het daarin zijn deelname in de partnerschappen Key Digital Technologies, Innovative SMEs, Driving Urban Transitions en EuroHPC opgenomen, aangezien de doelstellingen van deze initiatieven overeenstemmen met de strategische innovatiedomeinen van het Gewest. Verder heeft Innoviris, in samenwerking met de andere Belgische entiteiten, het interregionale programma BEL COO opgezet, dat ook in het GIP 2021-2027 is opgenomen als een actie die is gewijd aan interregionale samenwerking. Bovendien zal Innoviris zijn deelname aan verschillende internationale netwerken, met name TAFTIE, EUREKA, EUROCITIES, ERRIN, en ICLEI, voortzetten en versterken.
2.1. Strategisch beleidskader ter ondersteuning van op energie-efficiëntie gerichte renovatie van residentiële en niet-residentiële gebouwen	EFRO	SD2.1. Het bevorderen van energie-efficiëntie en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen	Ja	1. Er is een nationale langetermijnrenovatiestrategie vastgesteld ter ondersteuning van de renovatie van het nationale bestand van residentiële en niet-residentiële gebouwen, in overeenstemming met de eisen van Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad. Deze strategie:	Ja	https://leefmilieu.brussels/sites/default/files/user_files/strategie_om_de_milieu-impact_van_bestaande_gebouwen_in_het_brussels_hoofdstedelijk_gewest_tegen_2030-2050_te_verminderen.pdf	1000 De strategie om de milieu-impact van bestaande gebouwen in het BHG te verminderen, werd 25 april 2019 door de Regering aangenomen.. De strategie is beschreven in een document, dat de basis vormt voor 34 acties, met elk een eigen fiche. a) Het doel van de renovatiestrategie bestaat erin tegen 2050 te komen tot een

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
				<p>a) bevat indicatieve mijlpalen voor 2030, 2040 en 2050;</p> <p>b) biedt een indicatief overzicht van financiële middelen voor de uitvoering van de strategie;</p> <p>c) bevat definities van doeltreffende mechanismen voor de bevordering van investeringen in de renovatie van gebouwen.</p>			<p>gemiddeld primair energieverbruik van 100 kWu/m²/jaar voor het gehele bestaande bestand aan woongebouwen. Voor alle gebouwen zal op basis van hun typologie een minimaal prestatieniveau worden opgelegd dat tegen 2050 moet worden gehaald. De 34 fiches bevatten allemaal tussentijdse doelstellingen voor 2030 en sommige bevatten ook doelstellingen voor 2040.</p> <p>b) Alle fiches van de strategie bevatten een raming van de budgettaire en personeelsmiddelen die nodig zullen zijn om ze in de praktijk te brengen.</p> <p>c) In de strategie worden verschillende soorten mechanismen gedefinieerd: renovatieverplichtingen voor Brusselse eigenaars, financiële aanmoedigingspremies, begeleiding van bouwheren.</p>
				<p>2. Maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie om de vereiste energiebesparingen te verwezenlijken</p>	Ja	<p>https://leefmilieu.brussels/sites/default/files/user_files/strategie_om_de_milieu-impact_van_bestaaende_gebouwen_in_het_brussels_hoofdstedelijk_gewest_tegen_2030-2050_te_verminderen.pdf</p>	<p>In de strategie worden verschillende soorten mechanismen gedefinieerd. Het gaat in hoofdzaak om het systeem van renovatievereisten en -verplichtingen voor Brusselse eigenaars (bv. actiefiche nr. 1). Daarnaast zijn er financiële aanmoedigingspremies en begeleidingsmechanismen voorzien om werk van bouwheren te vergemakkelijken.</p> <p>De belangrijkste maatregelen voor energie-efficiëntie die in de strategie zijn voorzien (uitgezonderd de renovatieverplichtingen) zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sensibiliseren rond duurzame bewoning van residentiële gebouwen (actiefiche nr. 17); 2. Verantwoordelijk gedrag in termen van rationeel gebruik van natuurlijke

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
							hulpbronnen (met name energie) veralgemenen, in het bijzonder in het kader van het gebruik van de woning, door middel van begeleiding bij het gebruik van het gebouw (actiefiche 13); 3. De introductie van energieadviseurs binnen de federaties van ondernemingen (actiefiche nr. 21); 4. Het label Ecodynamische Onderneming (actiefiche nr. 21).
2.2. Governance van de energiesector	EFRO	SD2.1. Het bevorderen van energie-efficiëntie en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen	Ja	Overeenkomstig artikel 3 van Verordening (EU) 2018/1999 en in overeenstemming met de doelstellingen inzake broeikasgasemissiereductie op lange termijn in het kader van de Overeenkomst van Parijs wordt de Commissie in kennis gesteld van het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan, met onder meer: 1. Alle verplichte elementen van het model in bijlage I bij Verordening (EU) 2018/1999.	Ja	Energie-Klimaatplan 2030 – BHG : https://document.environnement.brussels/opac_css/elecfile/Plan_Energie_climat_Klimaatplan_2030_NL Deel 1 : Naar een koolstofarme stad (doelstellingen en maatregelen) Deel 2 : Naar een energiezuinigere stad (doelstellingen en maatregelen); Deel 3 : Transversale aanpak: integratie van de klimaatdoelstellingen in de andere gewestelijke beleidslijnen Deel 4 : Naar energie- en klimaatinnovaties voor de stad van morgen Deel 5 : Financiering Deel 6 : De impact van de nieuwe maatregelen NEKP : https://www.nationaalenergieklimaatplan.be/nl/wat-is-het-nekp	De Brusselse bijdrage aan het NEKP werd op 24/10/19 door de Brusselse regering goedgekeurd. De structuur ervan is zo nauw mogelijk gemodelleerd naar bijlage 1 van de Governance-verordening. We willen er echter op wijzen dat deze inhoudsopgave een lange lijst van onderwerpen omvat, die niet allemaal onder de gewestelijke bevoegdheden vallen, maar deze delen worden door de federale overheid verder aangevuld in het nationale NEKP. Het Brusselse plan concentreert zich vooral op drie dimensies van de energie- en klimaatunie die onder de gewestelijke bevoegdheid vallen: - Klimaatactie (deel 1); - Energie-efficiëntie (deel 2); - Innovatie (deel 4). Transversale maatregelen maken de integratie van de klimaatdoelstellingen in andere beleidslijnen mogelijk (cf. deel 3). Deel 5 heeft betrekking op de financieringsaspecten. Deel 6 van het Brusselse NEKP bevat ook een deel over de "becijfering" van een aantal sleutelementen.

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
				2. Een overzicht van de geplande financiële middelen en mechanismen voor maatregelen ter bevordering van koolstofarme energie.	Ja	Energie-Klimaatplan 2030 – BHG : https://document.environnement.brussels/opac_css/elecfile/Plan_Energie_climat_Klimaatplan_2030_NL Deel 1 : Naar een koolstofarme stad (doelstellingen en maatregelen) Deel 2 : Naar een energiezuinigere stad (doelstellingen en maatregelen); Deel 3 : Transversale aanpak: integratie van de klimaatdoelstellingen in de andere gewestelijke beleidslijnen Deel 4 : Naar energie- en klimaatinnovaties voor de stad van morgen Deel 5 : Financiering Deel 6 : De impact van de nieuwe maatregelen NEKP	Voor de uitvoering van de maatregelen die koolstofarme energieën stimuleren en van de energie-efficiëntie maatregelen van het Brusselse plan moeten aanzienlijke middelen worden vrijgemaakt. Het laatste deel van het Brusselse NEKP (deel 5) is dan ook gewijd aan de financieringsmogelijkheden. Het identificeert: - de financieringsbehoeften (punt 5.1); - de beschikbare of te creëren gewestelijke begrotingsmiddelen (punt 5.2); - de beschikbare of te creëren financieringsinstrumenten (punt 5.3). De Regering zal overigens de mogelijkheid onderzoeken van één uniek fonds dat bestemd is voor de energietransitie van gebouwen, waarin de huidige bijdragen om de energieprestaties van gebouwen te verbeteren (groenestroomcertificaten, energie- en klimaatfonds, renovatiepremies, enz.) met andere financiële maatregelen worden gecombineerd.
2.6. Bijgewerkte planning voor afvalbeheer	EFRO	SD2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy	Ja	Er is voorzien in één of meer afvalbeheerplannen als bedoeld in artikel 28 van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad; deze hebben betrekking op het hele grondgebied van de lidstaat en bevatten: 1. Een analyse van de huidige situatie inzake afvalbeheer in het betrokken geografische gebied,	Ja	https://leefmilieu.brussels/sites/default/files/user_files/pgrd_20181122_nl.pdf HABP, 3.2, blz. 14 (import en export). HABP, 3.3, blzn. 15-17. HABP, 3.4, pp. 18-21. HABP, Vise, Punt 4 : Doestellingen, blzn. 41-42.	In de inleiding van het Hulpbronnen- en afvalbeheerplan (HABP) wordt een feitelijk overzicht gegeven van de afvalproductie in het BHG: - de bouwsector genereert 628.000 ton/jaar, waarvan 91% reeds selectief wordt ingezameld. Momenteel zijn er voor deze stromen maar zeer weinig mogelijkheden voor hergebruik; - beroepsactiviteiten produceren 473.000 ton/jaar, waarvan 49% selectief wordt

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
				met inbegrip van de soort, de hoeveelheid en de bron van de afvalstoffen en een evaluatie van de ontwikkeling van de afvalstromen in de toekomst, rekening houdend met de verwachte gevolgen van maatregelen in het kader van afvalpreventieprogramma's die zijn opgezet in overeenstemming met artikel 29 van Richtlijn 2008/98/EG.		HABP, Operationeel doelstelling (OD) 1.1, Maatregel GOV6, blzn.463 (monitoren Een dashboard). HABP, OD 1.4, blzn. 52-55. HABP, OD 7.1, Maatregel OPH2, blz.81.	ingezameld, voornamelijk papier en karton, en metalen; - volgens de cijfers van 2014 produceren huishoudens ongeveer 345 000 ton/jaar, waarvan 40% selectief wordt ingezameld. De resterende 60% wordt hoofdzakelijk verbrand; - gevaarlijk afval van bedrijfsactiviteiten is goed voor 67.500 ton/jaar; het gaat daarbij met name om asbestafval; - het "overige" afval bedraagt 154.000 ton/jaar. Dit wordt voornamelijk verbrand. De kwantitatieve doelstellingen voor het BHG en de evaluatie van de toekomstige ontwikkeling ervan zijn vastgelegd in het HABP.
				2. Een beoordeling van de bestaande regelingen voor afvalinzameling, inclusief de materiële en territoriale dekking van gescheiden inzameling en maatregelen om de werking ervan te verbeteren, alsook de behoefte aan nieuwe inzamelingsregelingen.	Ja	Referentie PGRD : https://leefmilieu.brussels/sites/default/files/user_files/pgrd_20181122_nl.pdf HABP, p.17-18, 25-27. HABP, DO 1.2, Maatregel REG3, p. 50. HABP, DO 1.4 pp. 52-56. HABP, DO 2.3, Maatregel GEZ7, p. 61. HABP, DO 3.3, Maatregel GEN8, p. 66. HABP Operationeel doelstelling (OD) 4 blz. 67. HABP, OD 7.1 blzn.80-81.	Het HABP evalueert het afvalophaalsysteem in Brussel positief en wijst op maatregelen om de werking en de verdeling nog verder te verbeteren. Op basis van deze evaluatie streeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meerdere doelstellingen na die door het HABP werden bepaald.
				3. Een beoordeling van de investeringskloof waaruit de noodzaak van de sluiting van bestaande afvalinstallaties en de behoefte aan aanvullende of	Ja	Bronnen : PGRD, p. 18 et 27. PGRD, DO 1.4, Maatregel KAN 1 blzn. 53-54.	Enerzijds evalueert de biomethaniseringsstudie die in 2018 werd uitgevoerd de geografische, ruimtelijke, economische, ecologische, enz. haalbaarheid van de bouw van een nieuwe biomethaniseringseenheid op het

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
				aangepaste infrastructuur voor afvalbeheer blijken, met informatie over de bronnen van inkomsten ter dekking van de werkings- en onderhoudskosten.		HABP, DO 7.1, Maatregel OPH2 p. 81. Biomethanisering studie 2018. Strategische nota	grondgebied van het BHG. Naar aanleiding van deze studie worden stappen ondernomen om het project uit te voeren (stappenplan voor bioafval waarvoor de goedkeuringsprocedure bij de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aan de gang is). Anderzijds heeft de Brusselse regering op 5 februari 2021 akte genomen van de Gewestelijke Strategie voor stedelijke netheid. De strategische nota over openbare netheid en de behoefte aan nieuwe infrastructuur voor afvalbeheer in het BHG beschrijft de stappen van deze strategie, geeft een opsomming van de reeds uitgevoerde acties en licht het programma voor de herstructurering van de infrastructuur van het Gewestelijk Agentschap voor Netheid en de toekomstige biomethaniseringseenheid toe. Deze nota begroot concreet de investeringen die nodig zijn voor de nieuwe infrastructuren.
				4. Informatie over locatiecriteria voor de keuze van toekomstige locaties en capaciteit van toekomstige afvalverwerkingsinstallaties.	Ja	HABP, Visie, p.35-36 HABP, Operationeel Doelstelling 7.1 – Naar een diversificatie van het systeem voor de ophaling van huishoudelijk en daarmee gelijkgesteld afval blz.80 Biomethanisering studie 2018 Strategische nota	Het HABP bepaalt lokalisatiecriteria op basis van de principes van zelfvoorziening en nabijheid, zodanig dat de gewestelijke infrastructuur voor de inzameling, behandeling en verwijdering van het Brusselse afval voldoet om ervoor te zorgen dat dit afval zoveel mogelijk op het Brusselse grondgebied kan worden opgewaardeerd of verwijderd. Een strategische haalbaarheidsstudie uitgevoerd voor de bouw van een biomethaniseringseenheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hield hiermee rekening. De studie concludeerde dat een

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
							biomethaniseringseenheid voor 50.000 ton/jaar Brussels bio-afval kan worden geïnstalleerd, met verwijdering van de geproduceerde compost in het BHG en de valorisatie van het biogas. Verder wordt gewerkt aan een programma voor de herstructurering van de infrastructuur van het Gewestelijk Agentschap (d.w.z. de recyclageparken) dat met deze criteria rekening heeft gehouden om een homogene verdeling van nieuwe recyclageparken in de 19 Brusselse gemeenten mogelijk te maken.
2.7. Kader voor prioritaire actie voor de nodige instandhoudingsmaatregelen waar EU-medefinanciering aan te pas komt	EFRO	SD2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution	Ja	Voor interventies ter ondersteuning van natuurbeschermingsmaatregelen in verband met Natura 2000-gebieden die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad vallen: Er is voorzien in een prioritair actiekader overeenkomstig artikel 8 van Richtlijn 92/43/EEG dat alle elementen omvat die benodigd zijn conform het door de Commissie en de lidstaten overeengekomen model voor het prioritaire actiekader voor 2021-2027, met inbegrip van de vaststelling van de prioritaire maatregelen en een raming van de financieringsbehoeften.	Ja	Région de Bruxelles-Capitale: document over prioritaire acties voor de uitvoering van natuurrichtlijnen, waarin een raming wordt gegeven van de benodigde regionale budgetten voor de jaren 2021-2027, zoals bepaald in artikel 8 van Richtlijn 92/43/EEG MNE(2021)04035, 08/06/2021	Ter ondersteuning van haar instandhoudingsbeleid heeft het BHG een kader van prioritaire acties ontwikkeld. Dit kader van prioritaire acties beschrijft de maatregelen en de financieringsnoden om de Natura 2000-gebieden te behouden en herstellen, maar ook om de groene infrastructuur die nodig is voor de ecologische samenhang van het Natura 2000-netwerk verder te versterken. Dit kader van prioritaire acties werd aan de Europese Commissie meegedeeld - MNE(2021)04035 van 08/06/2021.
4.4. Nationaal strategisch beleidskader voor sociale inclusie en	EFRO	SD4.3. Promoting the socioeconomic inclusion of	Ja	Er is voorzien in een nationaal of regionaal strategisch beleids- of wetgevingskader voor sociale	Ja	1. Armoederapporten. : https://www.ccc-ggc.brussels/nl/observatbru/publicaties/armoederapporten-5-katernen	Het Brussels armoederapport (ingevoerd door een ordonnantie van 20 juli 2006 en om de twee jaar opgemaakt) vormt een origineel instrument om de armoede en de kwetsbaarheid in het Brussels

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
armoedebestrijding		marginalised communities, low income households and disadvantaged groups, including people with special needs, through integrated actions, including housing and social services		<p>inclusie en armoedebestrijding en dit omvat:</p> <p>1. Een empirisch onderbouwde diagnose van armoede en sociale uitsluiting, met inbegrip van kinderarmoede, met name wat betreft gelijke toegang tot hoogwaardige diensten voor kinderen in kwetsbare situaties, dakloosheid, ruimtelijke segregatie, segregatie in het onderwijs, beperkte toegang tot essentiële diensten en infrastructuur, en de specifieke behoeften van kwetsbare personen van alle leeftijden.</p>		<p>2. Armoede en deprivatie kinderen : https://www.kbs-frb.be/nl/zoom-armoede-en-deprivatie-bij-kinderen-belgie</p> <p>3. Slechte huisvesting. : https://www.ccc-ggc.brussels/nl/observatbru/publications/2018-thematisch-rapport-armoede-slechte-huisvesting-en-uthuiszettingen-het</p> <p>4. Dak- en thuislozentelling : https://brusselp.org/images/Telling2020_vdef.pdf</p>	<p>Hoofdstedelijk Gewest te monitoren en om de uitdagingen van armoede op de agenda te plaatsen. Het rapport bestaat uit een sociale barometer (met o.a. verschillende sociale indicatoren), een thematisch verslag (met "gekruste blikken" van specialisten) dat diepgaandere analyses mogelijk maakt, en een actieplan om de armoede te bestrijden (Brussels strategisch kader). De specifieke kwestie van armoede en deprivatie bij kinderen werd verder uitgediept in een rapport van de Koning Boudewijnstichting (2018). De kwestie van kwetsbaarheid in de huisvesting, slechte huisvesting en uithuiszettingen (met inbegrip van de gevolgen voor de situatie van kinderen) maken het voorwerp uit van het thematische verslag 2019, de dakloosheid (en noodopvang voor die mensen) werd geïnventariseerd tijdens de periode van de avondklok (2020) terwijl het zich in het algemeen niet beroepen op zijn rechten onderzocht werd in het kader van het thematische verslag van 2017.</p>
				<p>2. Maatregelen ter voorkoming en bestrijding van segregatie op alle gebieden, onder meer sociale bescherming, inclusieve arbeidsmarkten en toegang tot hoogwaardige diensten voor kwetsbare personen, onder wie migranten en vluchtelingen.</p>	Ja	<p>http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2017100503&table_name=wet</p>	<p>De ordonnantie van 05.10.2017 (die gedeeltelijk de richtlijnen 2000/43/EC en 2004/113/EC omzet) reikt een algemeen wettelijk kader aan ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie en ter bevordering van gelijke behandeling, o.m. wat betreft sociale bescherming, sociale voordelen of toegang tot goederen en diensten, en neemt mechanismen op om klacht in te dienen en schadevergoeding te vragen voor personen die het slachtoffer zijn geworden van discriminatie. De</p>

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
							ordonnantie wordt vervolledigd door andere specifieke maatregelen (ordonnanties van 25.04.2018 (diversiteit en discriminatiebestrijding bij de Brusselse ambtenarij), van 4 september 2008 (discriminatiebestrijding en gelijke behandeling op het vlak van tewerkstelling), van 03.06.2003 (gemengd beheer van de arbeidsmarkt), en van 19.03.2009 (wijziging van de Brusselse huisvestingscode)). Toegang tot de arbeidsmarkt (of als zelfstandige) voor vluchtelingen gebeurt in België onder dezelfde voorwaarden die ook van toepassing zijn voor Belgen, en de OCMW's en vakbonden zijn o.a. verantwoordelijk voor het begeleiden van die mensen voor wat betreft hun rechten op het gebied van ziekteverzekering, kinderbijslag of vervangingsinkomens.
				3. Maatregelen voor de overgang van institutionele naar door de familie en de gemeenschap gedragen zorg	Ja	https://www.ccc-ggc.brussels/sites/default/files/document/s/graphics/rapports-externes/brussels_gezondheidsplan_def.nl.pdf	Het Brussels gezondheidsplan (2019) geeft een globaal beeld van het Brusselse gezondheidsbeleid en wordt concreet via 44 maatregelen (gehergroepeerd in 17 doelstellingen), opgebouwd op basis van de noden en problemen waarmee de Brusselaars te maken krijgen. De prioriteiten zijn de ongelijkheden op het vlak van gezondheid verminderen, elke Brusselaar een coherent en toegankelijk zorgtraject garanderen en het gezondheidsbeleid verbeteren. Meerdere elementen van dit plan dragen bij tot de nodige begeleiding van patiënten, o.m. door de eerstelijnszorg te versterken, de band tussen die

Randvoorwaarde	Fonds	Specifieke doelstelling	Naleving van de randvoorwaarde	Criterium	Naleving van criteria	Verwijzing naar relevante documenten	Motivering
							eerstelijnszorg en het ziekenhuis te verbeteren en aan de hand van een specifieke maatregel (waarvan het actieplan de administratiej' van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de ziekhuiscoepels en de gewestelijke ondersteuningsstructuur van de eerstelijnszorg bijeenbrengt) die de ambitie heeft "de behandeling en follow-up buiten het ziekenhuis "uit te bouwen.
				4. Regelingen om te waarborgen dat het ontwerp, de uitvoering, het toezicht en de evaluatie gebeuren in nauwe samenwerking met relevante belanghebbenden, waaronder sociale partners en betrokken maatschappelijke organisaties.	Ja	<p>1. Brussels actieprogramma armoedebestrijding: https://www.ccc-ggc.brussels/sites/default/files/document/s/graphics/rapport-pauvrete/brussels_actieprogramma_armoede_2014-2019.pdf</p> <p>2. Ordonnance du 20 juillet 2006 relative à l'élaboration du rapport sur l'état de la pauvreté dans la Région de Bruxelles-Capitale : http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2006072059&table_name=wet</p>	Aangezien het Brusselse actieprogramma voor armoedebestrijding werd opgenomen in het armoederapport van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (dat ook elementen van diagnose bevat), maakt het integraal deel uit van de elementen die aan de verenigde vergadering werden voorgesteld (bevoegd parlementair orgaan) en, zoals de ordonnantie van 20 juli 2006 in artikel 8 bepaalt, is de uitvoerende macht ermee belast "de participatie van alle betrokkenen te optimaliseren in het proces". "Tot de betrokkenen behoren, op vrijwillige basis, de organisaties, verenigingen en personen die te maken hebben met de problematiek, zoals de OCMW's, de publieke en private organisaties en verenigingen die actief opkomen tegen de bestaansonzekerheid, de armoede en de ongelijke toegang tot de rechten, alsook de personen die in armoede leven."

5. Programma-autoriteiten

Referentie: artikel 22, lid 3, punt k), artikel 71 en artikel 84 van de GB-verordening

Tabel 13: Programma-autoriteiten

Programma-autoriteiten	Naam van de instelling	Naam contactpersoon	Functie	E-mail
Beheerautoriteit	Directie EFRO van Brussels International van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel	Evi Cornelis	Directeur	ecornelis@gob.brussels
Auditautoriteit	Auditcel van de Inspectie van Financiën voor de Europese fondsen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Jean-Philippe Block	Inspecteur-generaal van Financiën	jpblock@sprb.brussels
Instantie die betalingen van de Commissie ontvangt	Directie EFRO van Brussels International van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel	Evi Cornelis	Directeur	ecornelis@gob.brussels

6. Partnerschap

Referentie: artikel 22, lid 3, punt h), van de GB-verordening

De uitwerking van het programma door de beheersautoriteit was gebaseerd op een sterke betrokkenheid van het partnerschap in een vroeg stadium van de ontwikkeling ervan.

In juni 2020 werd een strategische nota goedgekeurd. Deze nota legt zowel de strategische doelstellingen (met een relatieve verdeling van het budget) vast als de prioriteiten binnen elke strategische doelstelling (rekening houdend met de verwachtingen die voortvloeien uit de Europese SD's, de gewestelijke prioriteiten en de ruimere Europese prioriteiten die van toepassing zijn). Dankzij deze nota kon de beheersautoriteit een eerste en brede raadpleging organiseren van de categorieën partners beoogd door de gedelegeerde Verordening (EU) nr. 240/2014 (Europese gedragscode inzake partnerschap in het kader van de Europese structuur- en investeringsfondsen):

- a. de stedelijke en andere overheden: Brulocalis (vereniging van de Stad en de gemeenten) en de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (tevens stedelijke overheid), de gemeenschapsbesturen (VGC, COCOF, GGC);
- b. de economische en sociale partners: Brupartners (Economische en Sociale Raad van het BHG);
- c. de betrokken instanties van het maatschappelijk middenveld: Confederatie Bouw (vanwege de ambitie op het vlak van energierenovatie van het OP), Raad voor het Wetenschapsbeleid;

de milieupartners: Raad voor het Leefmilieu van het BHG;

instanties die verantwoordelijk zijn voor de bevordering van de sociale inclusie, de fundamentele rechten, de rechten van personen met een handicap, de gelijkheid van vrouwen en mannen en niet-discriminatie: Unia voor niet-discriminatie en de rechten van personen met een handicap, het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen.

Het doel van deze raadpleging bestond erin om te peilen naar de mening van al deze partijen over de door het Gewest geplande strategie voor het gebruik van het EFRO - en zo nodig rekening te houden met en tegemoet te komen aan hun suggesties en opmerkingen. Gezien de specifieke gezondheidscontext in 2020 is deze raadpleging schriftelijk gebeurd, maar de beheersautoriteit werd ook uitgenodigd op discussies die door adviesorganen werden georganiseerd en heeft zo de strategie kunnen toelichten en bepaalde technische vragen kunnen beantwoorden. Met uitzondering van de Confederatie Bouw - die reageerde in het kader van het advies van de Gewestelijke Economische en Sociale Raad waarin ze zetelt - heeft elke partner een advies (in vrije vorm) aan de beheersautoriteit overgemaakt.

Naast deze raadpleging van de partners werd ook een raadpleging georganiseerd bij de overheidsdiensten waarvan de bevoegdheden verband hielden met de vastgestelde opties, zodat ze soorten concrete acties voor de betrokken SD's konden voorstellen en een mogelijke bijdrage konden leveren aan het onderzoek van de bevorderlijke omstandigheden.

Wat strategische doelstelling 1 betreft, werd overleg gepleegd met Innoviris, hub.brussels, Brussel Economie en Werkgelegenheid (GOB), finance.brussels, de MSI, perspective.brussels, citydev, en easy.brussels (GOB).

Wat strategische doelstelling 2 betreft, werd overleg gepleegd met Leefmilieu Brussel, Brussel Huisvesting (GOB), de BGHM, perspective.brussels, de MSI, Sibelga, Plaatselijke Besturen Brussel (GOB), Citydev, Net Brussel, hub.brussels, Innoviris en de MSI,

Wat strategische doelstelling 4 betreft, werd overleg gepleegd met Perspective.brussels (dienst scholen), ACTIRIS, de Federatie Wallonië-Brussel (scholen), de Cocof (Observatorium voor kinderopvang en Beleid ten aanzien van personen met een handicap), de VGC (kinderopvang), Brussel Huisvesting (GOB), de BGHM en de COCOM. We willen erop wijzen dat de gewestelijke overheden initieel een ondersteuning van SD4.2. hadden overwogen maar dat, hoewel ondersteuning voor crèches of scholen mogelijk blijft, die uiteindelijk zullen vallen onder strategische doelstelling 5.

Wat strategische doelstelling 5 betreft, werd overleg gepleegd met urban.brussels, perspective.brussels en de MSI.

De beheersautoriteit heeft een analyse gemaakt van deze bijdragen (partners en overheidsdiensten) en heeft de strategische oriëntaties van de geïdentificeerde SD's hierdoor kunnen verrijken.

Vervolgens werden de strategische oriëntaties verwerkt in een ontwerpnota die, nadat hij aan de gewestelijke overheden werd voorgelegd, de opstelling van het programma zelf mogelijk heeft gemaakt. Na een eerste bekrachtiging van een voorontwerp zal de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het document, nu gestructureerd als een operationeel programma, uitsturen,

- voor een openbaar onderzoek (vergezeld van een milieueffectrapport) en een advies van Leefmilieu Brussel, overeenkomstig de ordonnantie van 18 maart 2004 betreffende de milieueffectenbeoordeling van bepaalde plannen en programma's (waarin Richtlijn 2001/42/EG wordt omgezet);
- voor advies van de gewestelijke adviesorganen (Milieuraad, Economische en Sociale Raad, Raad Wetenschapsbeleid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Brulocalis).

Het ontwerp van het operationele programma zal worden goedgekeurd na analyse en, indien nodig, verwerking van de in dit kader ontvangen adviezen.

Wat de betrokkenheid van de partners bij de uitvoering, het toezicht en de evaluatie van het programma betreft, zal het opvolgingscomité van het OP EFRO 2014-2020 worden vernieuwd voor de periode 2021-2027, zodanig dat de continuïteit en de samenhang van deze programma's, waarvan de uitvoering elkaar overlapt, wordt gewaarborgd. We willen erop wijzen dat de samenstelling van dit comité reeds in overeenstemming was met de regelgevende verwachtingen op het vlak van partnerschap (met vertegenwoordigers voor elke categorie van partners).

De aldus vertegenwoordigde partners zullen regelmatig op de hoogte gehouden worden van de uitvoering van het programma, betrokken worden bij de opvolging ervan (en met name bij de

uitvoeringsverslagen), bij eventuele wijzigingen ervan, en bij de opstelling van en het toezicht op de evaluatie- en communicatieplannen die verband houden met het programma.

We willen erop wijzen dat het partnerschapsprincipe, dat volwaardig deel uitmaakt van de geïntegreerde stadsontwikkelingsdynamiek, ook in het bijzonder zal worden toegepast in het kader van specifieke doelstelling 5.1: de investeringen die in het kader van deze specifieke doelstelling worden voorgesteld, zullen namelijk betrekking hebben op collectieve voorzieningen (overeenkomstig de voorwaarden van de oproep) die worden voorgesteld door de algemene wijkvergaderingen of de vergadering voor de zone van de betrokken duurzame wijkcontracten of stadsvernieuwingscontracten. In dit opzicht zullen de partners worden betrokken bij de fase van de diagnose, de keuzes, maar ook bij de uitvoering van de projecten zelf.

7. Communicatie en zichtbaarheid

Referentie: artikel 22, lid 3, punt j), van de GB-verordening

- **Algemeen kader**

Het komt erop aan de zichtbaarheid en uitstraling van de Europese structuurfondsen te verzekeren, in het bijzonder van het nieuwe Operationele Programma 2021-2027 - vanaf het begin van het programma tot de concretisering ervan - alsook van de resultaten van de voorgaande programmering.

- **Doelstellingen**

De belangrijkste doelstellingen van de communicatiestrategie zijn:

- 1) De transparantie en de zichtbaarheid van de gezamenlijke tussenkomst van Europa en het Gewest waarborgen,
- 2) De burger en Europa dichterbij elkaar brengen, door middel van EFRO-projecten en de positieve effecten daarvan.

- **Doelgroepen**

Het grote publiek:

Het grote publiek, een prioritaire doelgroep van Europa, moet bewust worden gemaakt van het ingrijpen van Europa en het Gewest dat een positief effect heeft op zijn leefomgeving. Het gaat erom de burgers de impact te tonen die het programma op hun dagelijks leven heeft (economische dynamiek, stedelijke herwaardering, innovatie ten dienste van het Gewest, toegankelijke ruimten en infrastructuren, milieuprojecten, ...).

De projectgebruikers:

De gebruikers/begunstigden van de projecten zijn eveneens een belangrijke doelgroep van de communicatie. Zij moeten kunnen communiceren over het feit dat de acties uitgewerkt worden met de steun van het programma.

De potentiële projectbeheerders:

Gerichte acties ten behoeve van potentiële projectbeheerders en informatievergaderingen worden voorbereid om de totstandkoming van ambitieuze en innovatieve projecten te vergemakkelijken overeenkomstig de doelstellingen van het OP en de reglementaire voorschriften.

Institutionele actoren/andere getuigen

Het gaat hier vooral om de gewestelijke partners, de Europese instellingen, de diensten van de GOB, de lokale overheden, enz.

We mikken ook op academische instellingen, verenigingen, en andere instellingen van hetzelfde type.

De projectbeheerders:

De geselecteerde projectbeheerders vormen tegelijk een prioritaire doelgroep en een communicatiekanaal. Deze "Europese Ambassadeurs" dragen bij aan het betrekken van de bevolking bij de Europese interventie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en zijn tegelijk een getuige ten opzichte van hun eigen publiek, maar ook ten opzichte van de gebruikers, begunstigden en burgers. In de

communicatie over hun projecten zullen zij wijzen op de financiering die ze hebben ontvangen, maar ook op de doelstelling van het programma waarvoor ze die financiering hebben verkregen.

Om te garanderen dat deze twee elementen voldoende duidelijk naar voren komen, zullen zij de beheersautoriteit zo vroeg mogelijk bij hun communicatie-initiatieven betrekken en die zo de mogelijkheid bieden om een deel van de boodschap aan uitgebreide doelgroepen over te brengen.

Voor zover mogelijk zullen ze ook bijdragen aan gezamenlijke communicatie-initiatieven over het programma, over bepaalde doelstellingen of bepaalde thema's waarover de beheersautoriteit van plan is te communiceren.

- **Communicatiekanalen**

Ze worden gebruikt om ons doelpubliek te bereiken en om de twee communicatiedoelstellingen te realiseren.

Portaalsite

Hier worden de verschillende Europese programma's in België samengebracht en wordt, overeenkomstig de Europese communicatierichtlijnen, een overzicht gegeven van alle projecten in België die met Europese steun zijn uitgevoerd (<http://www.europeinbelgium.be/>).

Website van het programma

Specifieke website voor het EFRO in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: informatiekanal over de opvolging en actualiteit van de EFRO-programmering.

Newsletter "Globe"

Elektronische nieuwsbrief met regelmatige informatie over EFRO-projecten en -nieuws.

Sociale media

(<https://www.facebook.com/FEDEREFRO/><https://www.instagram.com/federefro/><https://twitter.com/brus selsint>)

LinkedIn, Instagram en Facebook

Evenementen en vergaderingen

Deelname aan of organisatie (met derden) van evenementen, campagnes van DG REGIO,... Zoeken naar synergieën met andere initiatieven (waarbij de leesbaarheid van het programma duidelijk moet blijven) om de impact te vergroten.

Partnerschappen met de media

De mobilisatie van de pers moet worden opgevoerd in functie van de mogelijkheden en de timing van de programmering.

- **Budget**

Het totale budget voor communicatie 2021-2027 vertegenwoordigt 0,3% van het totale budget van het programma. De jaarlijkse communicatiebudgetten volgen de ontwikkelingen van het programma (oproepen, resultaten). Een indicatieve verdeling van de middelen voor de verschillende communicatiekanalen is 20% website, 35% (sociale media, pers), 30% evenementen, 15% communicatiemiddelen.

- **Opvolging en evaluatie**

De impact van de communicatieacties zal voortdurend worden gemeten en geëvalueerd, zodat de bestaande instrumenten indien nodig kunnen worden aangepast om de kwaliteit en het effect ervan te vergroten. De resultaatsindicatoren zullen zowel kwantitatief als kwalitatief zijn (SMART-doelstellingen). Het aantal bezoekers van de website, sociale media en evenementen, en het aantal abonnees op de nieuwsbrief zullen worden gemeten, waarnaast ook andere evaluatie-instrumenten worden gebruikt die met name gericht zijn op kwalitatieve waarden.

De evaluatie van de communicatiestrategie zal deel uitmaken van de volledige evaluatie van het programma. De communicatie zal een regelmatig terugkerend punt zijn op de agenda van de begeleidingscomités.

8. Gebruik van eenheidskosten, vaste bedragen, vaste percentages en financiering die niet gekoppeld is aan kosten

Referentie: Artikelen 94 en 95 van de GB-verordening

Tabel 14: Gebruik van eenheidskosten, vaste bedragen, vaste percentages en niet aan kosten gekoppelde financiering

Beoogd gebruik van de artikelen 94 en 95, GB-verordening	Ja	Nee
Vanaf de goedkeuring zal in het kader van het programma gebruik worden gemaakt van de vergoeding van de Uniebijdrage op basis van eenheidskosten, vaste bedragen en vaste percentages per prioriteit overeenkomstig artikel 94 van de GB-verordening	☐	☒
Vanaf de goedkeuring zal in het kader van het programma gebruik worden gemaakt van de vergoeding van de Uniebijdrage op basis van financiering die niet gekoppeld is aan kosten overeenkomstig artikel 95 van de GB-verordening	☐	☒

Aanhangsel 1: Uniebijdrage op basis van eenheidskosten, vaste bedragen en vaste percentages : *nog niet van toepassing*

Aanhangsel 2: Uniebijdrage door middel van financiering die niet gekoppeld is aan kosten : ***nog niet van toepassing***

Aanhangsel 3 : Lijst met geplande concrete acties van strategisch belang, met een tijdschema

(artikel 22, lid 3, van de GB-verordening)

De geïdentificeerde acties van strategisch belang zijn:

1. De begeleiding van gewestelijke en lokale overheden op het vlak van energierenovatie: de actie op zich beoogt niet een investeringsproject maar de opvolging ervan als actie van strategisch belang zal het mogelijk maken een beter beeld te krijgen van de renovaties die verwezenlijkt zullen worden door de begunstigen van de begeleiding;
2. De financiering van (buurt- of supralokale) uitrustingen in het kader van de duurzame wijkcontracten of stadsvernieuwingscontracten: de Gewestelijke Beleidsverklaring voorziet er immers in dat de Brusselse beleidsinitiatieven inzake ruimtelijke ordening en stadsvernieuwing versterkt worden via de EFRO-programmering, en deze instrumenten vormen in dit opzicht bijzonder relevante en identificeerbare initiatieven.

Een planning voor de uitvoering van deze acties zal in de komende maanden worden voorbereid en bij het Programma worden gevoegd.